

PLANUL NAȚIONAL DE INVESTIȚII ȘI RELANSARE ECONOMICĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI, IULIE 2020

CUPRINS

PREAMBUL

1. EVOLUȚII MACROECONOMICE ȘI POLITICI ADOPTATE ÎN CONTEXTUL COVID-19

- 1.1. Situația macroeconomică în contextul COVID-19
- 1.2. Politica bugetară în contextul COVID-19
- 1.3. Politici fiscale și bugetare de sprijin în contextul COVID-19
- 1.4. Programe de susținere și protejare a locurilor de muncă afectate de criza COVID-19
- 1.5. Măsuri de digitalizare și debirocratizare în administrație și economie
- 1.6. Priorități de dezvoltare a României finanțate din fonduri europene în perioada 2021 – 2027

2. GRANTURI, SCHEME DE GARANȚII ȘI PROGRAME DE SPRIJIN

- 2.1. Granturi de sprijin pentru companii
- 2.2. Scheme de garantare și instrumente pentru susținerea lichidității în economie
- 2.3. Instrumente financiar-bancare de creștere a capitalizării și de finanțare a investițiilor
- 2.4. Măsuri active de ocupare a forței de muncă și de protecție socială

3. PLANUL NAȚIONAL DE INVESTIȚII

- 3.1. Infrastructura de transporturi
- 3.2. Investiții în infrastructura energetică, economie și mediul de afaceri
- 3.3. Infrastructura de sănătate
- 3.4. Infrastructura pentru educație
- 3.5. Investiții în dezvoltarea locală
- 3.6. Infrastructura agricolă și de irigații
- 3.7. Investiții de mediu
- 3.8. Infrastructura sportivă

ANEXE

PREAMBUL

Criza sanitară globală provocată de pandemia Covid-19 și efectele economice și sociale determinate de aceasta au arătat vulnerabilitățile României în fața unor șocuri externe, generate de modelul de administrație și dezvoltare economică și socială promovat de guvernările anterioare în ceea ce privește capacitatea instituțiilor publice și a economiei românești de a face față unor astfel de crize.

Doar prin **intervenția promptă și susținută a Guvernului** și prin conformarea voluntară a românilor la măsurile adoptate de autorități, răspândirea infecțiilor cu noul coronavirus a fost limitată și controlată eficient, astfel încât viața și sănătatea unui număr mare de români au fost salvate în fața acestui pericol.

În același timp, măsurile de sprijin adoptate imediat de Guvern pentru angajații și companiile afectate de criză au salvat economia românească de la colaps prin asigurarea resurselor financiare necesare companiilor pentru continuarea activităților economice și pentru plata angajaților a căror activitate a fost întreruptă temporar.

De asemenea, în pofida dificultăților economice și sanitare determinate de creșterea cheltuielilor bugetare pentru limitarea efectelor pandemiei COVID-19, investițiile publice au contrabalansat în această perioadă reducerile de activitate din anumite sectoare economice și au permis continuarea creșterii economice în primul trimestru al anului la unul dintre cele mai ridicate niveluri din Uniunea Europeană.

Modelul de dezvoltare a României, bazat preponderent pe stimularea consumului și implicit pe creșteri conjuncturale, și-a atins limitele, devenind chiar un impediment pentru o creștere durabilă și robustă.

Acumularea unor deficite bugetare nesustenabile, la care se adaugă deficitele comerciale și de cont curent în creștere, marchează în mod clar necesitatea schimbării actualului model economic. Într-un context global și regional tot mai competitiv, România trebuie să privească mai departe de creșterile conjuncturale înregistrate în ultimii ani și să se orienteze spre un model al schimbărilor structurale care să asigure o creștere durabilă.

Schimbarea modelului de dezvoltare economică și socială trebuie axată pe stimularea și dezvoltarea capitalului și a competitivității companiilor românești, pe investiții în domenii-cheie ale infrastructurii publice, pe transformarea digitală a economiei și a administrației publice și pregătirea economiei pentru tranziția către o economie durabilă.

Realizarea noilor piloni de dezvoltare necesită reforme structurale ample și susținute, care să

stimuleze competitivitatea economiei românești și să accelereze convergența reală a României cu economiile dezvoltate din Uniunea Europeană.

Totodată, având în vedere decalajele investiționale și de dezvoltare care se înregistrează între regiunile țării, este nevoie de stimularea investițiilor publice, de utilizarea integrală a fondurilor europene și de atragerea investițiilor străine directe într-o manieră conjugată, urmărind totodată și reducerea ecartului de competitivitate și dezvoltare între regiunile istorice ale României.

Obiectivul noului model de dezvoltare propus de Guvern este asigurarea convergenței cu economiile europene, astfel încât **Produsul Intern Brut pe cap de locuitor la paritatea de cumpărare standard să ajungă la 87% din media UE27, la orizontul anului 2025.**

Obiective specifice de sprijin economic pe termen scurt

Prioritatea pe termen scurt a Guvernului rămâne **asigurarea capitalului de lucru** necesar pentru întreprinderile afectate de COVID-19 ca urmare a închiderii temporare a activităților, reducerii cererii de consum și întreruperilor din lanțul de aprovizionare, prin programe de acces la finanțare pentru capital de lucru și investiții cu garanții de stat, granturi și scheme de ajutor de stat pentru investiții noi și pentru reluarea sau reconversia activităților economice.

În același sens, vor fi dezvoltate **instrumente financiare noi** care să ducă pe termen mediu la o transformare modernă a economiei românești prin stimularea capitalizării companiilor, asigurarea lichidității în economie prin scheme de garantare a instrumentelor de plată, încurajarea investițiilor private în domenii economice strategice printr-un fond de investiții de tip private equity, sprijinirea proiectelor de investiții publice și private printr-o bancă românească de dezvoltare după modelul altor bănci europene de dezvoltare.

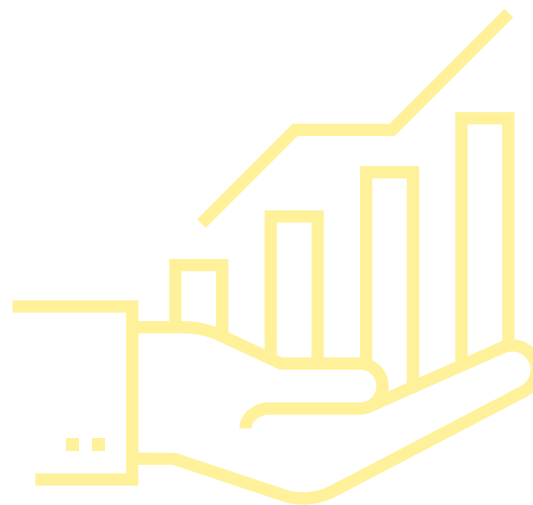
De asemenea, **în domeniul muncii și protecției sociale** vor continua măsurile adoptate pentru protejarea locurilor de muncă, prin plata șomajului tehnic pentru personalul din domeniile a căror activitate a fost întreruptă temporar ca urmare a restricțiilor impuse de autorități. Sunt în aplicare măsurile pentru susținerea angajărilor prin măsuri active de sprijin pentru companii și salariați, stimularea angajărilor din rândul

tinerilor și a persoanelor vulnerabile precum și a românilor care au revenit din străinătate. Se află deja în pregătire măsuri pentru sprijinirea activităților de muncă sezonieră și pentru zilieri, în domenii specifice, precum și introducerea programului flexibil de muncă pentru angajații și angajatorii a căror activitate afectată de pandemie se află în proces de relansare.

Vor fi promovate în continuare **politici de transformare digitală** care să modernizeze operațiunile și interacțiunea cu cetățenii în furnizarea serviciilor publice, precum și modul intern de lucru al instituțiilor publice – procese care au fost demarate deja ca parte a măsurilor de răspuns ale Guvernului în fața provocării reprezentate de efectele pandemiei de COVID-19. În același timp, va fi încurajată pregătirea economiei pentru revoluția industrială 4.0, prin programe de sprijin pentru transformarea digitală a industriei și întărirea competitivității.

Prin schemele de granturi și de ajutor de stat, vor fi încurajate inițiativele antreprenoriale în domeniul economic și vor fi stimulate **sectoarele economice cu valoarea adăugată mare**, cu potențial de export, care valorifică rezultatele inovării și cercetării prin dezvoltarea de produse și soluții tehnologice cu drept de proprietate intelectuală și **industriile care asigură cererea internă** de consum din producția locală, contribuind la siguranța energetică, alimentară și sanitară a României.

Trebuie, de asemenea, avut în vedere că **Pactul Ecologic European** va deveni principala strategie de creștere economică la nivelul Uniunii Europene pe termen lung. România va trebui să utilizeze cât mai eficient resursele europene puse la dispoziție, atât fondurile din Cadrul Financiar Multianual 2021-2027, cât și cele din programele europene de răspuns la criza COVID-19, astfel încât transformarea preconizată a economiei să favorizeze tranziția către o economie durabilă.

Obiective specifice de investiții publice pe termen mediu și lung

În **domeniul investițiilor publice** în infrastructura fizică a României, prioritatea pe termen scurt este creșterea ritmului de finalizare a lucrărilor aflate în execuție și pregătirea proiectelor majore de infrastructură pe termen mediu și lung din domeniile transporturilor, energiei, comunicațiilor, agriculturii, sănătății, sportului și educației.

Pe termen mediu și lung, obiectivul Guvernului este demararea și realizarea unui program amplu de investiții publice cu o alocare bugetară din fonduri europene și naționale, rambursabile și nerambursabile, de aproximativ **100 de miliarde euro** în perioada 2020 – 2030.

În domeniul **infrastructurii de transport**, una dintre prioritățile Guvernului o reprezintă finalizarea lucrărilor de infrastructură care înregistrează mari întârzieri, din cauza deficiențelor anterioare de pregătire a proiectelor. Acestea

însurează 407,3 km de autostrăzi și drumuri expres, cu o finanțare necesară de 4,3 miliarde de euro.

Pe termen mediu și lung, Guvernul își propune să asigure conectarea cu autostrăzi a provinciilor istorice ale României și cu rețelele de transport pan-europene, prin demararea lucrărilor la aproximativ 3.000 de km de autostrăzi și drumuri expres, cu un cost estimat de 31 miliarde de euro. La acestea se adaugă investiții în cca. 3.000 de km de cale ferată, cu un cost estimat de aproximativ 18 miliarde de euro, și investiții în domeniul naval și aerian care însurează peste 6 miliarde de euro.

Sectorul energetic necesită un volum investițional uriaș pe întreg lanțul tehnologic, de la producere de electricitate, la rețele inteligente de transport și distribuție de gaze naturale și electricitate, precum și la reformarea pieței de

electricitate și gaze naturale care să facă față unui model nou, bazat pe capacități energetice eficiente, curate, flexibile și tehnologii inovatoare. Valoarea investițiilor programate în Sistemul Energetic Național pentru perioada 2020 – 2025 este estimată la 12,48 miliarde de euro, la care se adaugă proiectele de dezvoltare din sectorul de transport al energiei electrice și al gazelor naturale, precum și proiectele de investiții ale companiilor energetice în capacități noi de producție și de exploatare, dezvoltate în parteneriat cu alte companii private.

După foarte mulți ani de întârziere, în care guvernanțele anterioare ar fi trebuit să demareze construirea a 8 spitale regionale la nivel național și a unui spital metropolitan în Municipiul București, Guvernul actual a reușit într-un timp foarte scurt să semneze contractele pentru construirea primelor 3 spitale regionale la Iași, Cluj și Craiova cu o valoare totală de 1,64 miliarde de euro. Prioritatea Guvernului pentru **infrastructura națională de sănătate** este finalizarea pe termen mediu și lung a acestor obiective de investiții, alături de construirea, modernizarea și reabilitarea a 25 de spitale județene și 110 spitale orașenești cu o alocare bugetară de 17,5 miliarde de lei în perioada 2021 – 2027.

Investițiile în **infrastructura de învățământ** au ca obiectiv de bază reducerea ratei de abandon școlar, creșterea siguranței elevilor și profesorii în școli, reducerea supra-aglomerării elevilor în clase și asigurarea accesului la învățământ gratuit, în proximitatea domiciliului, pentru fiecare copil. În acest sens, Guvernul României a programat pentru perioada 2021-2027 un pachet de investiții pentru infrastructura de în-

vățământ care urmărește modernizarea și reabilitarea a 2.488 de unități școlare, construcția a 346 de grădinițe, 40 de campusuri școlare, construirea a 30 de cămine studentești și reabilitarea a 8 centre universitare, costurile totale ridicându-se la 14 miliarde de lei.

Pentru **modernizarea comunităților locale** sunt proiectate investiții în drumuri județene și locale, infrastructura de apă și canalizare, stații de epurare a apei, extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturale, construcția de unități școlare, centre medicale și baze sportive care însumează 102 miliarde de lei în perioada 2021 – 2027.

În domeniul agriculturii, un obiectiv prioritar al Guvernului pe termen mediu și lung este elaborarea și implementarea unei Strategii de Gestionare a Apei care se referă la reabilitarea infrastructurii de irigații existente, în perioada 2021-2024, prin punerea în funcțiune a 138 amenajări de irigații, cu un buget estimat de 3,4 miliarde de euro. În același timp, este prevăzută reabilitarea infrastructurii de desecare – drenaj care deservește o suprafață de 2,8 milioane de ha, cu o valoare de 1,1 miliarde de euro, precum și efectuarea de lucrări de combatere a eroziunii solului care deservește o suprafață de aproximativ 510 mii de ha, cu o valoare de 500 milioane de euro.

Un alt obiectiv strategic în domeniul agricol este dezvoltarea unei rețele naționale de colectare, depozitare, sortare, ambalare, procesare și comercializare a produselor românești.

1 EVOLUȚII MACRO- ECONOMICE ȘI POLITICI ADOPTATE ÎN CONTEXTUL COVID-19

1.1

SITUAȚIA MACROECONOMICĂ ÎN CONTEXTUL COVID-19

Contextul internațional

Manifestarea pandemiei COVID-19 în anul 2020 a condus la un cadru macroeconomic incert la nivel global, întrucât există în prezent un mix de factori care inhibă creșterea economică și sunt dificil de cuantificat, pe fundalul aplicării măsurilor de protecție a sănătății publice. Aceste măsuri afectează deopotrivă latura cererii și ofertei agregate și se observă mai cu seamă în lanțurile de aprovizionare din industrie, în piața muncii, precum și în scăderea încrederii consumatorilor și în volatilitatea prețurilor.

Atât în prognoza de primăvară a Comisiei Europene, cât și în cea a Fondului Monetar Internațional se subliniază scăderea economiei europene în prima jumătate a acestui an, cu o contracție maximă în cel de-al doilea trimestru. De asemenea, se menționează că recuperarea activității economice va depinde pe de o parte de specificul fiecărei țări, iar pe de altă parte de măsurile de sprijin și stimulare pe care guvernele le vor implementa.

Deși, atât la nivel național, cât și european, măsurile guvernamentale nu au întârziat să apară, primele semnale de scădere economică la nivelul statelor membre s-au manifestat încă din primul trimestru al acestui an, cu o medie de -2,6% pentru UE27 și -3,2% pentru Zona Euro, comparativ cu perioada corespunzătoare din 2019 (serie ajustată sezonier). Scăderile s-au înregistrat din momentul apariției pandemiei și introducerii măsurilor de protecție a sănătății publice. Cele mai afectate state au fost Italia (-5,5%), Franța (-5,0%) și Spania (-4,1%), în timp ce economia Germaniei s-a contractat cu 2,3%. România a înregistrat a doua (după Irlanda) cea mai ridicată creștere economică din cadrul UE, de 2,7%, urmată de Lituania, Bulgaria (+2,4% fiecare) și Ungaria (+2,0%).

Având în vedere situarea României pe lanțul de producție european, un rol important în redresarea activității economice îl va avea traiectoria de revenire a principalelor economii din zona Euro.

În cazul Germaniei, luna aprilie a constituit atingerea amplitudinii maxime a impactului COVID, dar datele statistice arată o contracție majoră. Astfel, industria prelucrătoare a înregistrat o scădere de 22,2% în aprilie față de luna anterioară, după contracția de 10,9% din martie. Trendul producției de autovehicule (care afectează economia românească) a fost unul descrescător pe parcursul anului, ajungând însă până la o scădere severă de 74,6% în aprilie.

Datele cele mai recente din luna mai 2020 arată aspectul pozitiv al stopării tendinței de deteriorare a încrederii investitorilor și a consumatorilor în economiile principalilor parteneri comerciali ai României din Zona Euro. Datele PMI Markit indică aceeași tendință de început de stabilizare, în Zona Euro indicele privind perspectiva economică recuperând circa jumătate din deteriorarea înregistrată în luna aprilie.

Evoluții macroeconomice

Efectele pandemiei COVID-19 s-au resimțit mai puțin în economia românească în primul trimestru al anului 2020, contribuția la încetinierea creșterii înregistrându-se începând cu a doua jumătate a lunii martie. Impactul a fost important, astfel încât dinamica anuală a produsului intern brut de 2,4% (serie brută) pentru primul trimestru a coborât la jumătatea celei din anul precedent (+4,1%).

Pe latura ofertei, aportul pozitiv consistent la creșterea economică a revenit sectorului de construcții, a cărui valoare adăugată a continuat să înregistreze o dinamică accelerată. Lucrările de construcții au avansat semnificativ în primul trimestru, cu 32,6%, având totodată un impact pozitiv asupra investițiilor. Rezultate notabile la nivelul primului trimestru s-au înregistrat pentru construcțiile inginerești (+53,2%), dinamici de două cifre realizându-se și în cazul clădirilor rezidențiale (+21,8%), ca și pentru clădirile nerezidențiale (+17,6%). Trendul pozitiv a continuat și în

luna aprilie cu un plus de activitate de 12,1%, mult peste așteptări, motorul creșterii sectorului de construcții fiind și în această lună construcțiile inginerești.

Totodată, valoarea adăugată brută a serviciilor a avansat susținut cu 4,5% în primul trimestru, menținându-și ritmul specific perioadei 2019, ca urmare a compensării creșterii peste așteptări din zona serviciilor IT și comunicațiilor (+14,1%), a serviciilor suport și administrative (+10,4%), cu decelerarea vizibilă a tranzacțiilor imobiliare (+2,5%) și cu scăderea activităților culturale, recreative, reparații de produse de uz casnic (-3,7%), acestea din urmă fiind printre cele mai afectate de regula distanțării fizice. Astfel, la nivel lunar, volumul cifrei de afaceri a serviciilor pentru populație s-a redus peste așteptări în luna martie (-40,0%), iar în luna aprilie declinul s-a accentuat ajungând la o scădere de 83,4%. Deși ponderea în PIB a serviciilor destinate populației nu este ridicată, totuși scăderile severe

manifestate în perioada de vârf a pandemiei vor avea un impact asupra activității economice globale în trimestrul al doilea, dar și unul preponderent pozitiv în a doua jumătate a anului, ca urmare a potențialului de revenire.

O accentuare a ritmului anual negativ în primul trimestru a fost consemnată însă de valoarea adăugată brută a industriei (-5,9%), parțial din cauza celor mai vulnerabile ramuri ale industriei ușoare (produse textile, îmbrăcăminte, încălțăminte). Declinul persistent al acestora, marcat în ultimii ani de o pierdere treptată a competitivității, s-a accentuat în aprilie la o scădere de peste 50%, pe fondul generat de criza COVID-19, și va continua în următoarele două trimestre, deși au fost luate măsuri guvernamentale de susținere a costurilor salariale. Un impact suplimentar nefavorabil a revenit factorilor comerciali în relația

cu Germania, Franța și alți parteneri din Zona Euro, care au afectat industria bunurilor de capital începând din martie și accentuându-se în aprilie (-63%), cu efecte imediate asupra exporturilor. Aceste subsectoare integrate în rețelele internaționale de producție (cu un capital majoritar extern), respectiv fabricarea autovehiculelor, mașini și utilaje, echipamente electrice, sunt dependente de relansarea economică europeană. Astfel, o scădere accentuată a industriei în Zona Euro sau o revenire întârziată va putea determina o performanță mai redusă a activității industriale în România. De altfel, luna aprilie a marcat, așa cum era de așteptat, un punct de minim în evoluția producției industriale, cu o scădere per ansamblu de 38,4% față de aprilie 2019, începând ca din luna mai să înceapă procesul recuperării acestui decalaj.

Tabelul 1: Dinamica PIB pe componente principale (serii brute)

– modificări procentuale –

Indicator	T1_19	T2_19	T3_19	T4_19	2019	T1_20
Produsul intern brut	5,0	4,4	3,0	4,3	4,1	2,4
Resurse						
Industrie	0,9	-0,6	-2,7	-2,4	-1,5	-5,9
Construcții	6,6	20,5	18,7	18,2	17,3	23,3
Servicii	5,7	5,2	4,3	4,4	4,8	4,5
Comerț; transporturi, hoteluri	6,8	4,8	3,3	5,7	5,1	5,5
Servicii IT și comunicații	11,1	9,3	6,6	6,1	8,1	14,1
Servicii suport și administrative	9,5	6,4	7,3	1,9	5,7	10,4
Importuri de bunuri și servicii	10,3	5,7	9,0	7,3	8,0	0,8
Utilizări						
Consumul privat	7,4	5,1	4,3	7,2	5,9	3,8
Formarea brută de capital fix	3,2	20,5	25,6	15,7	18,2	5,9
Exporturi de bunuri și servicii	4,3	3,2	4,3	6,4	4,6	-5,5

Sursa: Calcule CNSP pe baza datelor INS, serii brute, dinamici trimestriale și anuale

Analiza componentelor cererii agregate relevă conturarea unui comportament de prudență al consumului privat, menținându-și în continuare tendința ascendentă cu 3,8% față de primul trimestru al anului precedent, având totodată principala contribuție la creșterea economică (+2,6 puncte procentuale). Efectul pandemiei a devenit vizibil asupra economiei spre sfârșitul primului trimestru când scăderea producției industriale a fost însoțită de majorarea stocurilor (+2,0 pp), având totodată și un efect de compensare a contribuției negative a exportului net de bunuri și servicii (-3,2 pp), pe fondul reducerii mai pronunțate a volumului exporturilor.

În ianuarie-februarie 2020, volumul cifrei de afaceri din comerțul cu amănuntul a înregistrat o dinamică consistentă (+12,5%), un semnal că cererea internă are potențial, chiar dacă va suferi o cădere artificială în perioada de vârf a pandemiei. Așa cum era de așteptat, datele disponibile pentru luna aprilie au arătat trecerea în teritoriu negativ a dinamicii vânzărilor de produse alimentare prin intermediul magazinelor (-4,7%), în timp ce vânzările de produse nealimentare și-au accelerat semnificativ declinul (-22,9%) ca urmare a închiderii unităților mari de desfacere. Totuși, reziliența cererii de consum a fost mai ridicată în raport cu așteptările, conducând la un salt rapid al vânzărilor pe segmentul on-line (+75,7% în aprilie), compensând astfel necesarul bunurilor nealimentare obținute tradițional prin magazine.

Consumul privat și formarea brută de capital fix vor rămâne pe parcursul anului 2020 principalii

piloni ai revenirii economiei, alături de contribuția pozitivă mai redusă a stocurilor. Elementul vulnerabil, cel puțin în prima jumătate a anului, îl constituie deficitul balanței comerciale, în creștere cu 19% în ianuarie-aprilie 2020 față de perioada corespunzătoare a anului precedent, pe fondul declinului mai accentuat al exporturilor. Scăderea exporturilor FOB din martie (-11% în ritm anual) s-a accentuat în aprilie (-47%), conform anticipațiilor, considerată și cea mai amplă scădere din perioada crizei COVID.

Pe piața forței de muncă, câștigul salarial mediu brut pe total economie a ajuns în luna aprilie 2020 la 5201 lei, în creștere cu 1,9% față de aprilie 2019, având o tendință mai pronunțată de încetinire în cazul industriei. Câștigul salarial mediu brut ia în calcul și sumele plătite sub formă de indemnizație aferentă șomajului tehnic, acest lucru făcând ca veniturile salariale în cazul majorității angajaților din România să se mențină în perioada de vârf a pandemiei la un nivel superior celui din anul trecut (+96 lei).

În această lună, efectivul salariaților pe total economie a scăzut moderat cu 1,4% față de aprilie 2019. Deși în unele sectoare vulnerabile activitatea s-a contractat cu peste 40%, reducerea de personal a fost de sub 10%. Măsurile guvernamentale de protejare a locurilor de muncă prin susținerea financiară a șomajului tehnic au avut un efect benefic, vizibil în sectoarele cele mai afectate de factorii externi (industria auto), cât și de factorii interni de distanțare socială (servicii destinate populației).

Perspective macroeconomice

Pe termen scurt, provocarea cea mai importantă este combaterea și limitarea efectelor crizei COVID-19 asupra sănătății și economiei, ceea ce impune adoptarea unor măsuri economice de redresare și de creștere a încrederii populației

Riscurile asupra dinamicii economice sunt preponderent de natură externă, economia României fiind strâns dependentă de situația schimburilor comerciale cu Zona Euro la nivelul unor activități din industrie cu valoare adăugată ridicată. Probabilitatea unei reveniri cu întârziere a activității industriale va fi principalul factor care ar putea conduce la o dinamică negativă a PIB-ului în ultimele două trimestre (cazul revenirii în formă intermediară între variantele „V” și „L”), concomitent cu o scădere mai accentuată la nivel anual. În acest context, în funcție de evoluțiile externe, prognoza de creștere economică ar putea fi revizuită în jos în cazul industriei, pierdere compensată parțial de o îmbunătățire față de estimările inițiale în cazul construcțiilor și a comerțului cu amănuntul.

Un risc suplimentar este așteptat din partea sectorului agricol din cauza persistenței secetei din prima parte a anului, cu efecte negative preponderent asupra culturilor de păioase, prognoza luând în calcul o producție agricolă cu recolte calculate ca medii multianuale.

Prognoza preliminară pentru anul 2020 a luat în considerare efectele pandemiei COVID-19,

măsurile de sprijin pentru mediul de afaceri, impactul pe piața muncii, comportamentul consumatorilor, precum și intervențiile în domeniul medical. Ca urmare, se așteaptă ca produsul intern brut al României să se reducă cu 1,9%, în termeni reali, în anul 2020.

Scenariul s-a bazat pe un impact economic negativ limitat în timp, de aproximativ 4 luni, respectiv martie-iunie, urmând o revenire parțială în iulie-septembrie față de trimestrul anterior. Viteza de recuperare a decelerării economice este marcată de un grad ridicat de incertitudine și va depinde de evoluțiile macroeconomice la nivel global, dar și de deciziile populației privind consumul și investițiile.

Pe partea cererii, formarea brută de capital fix se va reduce cu 2,6% față de anul precedent, fiind așteptat un comportament investițional cu anvergură redusă din partea mediului privat. Într-o mai mică măsură vor fi afectate cheltuielile cu consumul privat (-0,7%) care sunt susținute de consumul bunurilor de strictă necesitate. Cheltuielile cu consumul guvernamental vor avea un impact pozitiv (+2,4%), ca urmare a măsurilor adoptate de Guvern pentru controlul și neutralizarea efectelor pandemiei. Atât exportul, cât și importul de bunuri și servicii vor înregistra dinamici negative comparativ cu anul 2019 (-6,7%, respectiv -5,6%), menținând contribuția negativă a exportului net la creșterea PIB (-0,3 pp).

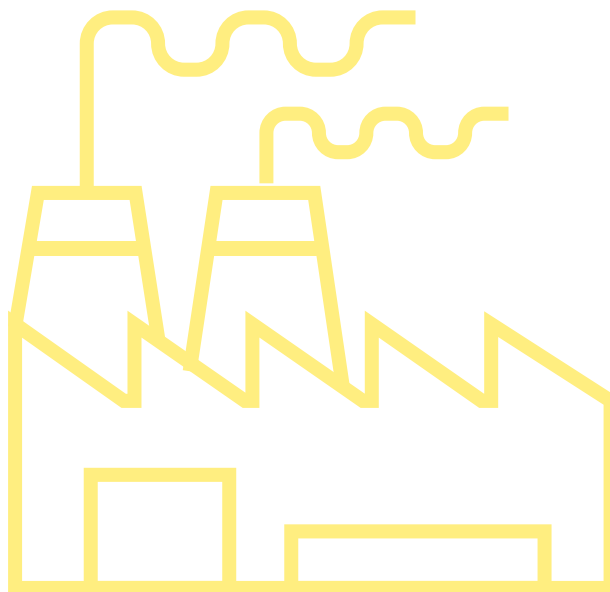
Pe partea ofertei, industria și construcțiile vor fi afectate accentuat comparativ cu scenariul din iarnă, cu o reducere de peste 7 puncte procentuale, iar în cazul serviciilor cu circa 5,6 puncte procentuale, cele mai expuse fiind activitățile de spectacole, culturale și recreative, tranzacțiile imobiliare, comerțul, transporturile, hotelurile și restaurantele.

Pentru anul 2020, se estimează că inflația se va reduce atât ca medie anuală, cât și la sfârșitul perioadei, fiind influențată atât de scăderea prețului petrolului pe piețele internaționale, cât și de contracția cererii agregate.

Populația ocupată va urma tendința PIB-ului, respectiv o scădere în anul 2020 cu 1,4%, ajungând la 8,56 milioane persoane, iar în cadrul acestora numărul de salariați va cunoaște o

reducere cu -1,6%. Considerând ipoteza metodologică a păstrării celor din șomajul tehnic în categoria salariaților, rata șomajului, conform BIM, va ajunge la 4,4% în medie în anul 2020. Scenariul prognozei preliminare de primăvară, bazat pe ipoteza unui impact semnificativ al pandemiei pe o durată de circa 4 luni, a rezultat din evaluările la nivel sectorial pentru agenții economici, gospodării și administrația publică.

Producția industrială va fi afectată în special la nivelul activităților care au o pondere ridicată la export. Reduceri ale volumului producției pentru activitățile afectate, determinate în ipotezele menționate anterior, în perioada martie-mai 2020 față de perioada similară din 2019, sunt prezentate în tabelul alăturat.

Tabelul 2: Impactul coronavirus asupra producției industriale

- modificări procentuale față de perioada corespunzătoare din 2019 -

Evoluție martie-mai 2020	Structură
Scăderi până în -25%	
TOTAL industrie	100
Fabricarea echipamentelor electrice	3,9
Fabricarea produselor chimice	3,1
Industria metalurgică	3,2
Industria construcțiilor metalice	6,1
Scăderi între -25% și -40%	
Fabricarea produselor textile	1,6
Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	5,1
Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice	5,5
Prelucrarea lemnului	3,1
Fabricarea de mașini, utilaje	4,3
Scăderi în jur de -50%	
Tăbăcirea și finisarea pieilor	2,0
Fabricarea autovehiculelor	13,3
Fabricarea de mobilă	2,6

Sursa: Comisia Națională de Strategie și Prognoză

Construcțiile se așteaptă să își reducă din activitate în special pe segmentul clădirilor nerezidențiale, pe fondul reticenței agenților economici de a investi în perioade economice incerte. Scăderea va fi compensată parțial de susținerea construcțiilor ingineresti, realizate în mare parte din fonduri bugetare. În susținerea acestei afirmații sunt rezultatele din luna aprilie, când volumul construcțiilor ingineresti s-a majorat cu 29,2%, mult peste creșterea medie din construcții (+12,1%), ceea ce arată o probabilitate mai ridicată ca acest sector să înregistreze o creștere la nivel anual, compensând astfel o

posibilă reducere mai severă a producției industriale.

Serviciile de transport vor resimți un impact negativ provenind din zona transporturilor de pasageri, în special cel aerian, dar și din cauza perturbării lanțurilor de aprovizionare. Scăderea a fost estimată la 32,3% pentru perioada martie-mai.

Activitățile turistice, serviciile din hoteluri și restaurante, vor fi printre cele mai afectate, măsurile de izolare fizică conducând practic la sistarea activității în luna aprilie. Unele inițiative

ale antreprenorilor de a se adapta condițiilor impuse, ca de exemplu livrarea comenzilor la domiciliu, vor compensa în mică măsură declinul activității. Pe termen scurt, sectorul turistic va cunoaște o contracție a activității agențiilor de turism prin reducerea plecărilor turiștilor români în străinătate, dar se estimează o revenire rapidă în a doua parte a anului, determinată de persistența interesului unei părți a populației pentru activitățile turistice pe plan intern. Acest sector pare a fi cel mai afectat de apariția coronavirusului, pentru luna aprilie datele statistice indicând o scădere a cifrei de afaceri de 88,9%.

Comerțul cu amănuntul este de așteptat să fie afectat la o amplitudine redusă de măsurile adoptate pe parcursul stării de urgență, comparativ cu serviciile destinate populației. Scăderi mai accentuate sunt previzionate în comerțul cu autovehicule și industria ușoară.

Diminuarea de ritm a indicatorilor sectoriali menționați anterior a condus la revizuirea preliminară a dinamicii PIB în scenariul coronavirusului cu circa 6 puncte procentuale, respectiv de la +4,1% la -1,9%.

Prelungirea stării de declin în Zona Euro, și în particular, în Germania și Italia, principalii parteneri comerciali ai României, va pune o presiune suplimentară asupra economiei naționale. Pe de altă parte, un stimulent fiscal rapid și direcționat, coordonat la nivel național și la nivelul Uniunii, ar limita efectele crizei și ar impulsiona revenirea. De altfel, măsurile guvernamentale actuale contribuie cu un efect pozitiv de susținere a trecerii economiei prin perioade de blocaj salarial, de conservare parțială a veniturilor salariale, de diminuare a presiunii pe costurile întreprinzătorilor, permițând în perspectivă o repornire a economiei și plasarea acesteia pe o traiectorie ascendentă în a doua parte a anului.

O revizuire a prognozei macroeconomice preliminare este probabilă în următoarea perioadă, în funcție de datele statistice sectoriale aferente lunilor aprilie-mai publicate de INS, cel mai probabil cu ocazia următoarei rectificări bugetare.

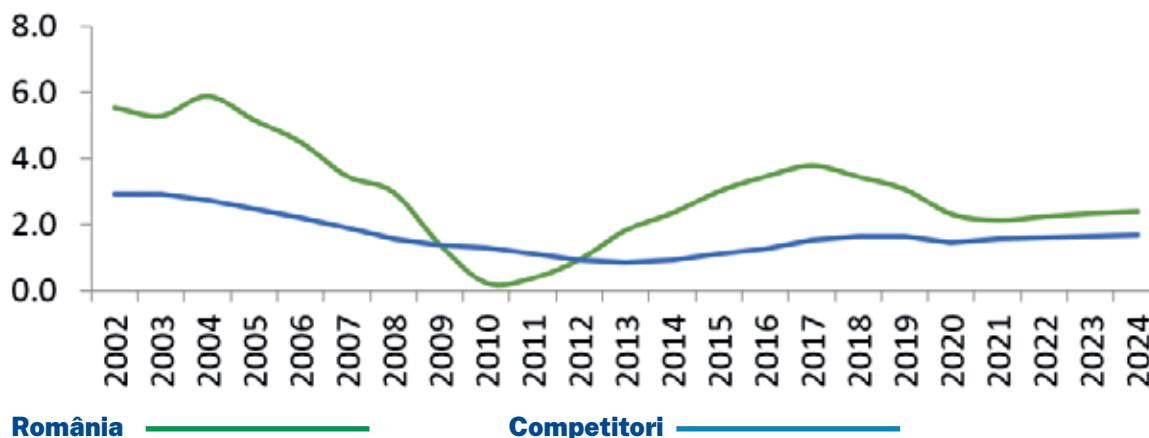
Obiectivul de convergență al României la nivel european

Primul răspuns la criză la nivel global a avut caracter național, indiferent de poziția sau puterea economică a statelor afectate. Acest răspuns s-a bazat pe abordarea clasică, considerându-se că politica fiscală este cea care trebuie să se afle în prim plan, deoarece criza își

are originea în economia reală. Ulterior s-a considerat faptul că politica monetară trebuie să fie pregătită iar băncile centrale să ia măsuri de ultimă instanță, dacă amplitudinea crizei va crește invocându-se anii crizei financiare 2008-2011. Nu în ultimul rând reglementările

Figura 1: Creșterea anuală a productivității totale a factorilor (PTF)

Sursa: calcule CNSP pe baza datelor DGECEFIN (Baza de date Ameco), Prognostic de primăvară 2020. **Notă:** indicele agregat aferent celor patru țări competitorie (Bulgaria, Cehia, Ungaria, Polonia) s-a calculat ca medie ponderată utilizând valorile PIB la PCS publicate de Eurostat

financiare și cele privitoare la ajutorul de stat au fost flexibilizate, fiind introduse pachetele de sprijin pentru firme și gospodării prin intermediul sistemelor de asigurări sociale.

În ceea ce privește Uniunea Europeană, un al doilea răspuns la criză a venit după ce Comisia Europeană a analizat capacitatea de a propune măsuri coordonate pe termen scurt și mediu conforme cu tipologia și evoluția potențială a crizei. Alături de măsurile de flexibilizare ale actualului cadru de reglementări privind piața internă au fost anunțate noile programe de finanțare ce vor fi supuse aprobării Consiliului și Parlamentului European.

Un al treilea răspuns la criză este așteptat din partea statelor membre ale UE. Acest răspuns

reprezintă de fapt nivelul de angajament al guvernelor care vor pleca de la numitorul comun anunțat de Comisia Europeană subsumat ideii de “revenire economică”. Adăugarea de obiective naționale la Planul European de Recuperare și Redresare va transforma revenirea economică europeană în relansarea creșterii economice la nivelul statelor membre cu obiective specifice naționale. Aceasta trebuie să fie și alegerea României, pentru care criza a readus în prim plan vulnerabilități economice dar și instituționale și administrative, evidențiind necesitatea schimbării modelului de guvernare publică și de dezvoltare economică și socială.

Schimbarea de paradigmă a modelului de creștere economică va fi favorizată și de influxul de fonduri europene în special în investiții pro-

ductive și în capitalul uman. În perioada 2021-2027, România ar putea avea acces la o alocare de fonduri europene semnificativ superioară față de perioada anterioară de programare (45,6 miliarde Euro în 2014 - 2020) care vor avea un efect adițional asupra avansului economiei de circa 2,6 puncte procentuale ca medie anuală. Impactul asupra dinamicii valorii adăugate brute din industrie va fi de 2,2 puncte procentuale. Pe partea cererii, atât consumul privat cât și investițiile (formarea brută de capital fix) vor avea dinamici anuale mai mari în medie cu 2,4 și respectiv 5,4 puncte procentuale.

Pe termen mediu, principala contribuție la creșterea economică a României va veni din partea productivității totale a factorilor (PTF), atâta timp cât se aplică în mod susținut politici ce urmăresc dezvoltarea capitalului uman, al infrastructurii fizice, consolidarea piețelor și ecosistemul de inovație (dinamismul firmelor și capacitățile de cercetare-dezvoltare-inovare).

În scenariul Comisiei Europene (CE), care ia în calcul atât un impact semnificativ al pandemiei în anul 2020, cât și o revenire lentă a creșterii economice, diferențialul de creștere a Productivității Totale a Factorilor favorabil dintre România și principalii competitori (Bulgaria, Cehia, Ungaria, Polonia) se va menține la peste 0,5 puncte procentuale.

Adăugând la contribuția Productivității Totale a Factorilor asupra creșterii PIB-ului potențial și contribuția capitalului (investițiile în active, cercetare-dezvoltare inovare, digitalizare) din noul program de dezvoltare, putem susține constant un diferențial de creștere potențială față de

media UE de circa 3 puncte procentuale în favoarea României pentru următorii 5 ani. În perioada 2002-2019, economia noastră a recuperat circa 38 puncte procentuale din decalajul de dezvoltare (de la 30 pp la 68 pp), urmată la mare distanță de Polonia (23 pp) și Bulgaria (20 pp).

În acest context, obiectivul principal al României îl reprezintă creșterea convergenței reale, prin atingerea unui PIB pe cap de locuitor la paritatea de cumpărare standard de 87% din media UE 27, la orizontul anului 2025.

Ținta de a atinge în mod durabil și sustenabil nivelul de trai mediu din Uniunea Europeană nu poate fi realizată decât prin aplicarea unui model economic bazat pe creșterea investițiilor și a competitivității, care să înscrie economia românească pe o traiectorie durabilă către reducerea decalajelor și o convergență reală cu standardele de viață din statele membre mai dezvoltate ale UE.

Atât în vechea perioadă de programare (2007-2013), cât și în cea curentă, România s-a aflat și se află sub media europeană în ceea ce privește rata de absorbție a fondurilor puse la dispoziție

de către UE, aflându-se constant în rândul țărilor cu cel mai mic procent al fondurilor utilizate.

Creșterea ratei de absorbție și utilizarea eficientă a fondurilor UE devin imperative, astfel încât România și cetățenii săi să poată beneficia pe deplin de avantajele statutului de membru al UE. Implementarea instrumentelor structurale și de coeziune trebuie să urmărească prioritar

impactul pozitiv la nivel socio-economic al programelor și nu doar simpla utilizare a fondurilor nerambursabile. Este important ca până la finalul actualei perioade de programare să finalizăm în cele mai bune condiții contractarea și implementarea proiectelor contractate și să realizăm realocările de fonduri necesare pentru suplimentarea măsurilor care au nevoie de resurse suplimentare.

1.2

POLITICA BUGETARĂ ÎN CONTEXTUL COVID-19

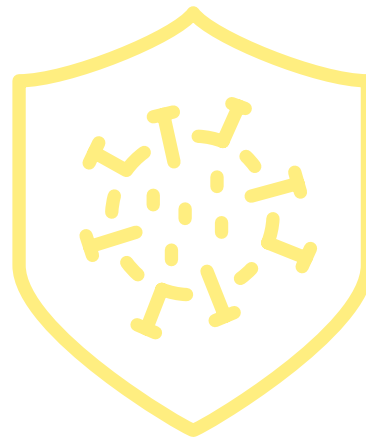
România a înregistrat în ultimii ani o creștere economică bazată pe consum, susținut de politica fiscală prociclică. Acestea au condus la deteriorarea dezechilibrelor externe și la un nivel al inflației peste media țărilor din zonă. În acest context, s-a amplificat contribuția negativă a exportului net la creșterea economică, pe fondul lărgirii ecartului nefavorabil dintre dinamica exporturilor și cea a importurilor de bunuri și servicii.

Anul 2020 este marcat de criza generată de pandemia COVID-19, care a afectat atât cererea internă cât și cea externă. Politica bugetară ex-

pansionistă din ultimii ani a condus ca la sfârșitul anului 2019 deficitul bugetar să depășească pragul de 3% stabilit prin Pactul de Stabilitate și Creștere (PSC), astfel încât a fost declanșată procedura de deficit excesiv împotriva României.

Pentru anul 2020, măsurile destinate combaterii efectelor pandemiei COVID-19, atât pe partea de venituri, cât și de cheltuieli bugetare, au determinat o creștere prognozată a deficitului bugetar la 6,7% din PIB. **Guvernul a luat o serie de măsuri de macrostabilizare, utilizând politica fiscal-bugetară, în vederea stopării efectelor negative ale pandemiei.**

Implementarea reformelor structurale rămâne în continuare o prioritate pentru Guvern, însă în prezent eforturile majore sunt depuse pentru a gestiona criza. De asemenea, se va continua implementarea măsurilor structurale pentru creșterea transparenței cheltuielilor publice, analizarea și îmbunătățirea eficienței acestora, modernizarea achizițiilor publice, prioritizarea investițiilor, întărirea guvernantei corporative în întreprinderile de stat etc.

1.3

POLITICI FISCALE ȘI BUGETARE DE SPRIJIN ÎN CONTEXTUL COVID-19

În anul 2020, politica fiscal-bugetară a fost influențată de situația bugetului general consolidat înregistrată înaintea declanșării pandemiei COVID-19, precum și de creșterea cheltuielilor și diminuarea veniturilor fiscale, în contextul pandemiei.

Dacă anterior declanșării pandemiei, bugetul pentru anul 2020 prevedea reducerea deficitului bugetar la 3,6% din PIB în 2020 (de la 4,4% în 2019), prima rectificare bugetară din 2020, realizată pe fondul pandemiei COVID-19,

estimează un necesar suplimentar de finanțare de aproximativ 3% din PIB, astfel că deficitul pentru acest an ar ajunge la 6,7% din PIB.

În aprilie 2020, Guvernul a aprobat prima rectificare bugetară din acest an, care include estimările privind cheltuielile suplimentare ocazionate de măsurile pentru diminuarea efectelor sociale și economice induse de pandemia COVID-19 și, implicit, prognozele privind diminuarea veniturilor.

Cele mai importante măsuri cu impact fiscal adoptate de către Guvern pentru sprijinirea populației și mediului de afaceri, în contextul pandemiei COVID-19, sunt următoarele:

- ▀ programul de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii – IMM INVEST ROMÂNIA;
- ▀ prorogarea termenului de plată pentru impozitul pe clădiri, impozitul pe teren, respectiv impozitul pe mijloacele de transport, de la 31 martie 2020 la 30 iunie 2020;
- ▀ nu se calculează și nu se datorează dobânzi și penalități de întârziere pentru obligațiile fiscale scadente pe perioada stării de urgență și încă 30 de zile de la încetarea ei;
- ▀ indemnizație de șomaj tehnic pentru perioada suspendării contractului de muncă;
- ▀ indemnizație pentru persoanele fizice autorizate sau alți profesioniști care nu au calitatea de angajatori și își întrerup activitatea;
- ▀ indemnizație pentru părinții care stau acasă cu copiii în perioada stării de urgență;
- ▀ bonificație pentru companiile care plătesc impozitul pe profit sau impozitul pe veniturile microîntreprinderilor;
- ▀ amânarea de la plata în vamă a TVA pentru importurile pentru medicamente, echipamente de protecție, alte dispozitive sau echipamente medicale și materiale sanitare care pot fi utilizate în prevenirea, limitarea, tratarea și combaterea COVID-19;

- ▀ extinderea rambursării TVA cu control ulterior, pentru a pune la dispoziția contribuabililor banii pe care statul le datora, astfel încât să-și susțină afacerile în această perioadă;
- ▀ bonificații pentru contribuabilii plătitori de impozit pe profit care au plătit impozitul datorat pentru trimestrul I al anului 2020 până la termenul scadent de 25 aprilie 2020 inclusiv. Bonificația a fost de 5% pentru contribuabilii mari și 10% pentru contribuabilii mijlocii și ceilalți contribuabili;
- ▀ Contribuabilii obligați la plata impozitului specific unor activități, potrivit Legii nr.170/2016 privind impozitul specific unor activități, pentru anul 2020, nu au datorat impozit specific pentru perioada în care aceștia au întrerupt activitatea total sau parțial;
- ▀ Dacă declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice s-a depus până la 30 iunie 2020 inclusiv, se acordă următoarele bonificații:
  - a) pentru plata impozitului pe venit, a contribuției de asigurări sociale și a contribuției de asigurări sociale de sănătate, reprezentând obligații fiscale anuale pentru anul 2019, se acordă o bonificație de 5% din aceste sume, dacă toate aceste obligații fiscale de plată s-au stins prin plată sau compensare, integral până la data 30 iunie 2020 inclusiv;
  - b) pentru depunerea declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale

datorate de persoanele fizice prin mijloace electronice de transmitere la distanță, se acordă o bonificație de 5% din impozitul pe venit, contribuția de asigurări sociale și contribuția de asigurări sociale de sănătate.

- Flexibilizarea condițiilor de accesare a restructurării obligațiilor bugetare, prin adoptarea unor prevederi prin care să se reglementeze: prelungirea termenului de depunere a notificărilor privind intenția de a beneficia de restructurarea obligațiilor bugetare până la data de 30 septembrie 2020, iar cererea de restructurare să poată fi depusă până la data de 15 decembrie 2020.

În continuare, în funcție de evoluția economică și de necesitatea adoptării unor noi măsuri de sprijin pentru contribuabili, se analizează opor-

tunitatea promovării unui mecanism de eșalonare la plată a datoriilor pe o perioadă de cel mult 12 luni, fără constituirea de garanții.

Această facilitate fiscală are la bază depunerea unei cereri la organul fiscal, care să fie însoțită de documentele justificative din care să rezulte dificultatea financiară cu care s-au confruntat contribuabilii în perioada stării de urgență, precum și prezentarea unui plan de redresare și de sustenabilitate a plății ratelor și a obligațiilor curente ce se vor naște pe perioada eșalonării.

De asemenea, vom reglementa posibilitatea ca debitorii să achite diferențiat ratele lunare din eșalonare, în funcție de lichiditățile financiare pe care aceștia previzionează să le aibă pentru asigurarea plății acestora și a obligațiilor curente.

Obiective ale politicii fiscale pe termen mediu și lung

Politicile fiscal-bugetare prociclice din anii anteriori au creat o construcție bugetară tot mai tensionată, cu o povară în creștere a cheltuielilor permanente în totalul veniturilor curente, limitând semnificativ spațiul fiscal de manevră (care este esențial mai ales în contextul manifestării unor șocuri/crize).

După derapajul bugetar înregistrat anul trecut, pentru 2020 se preconizează un deficit semnificativ mai mare, amplificat de efectele crizei

COVID-19. Cu toate că, momentan, România beneficiază de „clauza generală derogatorie” de la prevederile PSC, politica fiscal-bugetară trebuie să facă față unor provocări semnificative, impuse, pe termen scurt, de eforturile bugetare necesare combaterii efectelor sociale și economice ale pandemiei, în timp ce pe termen mediu, provocarea constă în implementarea de **măsuri eficiente de sprijinire a economiei, comitent cu intrarea pe o cale de ajustare a deficitului bugetar.**

Mai mult decât atât, România înregistrează cea mai mică valoare a veniturilor bugetare exprimată ca pondere în PIB din UE (32% în PIB, față de Bulgaria, 38%, Cehia și Ungaria 42% și Polonia 44%) și totodată cheltuieli permanente similare cu statele din regiune. Este astfel evident că se impune creșterea colectării veniturilor bugetare și direcționarea spre investiții publice. Astfel, utilizând noi surse bugetare și valorificând absorbția integrală de fonduri nerambursabile se pot remedia decalajele de capital uman, inovare și dezvoltare care ne separă de media europeană într-o manieră accelerată și durabilă.

Astfel, pe termen mediu și lung trebuie reformat sistemul fiscal-bugetar, astfel încât să devină mai eficient și favorabil creșterii economice, dar să conducă totodată și la consolidarea fiscală. Regândirea politicii fiscal-bugetare pe termen mediu și lung, necesită, în prealabil, evaluarea performanței sistemului fiscal actual, pentru a identifica slăbiciunile structurale ale principalelor impozite și taxe, urmând a fi apoi propuse măsuri de remediere a acestora.

Structura taxării relevă un accent puternic pe impozitele și taxele indirecte și pe contribuțiile de asigurări sociale. Mai multe modificări ad-hoc implementate în cursul ultimilor ani au subminat stabilitatea și transparența sistemului. Deși cotele de impunere pentru toate impozitele mari sunt aliniate nivelurilor practicate de țările comparabile din regiune, raportul general dintre veniturile fiscale și PIB din România este inferior. Cauzele principale ale acestei situații sunt bazele de impunere mai reduse și colectarea ineficientă. Un sistem fiscal mai echitabil, mai eficient, mai simplu și mai transparent ar susține

mai bine activitățile din economia națională și ar contribui la rezolvarea problemelor de conformare.

Măsurile de politică fiscală pe termen mediu și lung vizează:

- i) eliminarea din sistemul fiscal a distorsiunilor și a lacunelor ce oferă contribuabililor posibilitatea de minimizare a poverii fiscale, subminând astfel corectitudinea și echitatea;
- ii) simplificarea regulilor pentru a facilita conformarea și administrarea;
- iii) eficientizarea modului în care sistemul asigură o distribuire corectă a poverii fiscale.

România are una dintre cele mai reduse ponderi a veniturilor fiscale în PIB din Uniunea Europeană.

1.4

PROGRAME DE SUSȚINERE ȘI PROTEJARE A LOCURILOR DE MUNCĂ AFECTATE DE CRIZA COVID-19

În vederea depășirii efectelor negative ale pandemiei și creșterii rezilienței economice, guvernul a aprobat în luna aprilie o rectificare bugetară prin care a alocat resursele necesare pentru intervenția împotriva COVID, precum și pentru susținerea activității economice, de exemplu, plata șomajului tehnic, atât pentru angajați cât și pentru profesioniști.

Totodată, au fost implementate măsurile de stimulare a cererii agregate prin conservarea veniturilor angajaților și profesioniștilor, cum ar fi prin OUG nr. 30/2020 cu modificările și completările ulterioare, care a reglementat finanțarea de către stat a 75% din salariul angajatului, fără a depăși 75% din câștigul salarial mediu brut luat în considerare la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul în curs, până la 31 mai 2020. De asemenea, prin OUG nr. 92/2020, s-a stabilit

posibilitatea prelungirii măsurii privind șomajul tehnic pentru domeniile pentru care se mențin restricții. Tot prin acest act normativ s-a reglementat și faptul că agenții economici beneficiază de un sprijin de 50% din salariul de bază al angajatului dar nu mai mult de 2500 de lei atunci când angajează persoane reîntoarse din străinătate, tineri sau persoane în vârstă de peste 50 de ani.

Plățile sunt realizate de angajatori pentru angajați, urmând a fi decontate din fonduri europene - instrumentul SURE.

În perioada 16.03-01.06.2020, numărul total al contractelor de muncă suspendate ca efect al pandemiei de SARS CoV-2 a fost de **1.495.111**. Numărul contractelor suspendate prin șomaj tehnic se situează pe un trend descendent. Astfel, la data 01.04.2020 au fost în-

registrate un număr total de **782.181 de contracte de muncă suspendate**, la 01.05.2020 un număr de **833.424**, iar la data 01.06.2020 un număr de 216.502 contracte. **Cel mai mare număr de contracte de muncă suspendate** ca urmare a pandemiei de SARS CoV-2 a fost de **1.046.623** înregistrat în data 13.04.2020.

Analizând ramurile cele mai afectate de pandemie (hoteluri și restaurante; industria prelucrătoare; comerț cu ridicata și amănuntul, reparații auto și moto), al căror număr cumulativ de contracte suspendate la sfârșitul lunii mai (360,1 mii) reprezenta 60,4% din stocul total de contracte, s-a observat o ameliorare semnificativă în luna mai. Singura excepție o reprezintă hotelurile și restaurantele, al căror număr de contracte suspendate s-a menținut

la peste 90 mii pe toată perioada analizată. În plus, această ramură se confruntă cu cea mai ridicată proporție a contractelor suspendate în efectivul de salariați la sfârșitul lunii martie, de circa 42%. Alte ramuri în care s-a înregistrat în luna mai o reducere a numărului de contracte suspendate au fost informațiile și comunicațiile, activitățile profesionale științifice și tehnice, activitățile de servicii administrative și servicii suport, transporturi și depozitare.

În cazul contractelor de muncă suspendate, aceste indemnizații au fost plătite prin intermediul ANOFM. Plățile s-au făcut în cel mult 15 zile de la depunerea documentelor în conturile angajatorilor, care, ulterior, aveau obligația să vireze sumele către angajați în termen de 3 zile lucrătoare.

Tabelul 3: Plățile efectuate pentru șomajul tehnic, respectiv numărul de beneficiari, până la data de 18 iunie 2020:

ANOFM (contracte de muncă):

Nr. Crt.	Luna	Angajatori	Angajați	Suma (lei)
1	Martie	56.308	490.017	313.064.268
2	Aprilie	128.863	1.175.383	1.983.993.699
3	Mai	87.054	665.768	978.679.512
TOTAL PLĂȚI ANOFM				3.275.737.479

În privința plății unei **indemnizații pentru alte categorii profesionale care nu au calitatea de angajatori** și întrerup activitatea, *PFA-uri, întreprinderi individuale, persoane având contracte de activitate sportivă, profesii liberale și persoane fizice care au venituri din drepturi de autor*, astfel cum sunt regle-

mentate aceste categorii prin Legea nr. 287/2009 privind Codul civil și respectiv de Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, care nu au calitatea de angajatori, plata unei indemnizații lunare de 75% din câștigul salarial mediu brut s-a realizat prin intermediul ANPIS.

Tabelul 4: Plățile efectuate pentru profesioniști, respectiv numărul de beneficiari, până la data de 18 iunie 2020:

ANPIS:

Nr. Crt.	Luna	Profesioniști	Suma (lei)
1	Martie	77.106	130.270.382
2	Aprilie	88.833	361.921.392
3	Mai	86.982	248.926.753
TOTAL PLĂȚI ANPIS			741.118.527

Cele două măsuri se aplică și după expirarea stării de urgență, până la 31 mai 2020, cu posibilitatea prelungirii doar în domeniile în care se vor menține restricțiile prin *OUG nr.70/2020*.

Contractele care au încetat s-au situat pe o traiectorie crescătoare în perioada analizată, însă în atenuare ușoară. Mai mult, la data 15.03.2020, numărul total al contractelor de muncă **active**, era de **6.547.962**, iar la data 01.06.2020 numărul contractelor de muncă **active** era de **6.439.494**.

Prin OUG nr. 92/2020 Guvernul a decis acordarea unor **măsuri active de sprijin pentru angajați și angajatori**, în vederea sprijinirii reluării activității economice. Angajatorii ai căror angajați au avut suspendat contractul de muncă (conform art. XI din OUG 30/2020) pe o perioadă

de minim 15 zile pe perioada stării de urgență sau de alertă, care mențin raporturile de muncă cu angajații, primesc lunar, pe o perioadă de 3 luni începând cu 1 iunie 2020, **o sumă reprezentând 41,5% din salariul de bază brut** corespunzător locului de muncă ocupat, limitat la 41,5% din câștigul salarial mediu brut, cu obligația menținerii raporturilor de muncă până la data de 31 decembrie 2020, cu excepția lucrătorilor sezonieri.

În privința numărului estimat de beneficiari ai măsurii și a impactului bugetar aferent, estimăm:

- Număr estimat de beneficiari: 750.000 angajați
- Impact bugetar: 3,35 miliarde lei (pentru 3 luni)

De asemenea, tot prin OUG nr. 92/2020 s-a stabilit ca angajatorii care angajează (nu mai târziu de 31 decembrie 2020) pe perioadă nedeterminată, persoane de peste 50 ani concediate în perioada stării de urgență/alertă, tineri între 16-29 ani, înregistrați ca șomeri sau și cetățeni români cărora le-au încetat raporturile de muncă cu angajatori străini, aflate în derulare pe teritoriul altor state, să primească lunar, pe o perioadă de 12 luni, 50% din salariul angajatului, dar nu mai mult de 2.500 lei brut pentru fiecare persoană angajată, cu obligația menținerii contractelor de muncă pentru cel puțin 12 luni după cele 12 luni în care au primit sprijinul de la stat. Măsurile se acordă din bugetul asigurărilor pentru șomaj și pot fi acoperite din fonduri europene.

Guvernul are în vedere în perioada imediat următoare și o altă măsură de sprijin pentru revenirea în activitate, sub forma unei **scheme de finanțare temporară a angajaților care vor avea program redus de muncă**. Prin această

măsură, statul va asigura plata unei indemnizații, pentru fiecare angajat, în valoare de maxim 75% din diferența dintre salariul brut înregistrat anterior evenimentului ce a produs o scădere a cifrei de afaceri în firma unde este angajat și salariul plătit de angajator pentru program redus de muncă, conform cererii depuse la structurile teritoriale ale ANOFM. Diferența de salariu se calculează ca diferență între salariul brut neredus și salariul brut redus. Măsura se va adresa companiilor a căror cifră de afaceri a scăzut cu cel puțin 10% comparativ cu luna similară a anului anterior. Nu vor fi afectate drepturile adiționale salariului așa cum rezultă acestea din contractul individual/colectiv de muncă sau din regulamentul intern. Măsura poate fi implementată pentru un termen minim de 3 luni până la 6 luni și se va aplica în cazul reducerii timpului de muncă pentru cel puțin 10% dintre angajații unei companii. **Măsura poate fi finanțată prin intermediul instrumentului SURE.**

Instrumentul european de sprijin temporar pentru atenuarea riscurilor de șomaj în situație de urgență (SURE)

SURE este un **instrument nou, cu caracter ad-hoc și temporar**, pe care îl vom utiliza complementar cu fondurile europene nerambursabile prin programul POCU și cu alte instrumente de sprijin financiar (cum ar fi Fondul de Solidaritate al UE), **în vederea susținerii eforturilor depuse de statele membre la nivel național, cu scopul de a acoperi o parte a creșterii acute și bruște a cheltuielilor publice în domeniul ocupării forței de muncă, pentru sprijinirea angajaților și a persoanelor cu activități independente, inclusiv cele legate de sănătatea la locul de muncă.**

Valoarea maximă de **100 miliarde euro** acordată de UE în total statelor membre sub formă de **împrumut** în cadrul instrumentului SURE va fi asigurată în baza împrumuturilor contractate de UE prin Comisia Europeană pe piața de capital. În vederea asigurării unor costuri și mai avantajoase ale acestor credite (pe lângă garanția oferită de ratingul acesteia), se instituie un **sistem de garanții din partea statelor membre**, care va proteja resursele Uniunii Europene și va evita nevoia de contribuții în numerar în avans din partea statelor membre. Numai după ce toate statele membre chemate să contribuie voluntar la sistemul de garantare propus și vor semna acordurile de garanție, instrumentul SURE va deveni operațional, Comisia informând Consiliul imediat ce condiția a fost îndeplinită.

Contribuția fiecărui stat membru se stabilește în funcție de ponderea venitului național brut în venitul național brut total al Uniunii, **în cazul României, fiind preconizată o garanție în valoare de aproximativ 400 milioane euro.**

În perioada următoare, programul SURE va figura pe agenda de dezbateri a Parlamentului European, fiind estimat un acord rapid.

România a reglementat participarea la Programul SURE și a adaptat în acest sens legislația națională, prin amendarea cadrului legal privind datoria publică, pentru a permite României să participe ca stat membru la mecanismele de garantare și finanțare ale Uniunii Europene (OUG nr. 77/2020).

Avantajele utilizării instrumentului SURE de către România

Instrumentul SURE are o alocare de resurse de până la 100 de miliarde euro. Estimarea este că România ar putea accesa **o sumă substanțială**, în funcție de nevoi și de evoluțiile dialogului/negocierilor cu Comisia Europeană.

Prin măsurile finanțate prin instrumentul SURE, România va putea facilita **menținerea resursei umane calificate** de către angajatori pentru **reluarea activității în condiții optime**, după încheierea perioadei de criză.

Astfel, SURE ar putea reprezenta un beneficiu substanțial de a reduce recursul României la împrumuturi pe piață, oferind **oportunitatea unor împrumuturi cu costuri reduse** (*rating*-ul UE este AAA) și **cu termene de rambursare generoase de până la 30 de ani**. În plus, prin utilizarea unor termene de rambursare lungi, **România va crește sustenabilitatea datoriei naționale**.

SURE nu are alte condiționalități decât utilizarea fondurilor pentru **protejarea ocupării și unele măsuri de protejare a sănătății la locul de muncă**. Totodată, **utilizarea instrumentului SURE permite eliberarea de resurse din fonduri structurale/bugetul național**, pentru a le direcționa către sănătate sau alte priorități.

SURE

Supporting Member States to
help protect people in work and jobs

1.5

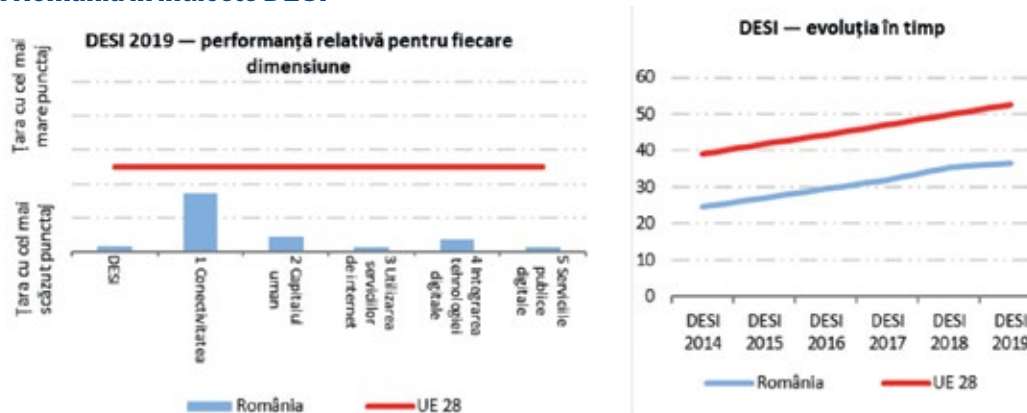
MĂSURI DE DIGITALIZARE ȘI DEBIROCRATIZARE ÎN ADMINISTRAȚIE ȘI ECONOMIE

Analiza Indicelui economiei și societății digitale (DESI) pentru 2019 al Comisiei Europene arată că România se situează pe locul 27 din cele 28 de state membre ale UE și are cea mai scăzută performanță dintre statele membre în ceea ce

privește serviciile publice digitale și integrarea tehnologiei digitale de către întreprinderi.

Alături de convergența cu strategia europeană în materie de digitalizare, precum și cu direcțiile

Figura 2: România în indicele DESI

globale de evoluție în domeniul IT&C (inclusiv pe zona de cercetare-dezvoltare), concluziile rezultate din analiza indicatorilor incluși în raportul cu privire la DESI 2020 sunt aspectele care ar trebui să orienteze o nouă strategie națională privind digitalizarea, axată pe două arii de intervenție majore:

- Transformarea digitală a administrației publice din România
- Educație, transfer de cunoștințe și sprijin pentru a accelera digitalizarea mediului de afaceri – această direcție va asigura sprijin pentru: creșterea competențelor digitale, crearea de locuri de muncă în sectorul digital și domenii conexe (automatizare, robotică, analiză de date, etc), încurajarea și accelerarea utilizării serviciilor de internet și integrarea tehnologiei digitale de către întreprinderi (inclusiv tehnologii avansate: depozite de date mari – big data, inteligență artificială, cloud în general și „software as service” ca subdirecție strategică).

În contextul în care în prima parte a anului 2020, urmare a măsurilor impuse de necesitatea gestionării crizei sanitare, au avut loc evoluții pozitive semnificative în ceea ce privește digitalizarea României, în perioada următoare se va urmări consolidarea rezultatelor deja obținute și continuarea proiectelor demarate.

În completarea acestora, o serie de proiecte vor fi inițiate pentru a răspunde următoarelor priorități:

- **Crearea hub-ului de interoperabilitate** cuplat cu identificarea și conectarea la

acesta a regiștrilor de date de bază (principali). Acest lucru va permite instituțiilor responsabile de un serviciu public să ofere accesul digital fără a mai solicita firmelor informații pe care le dețin alte instituții. De exemplu, ONRC va putea să ofere servicii obținând direct informații de la ANAF, Ministerul Afacerilor Interne sau alte structuri ale Ministerului Justiției. Astfel va fi posibilă nu doar furnizarea mai rapidă a unor servicii publice, ci și creșterea corectitudinii acțiunii publice față de contribuabili, cu efecte în scăderea erorilor administrative care se translatează în costuri nete pentru întreprinderi. Valoarea proiectului este estimată la 10 milioane de euro;

- **Generalizarea utilizării semnăturii electronice** la nivelul funcționarilor publici din administrația publică, astfel încât aceștia să poată comunica digital cu firmele, scăzând timpul de reacție și facilitând corectarea timpurie a unor posibile erori;
- **Dezvoltarea unui punct de contact unic** efectiv va crește vizibilitatea serviciilor publice, având ca principal efect scăderea timpului pentru căutarea informației de către firme și cu avantajul încurajării unificării practicii administrative în relația cu firmele și cetățenii. Valoarea proiectului este estimată la 5 milioane de euro;
- **Introducerea cărții electronice de identitate și a altor scheme de identificare electronică** va permite interacțiunea completă la distanță cu administrația publică, cu efectul clar al scăderii costurilor. Valoarea proiectului este estimată la 20 milioane de euro;

- ▣ **Migrarea serviciilor publice într-un cloud guvernamental**, cu scopul scăderii costurilor firmelor în interacțiunea cu statul și, pe termen lung, chiar a nevoilor de finanțare a unor servicii. Valoarea proiectului este estimată la 45 milioane de euro;
- ▣ **Realizarea sau refacerea sistemelor informatice implicate în „evenimentele de viață” ale cetățenilor și firmelor.** Aspecte esențiale din interacțiunea unei firme cu administrația vor deveni integral digitale: obținerea unor finanțări (ajutor de stat, diferite forme de sprijin, fondul de mediu), înregistrarea unor active (automobile), urmărirea unor procese judiciare, colectarea taxelor, etc;
- ▣ **Dezvoltarea sistemelor de tip Open Data** care vor permite un acces structurat al sectorului privat la patrimoniul de date – inclusiv istorice – al administrației publice;
- ▣ **Realizarea constantă de investiții majore în creșterea capacității de a gestiona riscurile cibernetice.**

La nivelul administrației fiscale, printre cele mai importante măsuri implementate pentru digitalizare se numără **introducerea ordinului de plată multiplu electronic pentru instituțiile statului, companii și alte entități private.** Acesta poate fi utilizat pentru efectuarea de plăți din conturile deschise la unitățile Trezoreriei Statului prin care își desfășoară activitatea proprie. Prin această măsură au fost eliminate deplasările la ghișeu pentru milioane de reprezentanți ai instituțiilor statului, companiilor și altor entități private.

O măsură mult așteptată pentru transformarea digitală a administrației fiscale este proiectul **conectării aparatelor de marcat electronice fiscale.** Procesul a fost început în luna mai 2020. Calendarul conectării caselor de marcat cu jurnal electronic începe cu perioada 1 iulie-30 septembrie 2020 pentru categoria marilor contribuabili. De la 30 septembrie până la 31 ianuarie 2021 vor fi conectate aparatele de marcat electronice fiscale utilizate de operatorii economici din categoria contribuabililor mijlocii și mici. Prin acest proiect informațiile din economie vor fi primite în timp real, iar datele vor fi folosite în cadrul procesului de analiză

Un alt pas important pentru informatizarea ANAF este reprezentat de proiectul **SAF-T.** Acest fișier standard de control contribuie la îmbunătățirea calității actului administrativ și sprijină conformarea fiscală a contribuabililor, dar și detectarea și reducerea fraudei fiscale și asigurarea unei analize de risc mai eficiente.

Simplificarea plăților pentru obligațiile fiscale este un alt pilon important în cadrul procesului de digitalizare al administrației fiscale. Prin strânsa colaborare cu Autoritatea pentru Digitalizarea României, persoanele juridice au posibilitatea să efectueze plăți cu cardul bancar pe platforma ghiseul.ro. Un alt element nou este reprezentat de **interconectarea Spațiului Privat Virtual cu platforma ghiseul.ro** în beneficiul celor peste 1,3 milioane de utilizatori ai SPV.

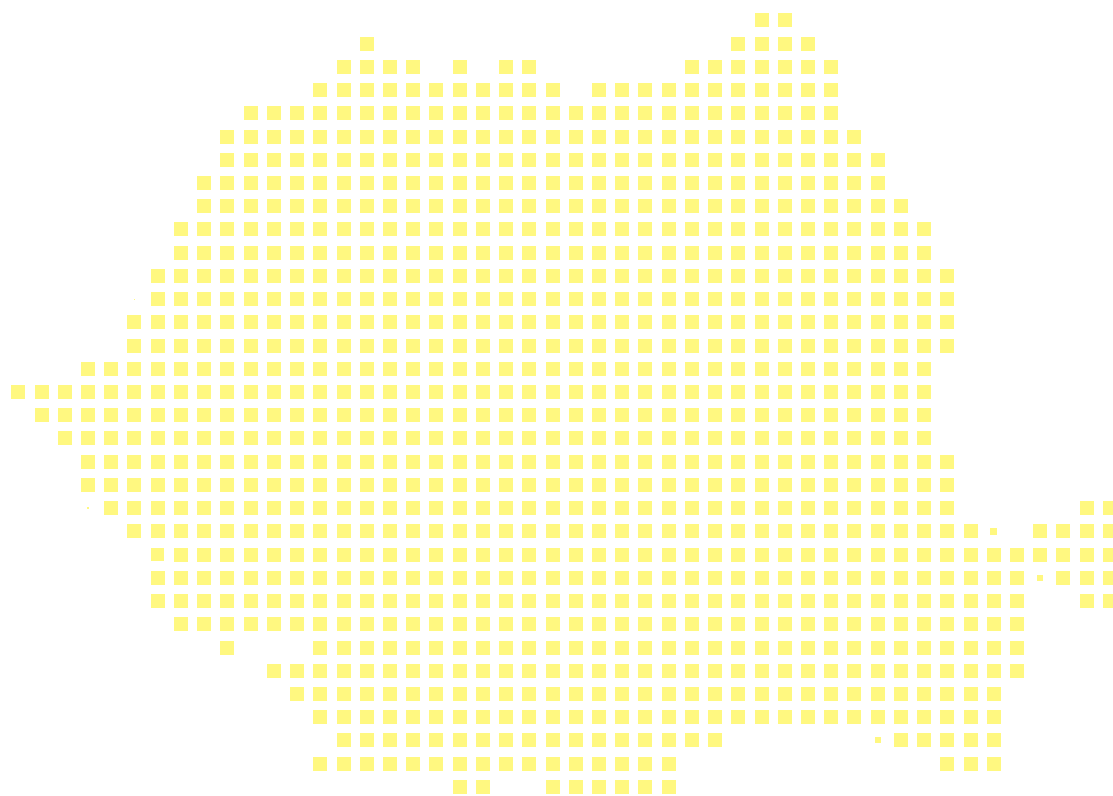
Un alt obiectiv este **modernizarea platformelor mfinante.gov.ro și anaf.ro.** Pentru site-ul Ministerului Finanțelor Publice a fost demarat un parteneriat cu ONG-ul Code4Romania. Proiectul

a fost început în luna mai, noua interfață a site-ului urmând a fi implementată în aproximativ 3 luni. Noul portal va respecta cele mai înalte standarde la nivel european în materie de UX/UI și va seta un nou nivel al calității utilizatorului în materie de site-uri guvernamentale în România.

Transformarea digitală a administrației fiscale și a Trezoreriei vizează eliminarea deplasărilor,

cozilor la ghișeul fizic și transformarea acestora în click-uri pe dispozitivele electronice. Informaticizarea va conduce la o interacțiune simplă cu autoritățile statului. Rezultatele digitalizării se vor traduce într-un grad mai mare de transparență, o mai bună colectare a taxelor și impozitelor, o rată mai mică a evaziunii fiscale, eficientizarea și debirocratizarea instituțiilor.

1.6

PRIORITĂȚI DE DEZVOLTARE A ROMÂNIEI FINANȚATE DIN FONDURI EUROPENE ÎN PERIOADA 2021 – 2027

În privința utilizării fondurilor europene, prioritățile, stabilite împreună cu Comisia Europeană vizează Pactul Ecologic European, transformarea digitală, dar și evoluția politicilor clasice europene (politica de coeziune, politica agricolă comună). Tot cu sprijinul finanțărilor oferite de UE, vom susține cercetarea și inovarea, investițiile în rețelele transeuropene și dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii, cu scopul de a stimula creșterea și de a crea locuri de muncă.

Cadrul financiar multianual 2021-2027

Politica de coeziune (fără REACT-EU):

Domenii finanțate:

- ▣ Obiectiv de politică 1 – O Europă mai inteligentă: cercetare, inovare, digitalizare, informatizare, competitivitate, smart city;
- ▣ Obiectiv de politică 2 – O Europă mai ecologică: apă și apă uzată, economie circulară, prevenirea și gestionarea riscurilor, energie și eficiență energetică – biodiversitate, calitatea aerului și decontaminarea siturilor poluate, mobilitate și regenerare urbană;
- ▣ Obiectiv de politică 3 – O Europă mai conectată: transport rutier, feroviar, naval și mobilitate (metrou și trenurile metropolitane);
- ▣ Obiectiv de politică 4 – O Europă mai socială: sănătate (infrastructură și servicii), educație și ocuparea forței de muncă, incluziune socială, sprijin pentru grupurile vulnerabile inclusiv suport material pentru persoanele dezavantajate;
- ▣ Obiectiv de politică 5 – O Europă mai aproape de cetățeni: turism, cultură și patrimoniu.

Politica agricolă comună:

În conformitate cu actuala propunere de Regulament, schemele de plăți directe și măsurile de piață, cu finanțare din FEAGA, vor contribui împreună cu intervențiile de dezvoltare rurală la atingerea obiectivelor specifice din Planul Național Strategic.

În acest sens, în cadrul Pilonului I, tipurile de intervenții vor lua forma plăților directe decuplate și cuplate, după cum urmează:

• plăți directe decuplate:

- ▣ sprijinul de bază pentru venit în scopul sustenabilității;
- ▣ sprijinul redistributiv complementar pentru venit în scopul sustenabilității;
- ▣ sprijinul complementar pentru venit pentru tinerii fermieri;
- ▣ schemele pentru climă și mediu (eco-scheme).

• plăți directe cuplate:

- ▣ sprijinul cuplat.

Complementar plăților directe care vor fi acordate fermierilor, prin intervențiile de dezvoltare rurală finanțate din FEADR – pilonul II, vor fi finanțate următoarele tipuri de investiții și scheme de sprijin:

- ▣ Investiții în modernizarea, restructurarea și creșterea competitivității fermelor cu accent pe fermele de familie;
- ▣ Instalarea tinerilor fermieri;
- ▣ Sprijin pentru cooperare în vederea integrării producției pe lanțul agroalimentar;
- ▣ Gestionarea riscurilor la nivel de fermă;
- ▣ Investiții în crearea și dezvoltarea valorii adăugate prin procesarea și marketing-ul produselor agro-alimentare;
- ▣ Investiții în infrastructura de irigații;
- ▣ Investiții în infrastructura la scară mică (de apă/apă uzată, rutieră, etc.) în mediul rural;
- ▣ Cooperare în vederea inovării, respectiv dezvoltarea de noi practici care să răspundă nevoilor specifice ale fermierilor;
- ▣ Plăți compensatorii pentru angajamente în materie de mediu și climă și alte angajamente, constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice anumitor zone defavorizate;
- ▣ Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de activități în vederea dezvoltării economiei rurale (turism rural, activități non-agricole din amonte și din avalul agriculturii).

Facilitatea pentru Recuperare și Reziliență (Recovery and Resilience Facility):

- ▣ Acces la granturi și credite alocate acestei facilități din suplimentarea de buget la nivelul UE

- ▣ Rambursarea creditelor se va face începând cu 2028 și cel târziu până în 2058 prin: a) creșterea de contribuții naționale, b) reducerea fondurilor aferente politicilor din MFF sau c) noi resurse disponibile.
- ▣ România va include în Programul Național de Reformă un plan pentru recuperare și reziliență.
- ▣ Domenii finanțate: investiții și reforme structurale în domenii precum:
  - ▣ ocuparea forței de muncă;
  - ▣ sfera socială;
  - ▣ educație;
  - ▣ cercetare-inovare;
  - ▣ sănătate;
  - ▣ mediul de afaceri, inclusiv administrația publică și sectorul financiar.

REACT-EU

- ▣ Se adresează programelor operaționale din politica de coeziune 2014-2020 ca sprijin suplimentar pentru măsuri de atenuare a efectelor crizei cu intervenții pentru perioada 2020-2022
- ▣ Domenii finanțate:
  - ▣ FEDR va putea fi utilizat pentru: investiții și servicii în sănătate; capital de lucru și investiții în IMM-uri (costuri operaționale și de personal și măsuri de siguranță sanitară);

- FSE va putea fi utilizat pentru: menținerea locurilor de muncă, scheme de ocupare pe termen scurt și sprijinirea antreprenorilor; crearea de locuri de muncă (în special pentru persoanele vulnerabile); măsuri de ocupare pentru tineri; dezvoltarea de competențe și facilitarea accesului la serviciile sociale de interes general.

Fondul pentru Tranziție Justă

- Acest fond care are drept scop ajutarea regiunilor cu industrii bazate pe combustibili fosili să facă tranziția spre surse de energie regenerabile, astfel încât Uniunea Europeană să-și îndeplinească obiectivele de mediu;
- Prin Fondul pentru Tranziție Justă vor fi finanțate măsuri care urmăresc: creșterea și diversificarea economică; antreprenoriat; ocuparea forței de muncă prin recalificare sau reconversie profesională; decontaminarea siturilor poluate; energie curată prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, eficiență energetică și energie din surse regenerabile, precum și digitalizare. Posibil acestor domenii să li se adauge: mobilitatea urbană și investiții legate de producția, prelucrarea, distribuția, stocarea gazelor naturale drept combustibil de tranziție de la cărbune.

Inițiativa SURE

- Domenii finanțate:
  - Finanțarea costurilor aferente orelor nelucrate pentru angajatori care hotărăsc reducerea programului de lucru; alte măsuri similare;
  - Finanțarea costurilor pentru un înlocuitor al venitului pentru actuala situație de urgență, în cazul angajaților și lucrătorilor independenți;
  - Finanțarea costurilor pentru măsuri legate de securitatea sanitară la locul de muncă.

Alte instrumente

a) Programul InvestEU

Domenii finanțate:

- Infrastructură sustenabilă
- Cercetare și Inovare
- IMM-uri
- Investiții strategice

b) Instrumentul de sprijin pentru solvabilitate

Domenii finanțate: sprijin de urgență pentru întreprinderile europene viabile din sectoarele, regiunile și țările cele mai afectate

c) Mecanismul pentru Interconectarea Europei

Domenii finanțate:

- Proiecte de interes comun în domeniul transporturilor;

- Proiecte de interes comun în domeniul energiei;

- Proiecte de interes comun în domeniul digital.

d) Programul de Sănătate/EU4Health

Domenii finanțate:

- Investiții în prevenție;
- Pregătire pentru crize;
- Achiziții de medicamente și echipamente vitale.

În acest context devin prioritare pregătirea documentelor de programare (Acordul de Parteneriat și programele operaționale), simplificarea și debirocratizarea implementării proiectelor (costuri simplificate, proceduri de implementare), și creșterea atractivității accesării finanțărilor prin reducerea duratei proceselor de evaluare și selecție.

2

**GRANTURI,
SCHEME DE
GARANȚII ȘI
PROGRAME
DE SPRIJIN**

2.1

GRANTURI DE SPRIJIN PENTRU COMPANII

În cadrul planului de măsuri de relansare economică sunt prevăzute granturi și programe de sprijin cu finanțare din fonduri externe nerambursabile și de la bugetul de stat, care au ca obiective acoperirea capitalului de lucru, finanțarea nevoilor de investiții, scheme pentru digitalizarea companiilor, dar și măsuri de sprijin pentru creșterea ocupării și scheme sau granturi cu caracter social.

Sursele de finanțare: fonduri europene nerambursabile și bugetul de stat

Granturi de sprijin pentru repornirea întreprinderilor, capital de lucru și investiții

Granturi de sprijin pentru microîntreprinderi – buget: 100 mil. euro

- I. **Obiectiv:** *Schema de finanțare are drept obiectiv finanțarea microîntreprinderilor aflate în dificultate ca urmare a crizei coronavirusului. Finanțarea asigură capitalul*

de lucru pentru categoriile de cheltuieli necesare relansării activității acestora.
Schema este în valoare de 100 milioane de euro – 85 milioane de euro din fonduri europene nerambursabile și 15 milioane de euro cofinanțare de la bugetul statului.

II. Valoarea micrograntului: 2000 euro, o singură dată

III. Cofinanțare beneficiar: 0%

IV. Beneficiari: IMM-uri cu asociat/administrator unic, fără contract de individual de muncă (IMM-uri fără salariați); PFA-uri care desfășoară activități în domeniul artelor și spectacolului; PFA-uri cu activități în domeniul sănătății, dacă au fost implicate direct în transportul, echiparea, evaluarea, diagnosticarea și tratamentul pacienților diagnosticați cu COVID-19.

V. Condiții de acordare:

- Cifra de afaceri de cel puțin 5.000 euro în exercițiul financiar precedent;
- Activitate curentă (operațională) minim 1 an calendaristic de la data depunerii cererii de finanțare;
- Nu au beneficiat de prevederile legale privind șomajul tehnic;
- Au obținut profit în unul din ultimii doi ani ai activității curente;
- Nu au obligații restante la bugetul de stat la data depunerii cererii de finanțare.

VI. Categoriile de cheltuieli care se vor finanța: cheltuieli cu stocurile de materii prime, materiale, mărfuri, datoriile curente și restante față de furnizori, cheltuieli privind chiria pe

bază de contract legal, privind achiziția de servicii și reparații necesare activității curente, cheltuieli privind echipamentele de protecție medicală – inclusiv materiale destinate protejării împotriva COVID-19, cheltuieli privind achiziția de echipamente utilaje, tehnologii, dotări independente necesare activității curente pentru reluarea activităților economice.

VII. Număr estimat de beneficiari: 50.000

Capital de lucru pentru repornirea activităților economice pentru IMM-uri – buget: 350 mil. euro

- I. **Obiectiv: Asigurarea capitalului de lucru necesar reluării activității pentru IMM-urile afectate de criza coronavirusului din domenii precum HORECA, turism, transport, organizare de evenimente.** Schema este în valoare de 350.000.000 – 265.000.000 euro din fonduri externe nerambursabile, 39.750.000 cofinanțare de la bugetul de stat și 45.712.500 euro coparticipare proprie asigurată de beneficiar.
- II. **Valoarea grantului: Granturile pentru capital de lucru se acordă beneficiarilor în funcție de cifra de afaceri realizată în exercițiul financiar anterior depunerii cererii de finanțare după cum urmează:**

Valoare grant (euro), dar nu mai mult de 15% din cifra de afaceri	Valoare minimă cifra de Afaceri (euro)	Valoare maximă cifră de Afaceri (euro)
5000	5000	50000
12.500	50.001	100.000
25.000	100.001	200.000
37.500	200.001	300.000
50.000	300.001	400.000
62.500	400.001	500.000
75.000	500.001	600.000
87.500	600.001	700.000
100.000	700.001	800.000
112500	800.001	900.000
125000	900.001	1.000.000

III. Cofinanțare: 15% din bugetul de stat, 15% cofinanțare proprie.

IV. Beneficiari: IMM-urile și entitățile asimilate IMM-urilor din domeniile de activitate HORECA, turism, servicii din domeniul transporturilor, precum și al organizărilor de evenimente a căror activitate a fost afectată în contextul Covid-19.

V. Condiții de acordare:

- Să aibă activitatea oprită sau întreruptă și firma să înregistreze o diminuare a cifrei de afaceri cu minim 30% față de perioada anterioară a anului precedent în una din lunile martie 2020 față de martie 2019, aprilie 2020 față de aprilie 2019 sau mai 2020 față de mai 2019;
- Să înregistreze profit sau după caz beneficii în unul din ultimele două exerciții financiare;

■ Să dispună de coparticipare de 15% din valoarea grantului acordat;

■ Să facă parte din categoria IMM-urilor după verificarea statutului de întreprindere legală

■ Să nu aibă obligații restante la buget.

VI. Categoriile de cheltuieli finanțate din grant: cheltuieli cu stocuri de materie primă, materiale consumabile, mărfuri, achitarea datoriilor față de furnizori (inclusiv față de furnizorii de utilități), alte datorii față de furnizorii din activitatea curentă, cheltuieli cu echipamente, utilaje, tehnologii, dotări independente, datorii privind chiria, datorii privind achiziția de servicii și reparații, cu excepția consultanței, cheltuieli cu echipamente de protecție medicală, cheltuieli pentru achiziția de obiecte de inventar.

VII. Număr estimat de beneficiari: aproximativ 90.000 – 100.000

Granturi pentru investiții și pentru reconversia economică pentru IMM-uri – buget: 550 mil. euro

I. **Obiectiv: Acordarea de granturi pentru reconversia activităților IMM-urilor, dar și pentru realizarea de investiții necesare în economie. Valoarea schemei este de 550.000.000 - 415.870.000 euro din fonduri externe nerambursabile, 62.380.500 cofinanțare de la bugetul de stat și 71.740.000 euro cofinanțare proprie asigurată de beneficiarii finanțării.**

II. **Valoarea grantului: 50.000 euro – 200.000 euro**

III. **Cofinanțare: 15% din bugetul de stat, 15% cofinanțare proprie.**

Proiectele de investiții pot să fie finanțate în complementaritate cu credite bancare, situație în care proiectul va dispune de bonificație suplimentară.

IV. **Domenii orientative de investiții în producție (cu excepția producției non-agricole):**

- Industrie alimentară; Industria auto; Energie și echipamente de eficiență energetică; Turism;
- Construcții, materiale de construcții;
- Servicii de transport; Servicii de reparații și întreținere;
- Servicii de îngrijire și întreținere corporală;

■ Confecții metalice/lemn; Confecții textile/pielărie;

■ Industria farmaceutică și echipamente medicale;

■ Servicii de educație: creșe, grădinițe;

■ Servicii de sănătate: cabinete medicale, echipamente medicale, dispozitive medicale;

■ Industrii creative;

■ Construcții, achiziții de teren în limita a 10% din valoarea proiectului, dotări pentru organizarea de evenimente;

■ Tehnologia informației și inteligență artificială; Nanotehnologii și tehnologii de vârf;

■ Echipamente, utilaje, tehnologii producție.

V. **Beneficiari: IMM-urile și entitățile asimilate IMM-urilor**

VI. **Condiții de acordare:**

■ Activitate operațională de minim 1 an;

■ Profit operațional în unul din ultimele două exerciții financiare;

■ Să asigure sustenabilitatea proiectului timp de minim 3 ani după expirarea duratei de implementare a proiectului;

■ Să realizeze minim 50% din valoarea veniturilor planificate în cadrul analizei cost-beneficiu în primii doi ani de activitate după expirarea duratei de implementare a proiectului;

■ Cofinanțare de minim 15% din valoarea proiectului;

■ Să nu aibă obligații restante la buget.

VII. Categoriile de cheltuieli finanțate: cheltuieli cu realizarea/achiziția construcțiilor, achiziția de echipamente, utilaje, tehnologii, dotări independente, mobilier de birou și mobilier specific, **cheltuieli cu achiziția de teren maxim 10% din valoarea proiectului**, cheltuieli cu consultanța, și proiectarea, managementul de proiect, asistență tehnică, dirigenția de șantier, cheltuieli de sistematizare și amenajare teritorială a terenurilor, cheltuieli de mediu, cheltuieli cu racordul la utilități, cheltuieli privind accesibilitatea, cheltuieli de promovare, participare la târguri, evenimente, conferințe, cheltuieli privind studiile, cheltuieli privind drepturile de proprietate intelectuală precum și orice alte categorii de cheltuieli care sunt în legătură cu proiectul de investiții pentru extinderea capacităților de producție existente precum și pentru extinderea prestării de servicii.

Schema de ajutor pentru activități de comerț și servicii afectate Covid-19 – buget: 160 mil. lei, finanțarea actuală de la buget fiind de 40 mil. lei și suplimentare de la bugetul de stat 120 mil. lei.

I. Obiectiv: acordarea de ajutor nerambursabil operatorilor economici a căror activitate a fost afectată de pandemia Covid-19, chiriași ai marilor centre comerciale, pentru finanțarea chiriilor pe perioada în care desfășurarea activității comerciale sau serviciilor

prestate a fost afectată pe perioada stării de urgență sau alertă.

II. Valoarea grantului: valoarea chiriei/beneficiar/lună, pentru o perioadă de 3 luni

III. Beneficiari: 2.000 comercianți

Granturi pentru investiții în energie regenerabilă pentru IMM-uri – buget: 200 mil. euro

I. Obiectiv: Acordarea de granturi pentru instalarea de panouri fotovoltaice, maxim 27 KW, dar și pentru achiziționarea și montarea stațiilor de încărcare electrice pentru autovehicule. Valoarea schemei este de 200.000.000 euro: 100.000.000 euro din fondul de mediu, 100.000.000 euro de la bugetul MEEMA.

II. Valoarea grantului: maxim 30.000 euro

III. Cofinanțare beneficiar: 0%

IV. Domenii orientative de investiții în producția de energie regenerabilă

■ Industria hotelieră;

■ Industria auto.

V. Beneficiari: IMM-urile și entitățile asimilate IMM-urilor

Granturi de sprijin pentru structurile sportive – buget: 180 mil. euro

- I. **Obiectiv:** finanțarea structurilor sportive aflate în dificultate ca urmare a crizei coronavirusului. Finanțarea asigură investiții în infrastructura sportivă. Schema este în valoare de 180 milioane de euro - de la bugetul statului.
- II. **Valoarea grantului:** până la 200.000 euro, o singură dată
- III. **Cofinanțare beneficiar:** 0%
- IV. **Beneficiari:** Structurile sportive
- V. **Condiții de acordare:**
  - ▢ Să dețină certificat de identitate sportivă

- ▢ Să aibă participări la competiții sportive cel puțin în ultimul an calendaristic de la data depunerii cererii de finanțare;
  - ▢ Nu au obligații restante la bugetul de stat la data depunerii cererii de finanțare.
- VI. **Categorii de cheltuieli care se vor finanța:** investiții în terenuri de antrenament pentru copii și juniori, centre de recuperare pentru sportivi, cabinete medicale cu dotări aferente cu specializarea medicină sportivă, noi tehnologii pentru introducerea de sisteme de evaluare și monitorizare a performanței sportive (hard și soft), echipament sportiv performant.
  - VII. **Număr estimat de beneficiari:** 1.500 structuri sportive

Programe de finanțare nerambursabilă pentru creșterea competitivității IMM-urilor

Granturi pentru investiții pentru microîntreprinderi – buget: 117 mil. euro și fonduri suplimentare prin supracontractare: 130 mil. euro

- I. **Denumire:** Granturi IMM Axa 2.1
- II. **Obiectiv:** *Consolidarea poziției pe piață a microîntreprinderilor* în domeniile competi-

tive identificate în Strategia Națională de Competitivitate și Planurile Regionale de Dezvoltare.

- III. **Buget alocat:** 117 mil. euro și fonduri suplimentare, prin supracontractare, pentru lista de rezervă – 130 mil. euro FEDR
- IV. **Sursa de finanțare (fonduri europene, buget):** FEDR

V. Perioada de desfășurare (valabilitate a schemei): 2020 - 2023

VI. Beneficiar: microîntreprinderile în domeniile competitive identificate în Strategia Națională de Competitivitate și Planurile Regionale de Dezvoltare.

VII. Descriere: Investițiile eligibile în cadrul acestui apel:

- Construirea, modernizarea, extinderea spațiului de producție/prestare servicii;
- Dotarea cu active corporale, necorporale, inclusiv instrumente de comercializare on-line

Valoarea eligibilă a unui proiect este între **25.000 euro și 200.000 euro**. Contribuția beneficiarului la proiect este de minim 10% din valoarea eligibilă a proiectului.

Granturi pentru creșterea competitivității IMM-urilor – buget (alocare inițială și supracontractare): 450 mil. euro

- Obiectiv:** *Îmbunătățirea competitivității economice prin creșterea productivității muncii în IMM-uri* în sectoarele competitive identificate în Strategia Națională pentru Competitivitate.
- Buget alocat:** 450 milioane de euro (supracontractare)
- Sursa de finanțare (fonduri europene, buget):** FEDR și buget de stat

IV. Perioada de desfășurare (valabilitate a schemei): 2020 - 2023

V. Beneficiar: IMM-uri în sectoarele competitive identificate în Strategia Națională pentru Competitivitate.

VI. Descriere: Se are în vedere sprijinirea dezvoltării IMM-urilor pentru îmbunătățirea capacităților avansate de dezvoltare a produselor și a serviciilor, în vederea creșterii competitivității economiilor regionale și naționale.

În acest sens, se au în vedere IMM-urile care sunt interesate de găsirea unui model optim de creștere, atât în sensul trecerii în altă categorie de dimensiune, cât și în sensul dezvoltării activității desfășurate, în scopul creșterii dimensiunii pieței adresate (piața locală să devină regională, națională sau internațională).

Investițiile eligibile în cadrul acestui apel:

- Investiții finanțabile prin ajutor de stat regional:
  - Construirea, modernizarea, extinderea spațiului de producție/ prestare servicii
  - Dotarea cu active corporale, necorporale, inclusiv instrumente de comercializare on-line
- Investiții finanțabile prin ajutor de minimis:
  - implementarea procesului de certificare/recertificare a produselor, serviciilor sau diferitelor procese specifice, sistemelor de management al calității, al mediului sau sănătății.

□ internaționalizare (participarea la nivel internațional, în afara României, la târguri, misiuni comerciale, expoziții, în calitate de expozant).

Proiectul propus în cererea de finanțare trebuie să cuprindă, în mod obligatoriu, investiții în active corporale (construire/extindere/dotare cu active corporale) finanțabile prin ajutor de stat regional.

Valoarea eligibilă a unui proiect este între **200.000 euro și 1.000.000 euro**.

Pentru investițiile finanțabile prin ajutor de stat regional contribuția beneficiarului la proiect depinde de intensitățile stabilite prin regulamentele ajutorului de stat, respectiv Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014, de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratat.

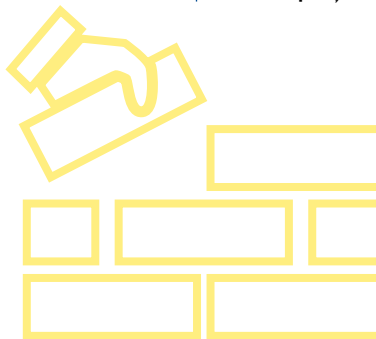
Pentru investițiile finanțabile prin ajutor de minimis contribuția beneficiarului la proiect este de minim 10% din valoarea eligibilă de minimis a proiectului.

Apelurile sunt competitive, finanțarea acordându-se în funcție de punctajul obținut (sunt evaluate toate proiectele depuse).

Granturi pentru dezvoltarea IMM-urilor prin finanțarea investițiilor mari – buget (alocare inițială și supracontractare): 550 mil. euro

- I. **Obiective:** *îmbunătățirea competitivității economice prin creșterea productivității muncii în IMM-uri* în sectoarele competitive identificate în Strategia Națională pentru Competitivitate.
- II. **Buget alocat:** 150 milioane de euro (buget total din supracontractare – 550 mil euro).
- III. **Sursa de finanțare (fonduri europene, buget):** FEDR și buget de stat.
- IV. **Perioada de desfășurare (valabilitate a schemei):** 2020 - 2023
- V. **Beneficiar:** IMM-uri în sectoarele competitive identificate în Strategia Națională pentru Competitivitate.
- VI. **Descriere:** Investițiile eligibile în cadrul acestui apel sunt investiții finanțabile prin ajutor de stat regional:

□ Construirea, modernizarea, extinderea spațiului de producție/prestare servicii

Dotarea cu active corporale, necorporale.

Lucrările de modernizare pot fi considerate eligibile doar în măsura în care sunt aferente unei investiții inițiale. Sunt aplicabile prevederile Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014, de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratat.

Apelul este competitiv, finanțarea acordându-se în funcție de punctajul obținut (sunt evaluate toate proiectele depuse).

Valoarea finanțării nerambursabile acordate este **de minimum 2 milioane euro și maximum 6 milioane euro**.

Granturi pentru inițiative antreprenoriale inovative și digitalizarea companiilor

Granturi pentru start-up-uri pentru studenți în domenii competitive și inovative – buget: 150 mil. euro

- I. **Obiectiv: susținerea activităților antreprenoriale ale studenților începând cu anul al doilea de studiu, masteranzilor, doctoranzilor, postdoctoranzilor** în domeniile de activitate prevăzute în Strategia Națională pentru Competitivitate a României precum și în Strategia de Cercetare Dezvoltare Inovare. Schema susține înființarea start-up-urilor studentești.
- II. **Valoarea apelului de proiecte: 20 mil euro, cu posibilitatea de suplimentare a fondurilor până la aproximativ 150 mil euro**, în funcție de numărul de cererilor de finanțare depuse
- III. **Valoarea granturilor acordate: între 40.000 euro/2 locuri de muncă create și 100.000 euro/5 locuri de muncă create**

IV. **Sursa de finanțare:** fonduri UE – POCU, Axa Prioritară 6 și cofinanțare din bugetul de stat

V. **Număr estimat de locuri de muncă nou create: 4.875**

VI. **Număr estimat de start-up-uri nou create pentru studenți: 975**

Granturi pentru digitalizarea IMM-urilor – buget: 150 mil. euro

- I. **Obiectiv: sprijinirea activităților destinate digitalizării activității companiilor**, în special a companiilor cu activitate de producție care au drept scop dotarea cu echipamente IT, utilizarea semnăturii electronice, conectarea la broad-band, achiziționarea de softuri standardizate și personalizate, automatizarea echipamentelor industriale, automatizarea fluxurilor tehnologice etc.

- II. Valoarea apelului de proiecte: 100 milioane euro, cu posibilitatea de suplimentare a fondurilor până la aproximativ 150 milioane euro, în funcție de numărul cererilor de finanțare.
- III. Valoarea granturilor acordate: 30.000 euro - 100.000 euro/proiect
- IV. Sursa de finanțare: fonduri UE – POC, Axa Prioritară 2 și cofinanțare din bugetul de stat
- V. Număr estimat de beneficiari: 1.100 companii

Finanțarea programelor de educație digitală a angajaților pentru companii – buget: 30 mil. euro

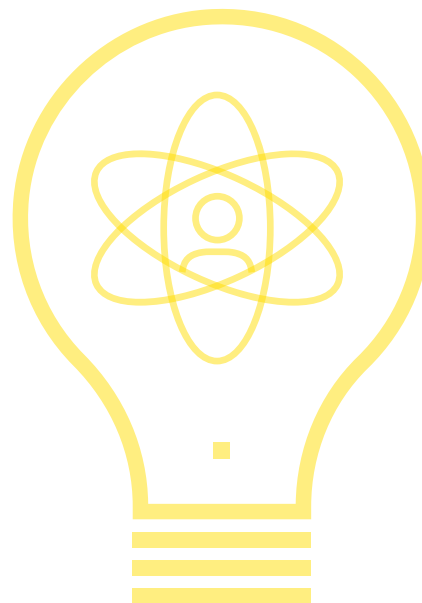
- I. Obiectiv: asigurarea de resurse pentru companiile mari și medii care investesc fonduri în procesul de educare a forței de muncă pentru a utiliza echipamente industriale complexe (roboți, linii tehnologice automatizate etc.), dar și pentru companiile mici și medii care investesc fonduri în resursa umană pentru cunoștințe de bază în domeniul utilizării programelor informatice specializate dar și a celor generale;
- II. Valoarea apelului de proiecte: 30 milioane euro, din care 20 milioane euro pentru educația digitală la nivelul IMM-urilor și 10 milioane euro pentru întreprinderi mijlocii și mari destinate proceselor de învățare pe echipamente industriale complexe.

- III. Valoarea granturilor acordate: 30.000 euro - 100.000 euro/ proiect
- IV. Sursa de finanțare: fonduri UE – POC, Axa Prioritară 6 și cofinanțare din bugetul de stat
- V. Număr estimat de beneficiari: 600 companii

Star-Tech Innovation (Noul program Start - UP)

Obiectivul schemei este **finanțarea start-up-urilor inovative** prin granturi cu o valoare estimată la 42.000 euro.

Beneficiari: aproximativ 7000 de noi IMM-uri

Sprijin pentru dezvoltarea agriculturii și a industriei agro-alimentare

Granturi pentru achiziția de echipamente pentru irigații – buget: 48 mil. euro

- I. **Obiectiv:** *Achiziția de kit-uri pentru irigații*
- II. **Buget alocat:** Bugetul estimativ este de 48 milioane euro
- III. **Valoare grant:** 6.000 Euro/ voucher
- IV. **Perioada de desfășurare (valabilitate a schemei):** 2020
- V. **Beneficiari:** 8.000 de fermieri care dețin terenuri în apropierea canalelor de irigații alimentate cu apă.
- VI. **Descriere:** Kiturile trebuie să fie achiziționate de la producătorii români care se înscriu în program pe baza unor condiții obiective de eligibilitate.

Granturi de finanțare pentru antreprenariat rural – buget: 200 mil. euro

- I. **Obiectiv:** *sprijinirea directă a activităților non-agricole, de procesare și de distribuție a produselor agricole obținute de micii producători din desfășurarea activităților agricole individuale.* Exemple: activități de obținere și comercializare a produselor de panificație, activități de obținere și comercializare a produselor lactate, activități

de ambalare și procesare a produselor din fructe etc.

- II. **Valoarea apelului de proiecte:** 20 mil. euro, cu posibilitatea de suplimentare a fondurilor până la aproximativ 200 mil. euro, în funcție de numărul cererilor de finanțare
- III. **Valoarea granturilor acordate:** 40.000 euro/2 locuri de muncă create până la 100.000 euro/5 locuri de muncă create
- IV. **Sursa de finanțare:** fonduri UE – POCU, Axa Prioritară 3 și cofinanțare din bugetul de stat
- V. **Număr estimat de locuri de muncă nou create:** 5.000

Instalarea tinerilor fermieri cu teren agricol concesionat de la stat – buget: 42 milioane euro (+20 milioane euro alocare distinctă pentru tinerii din afara granițelor)

- I. **Obiectiv:** *Sprijinirea instalării tinerilor fermieri*
- II. **Buget alocat:** Bugetul estimativ este de 42 milioane euro (+20 milioane euro alocare distinctă MADR pentru tinerii din afara granițelor, în scopul reîntoarcerii în țară a celor cu experiență și formare în domeniul agricol).
- III. **Sursa de finanțare:** fonduri europene și buget

- IV. Beneficiari:** Tineri de până la 40 de ani, absolvenți ai învățământului de profil în vederea înființării de ferme.
- V. Descriere:** Pentru a facilita instalarea pentru prima dată a tinerilor fermieri ca șefi de exploatație, MADR a propus lansarea unei noi sesiuni de depunere a proiectelor aferente submăsurii 6.1 Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri, cu o realocare suplimentară de 42 milioane euro. Fondurile pot fi accesate în baza unui plan de afaceri, iar

sprijinul financiar este de maximum 50.000 Euro. Tinerii fermieri sunt astfel încurajați să preia exploatațiile deținute de agricultorii în vârstă. Pentru prima dată, beneficiarii pot accesa facilitatea concesionării de terenuri cu destinație agricolă, libere de contract cu suprafață de maxim 50 de ha, aparținând domeniului public sau privat al statului, prin atribuire directă, tinerilor de până la 40 de ani, absolvenți ai învățământului de profil, în vederea înființării de ferme.

Programe de finanțare pentru investiții noi și pentru relocarea companiilor în România

Schema de ajutor de stat pentru investiții noi (greenfield) – buget: 1,5 mld. lei anual

- I. Obiectiv:** *Stimularea și atragerea investițiilor noi cu impact major în economie prin care se finanțează realizarea de proiecte de investiții, inclusiv investiții de tip greenfield.* Prin această schemă de ajutor de stat se finanțează cu ajutor de stat activele corporale și necorporale aferente proiectului de investiții. Acordarea de ajutoare de stat pentru dezvoltarea regională prin susținerea de investiții în active fixe de înaltă tehnologie, pentru realizarea de produse cu valoare adăugată mare.
- II. Buget alocat:** 1,5 miliarde lei (pentru 2020); anual, până în 2023 va fi alocat buget prin Legea Bugetului de Stat

III. Sursa de finanțare: Bugetul de stat

IV. Perioada de desfășurare (valabilitate a schemei): până la 31.12.2020, cu prelungire până în 2023 (în prezent Comisia Europeană a lansat spre consultare o propunere de prelungire a valabilității regulamentului european în baza căruia este elaborată această schemă de ajutor de stat, respectiv până în 2023).

V. Domeniul de aplicabilitate: întreprinderi din toate sectoarele de activitate cu excepția celor prevăzute de Regulamentul (UE) nr. 651/2014 (sectorul siderurgic, sectorul cărbunelui, sectorul construcțiilor navale, sectorul fibrelor sintetice, etc.).

VI. Beneficiari: Întreprinderi care realizează proiecte de investiții noi, inclusiv investiții de

tip greenfield, investiții cu impact major în economie

VII. Număr estimat beneficiari: 150

VIII. Descriere: În prezent MFP implementează schema de ajutor de stat prin HG nr.807/2014 pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat având ca obiectiv stimularea și atragerea investițiilor noi cu impact major în economie, prin care se finanțează realizarea de proiecte de investiții, inclusiv investiții de tip greenfield. Prin această schemă de ajutor de stat se finanțează cu ajutor de stat activele

corporale și necorporale aferente proiectului de investiții. Totodată, având în vedere actualul context economic generat de pandemia de coronavirus, MFP are în vedere modificarea acestei scheme de ajutor de stat în sensul flexibilizării acesteia și creșterii accesibilității la finanțarea cu ajutor de stat a investițiilor realizate de întreprinderi.

Modalitatea de acordare:

sume nerambursabile, din bugetul MFP, în limita nivelului maxim al ajutorului de stat și al intensității maxime admise, astfel:

Regiunea	2014-2017		2018-2020	
	Nivelul maxim al ajutorului de stat	Intensitate maxim admisă	Nivelul maxim al ajutorului de stat	Intensitate maxim admisă
București (NUTS3 RO 321)	11,25 milioane euro	15%	7,5 milioane euro	10%
Regiunea Vest (NUTS2 RO 42) și Ilfov (NUTS3 RO 322)	26,25 milioane euro	35%	26,25 milioane euro	35%
Regiunile Nord-Vest, Centru, Nord-Est, Sud-Est, Sud-Muntenia, Sud-Vest Oltenia	37,5 milioane euro	50%	37,5 milioane euro	50%

Valoare investiție inițială totală (fără TVA): minimum 4,5 milioane lei (~1 milioane euro)

Costuri eligibile aferente:

realizării de construcții noi; închirierii de construcții existente;

achiziționării de active corporale (instalații tehnice, mașini și echipamente noi);

achiziționării de active necorporale (brevete, licențe, know-how sau alte drepturi de proprietate intelectuală).

Schema de ajutor de stat pentru sprijinirea investițiilor care promovează dezvoltarea regională – buget: 450 mil. lei anual

- I. Obiectiv:** *Acordarea de ajutoare de stat sub formă de granturi pentru dezvoltarea regională, prin realizarea de investiții care determină crearea de noi locuri de muncă*
- II. Domeniul de aplicabilitate și beneficiari:** întreprinderile din toate sectoarele de activitate, cu excepția celor prevăzute de Regulamentul (UE) nr. 651/2014 (sectorul siderurgic, sectorul cărbunelui, sectorul construcțiilor navale, sectorul fibrelor sintetice etc.)

III. Durata schemei: 2014 – 2020 pentru emiterea de acorduri pentru finanțare (în sesiuni), până în 2025 pentru plata ajutorului de stat în baza acordurilor emise.

IV. Bugetul schemei: anual 450 milioane lei

V. Numărul estimat de beneficiari: 1.700 întreprinderi/35.000 locuri de muncă

VI. Modalitatea de acordare: Sume nerambursabile, din bugetul MFP, plătite după crearea locurilor de muncă și realizarea cheltuielilor eligibile în limita nivelului maxim al ajutorului de stat și a intensității maxim admise, astfel:

Regiunea	2014-2017		2018-2020	
	Nivelul maxim al ajutorului de stat	Intensitate maxim admisă	Nivelul maxim al ajutorului de stat	Intensitate maxim admisă
București	11,25 milioane euro	15%	7,5 milioane euro	10%
Regiunea Vest și Ilfov	26,25 milioane euro	35%	26,25 milioane euro	35%
Regiunile Nord-Vest, Centru, Nord-Est, Sud-Est, Sud-Muntenia, Sud-Vest Oltenia	37,5 milioane euro	50%	37,5 milioane euro	50%

2.2

SCHEME DE GARANTARE ȘI INSTRUMENTE PENTRU SUSȚINEREA LICHIDITĂȚII ÎN ECONOMIE

Programe de garantare a creditelor pentru capital de lucru și investiții

Programul IMM Invest pentru garantarea creditelor pentru capital de lucru și investiții pentru IMM-uri – plafon: 15 mld. lei

- I. **Denumire:** Program IMM Invest Romania.
- II. **Administratorul schemei de garantare:** FNGCIMM
- III. **Obiective:** *Garantarea în proporție de 80% sau 90% a creditelor de investiții și creditelor/liniilor de credit aferente capitalului de lucru* contractate de microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii.
- IV. **Plafon alocat:** 15 miliarde lei conform schemei de ajutor de stat aprobate prin OUG nr. 42/2020, cu posibilitatea de majorare a plafonului, cu notificarea Comisiei Europene.
- V. **Sursa de finanțare:** Buget
- VI. **Perioada de desfășurare (valabilitate a schemei):** 36 luni pentru creditele de capital de lucru/linii de credit, respectiv 72 luni pentru creditele de investiții.
- VII. **Beneficiar:** microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii și întreprinderi mici cu capitalizare medie.

VIII.Descriere: Prin intermediul acestui program statul român garantează în proporție de 80% sau 90% creditele de investiții și creditele/liniile de credit aferente capitalului de lucru contractate de microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii într-o limită de maximum 10 milioane lei pentru creditele de investiții și 5 milioane lei sau 1 milion lei pentru creditele/liniile de credit pentru capital de lucru, diferențiat în funcție de mărimea și volumul de activitate al solicitantului. **Durata** maximă a creditelor de investiții poate fi de 6 ani iar a creditelor/liniilor de credit pentru capital de lucru de 3 ani cu posibilitatea de prelungire încă 3 ani. Creditele bancare contractate de beneficiarii eligibili sunt garantate prin intermediul Fondului Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderi Mici și mijlocii (FNGCIMM). De asemenea, **dobânda** aferentă contractării creditelor menționate anterior este subvenționată în cadrul schemei de ajutor de stat, în procent de 100% până la data de 31 decembrie 2020, cu posibilitatea prelungirii cu încă doi ani în funcție de evoluția situației economice. **Comisioanele** aferente contractării creditelor, respectiv comisionul de administrare datorat FNGCIMM și comisionul de risc datorat Ministerului Finanțelor Publice sunt suportate integral de stat pe întreaga perioadă de acordare a garanției prin intermediul schemei de ajutor de stat. Costul total al creditelor acordate în cadrul Programului de garantare a creditelor pentru întreprinderi mici și mijlocii, se compune din rata dobânzii ROBOR la 3 luni plus o marjă fixă, diferențiată astfel:

- pentru creditele de investiții marja este de maximum 2,0% pe an;
- pentru creditele/liniile de credit pentru finanțarea capitalului de lucru marja este de maximum 2,5% pe an.

Marja include și nivelul total al comisiunilor percepute de către instituția de credit în toate etapele creditării dar nu include taxele aferente operațiunilor conexe activității de creditare.

Garanții de stat pentru creditarea companiilor mari pentru capital de lucru și investiții – plafon: 8 miliarde lei

- I. **Denumire:** Programul de creditare cu garanții de stat pentru companiile mari (plafon 8 miliarde lei)
- II. **Administratorul schemei de garantare:** Eximbank
- III. **Obiective:** În contextul pandemiei COVID-19, **Eximbank va acorda credite cu dobândă subvenționată și garanții la credite**, după cum urmează:
  - **Măsura A** constă în acordarea a trei categorii de garanții, în numele și în contul statului, pentru companii afectate de pandemia COVID-19, acoperind necesarul de garantare în proporție de maxim 90%, pentru credite noi sau deja acordate de către bănci comerciale pentru realizarea investițiilor și/sau pentru susținerea activității curente a companiilor beneficiare.

■ **Măsura B** constă în acordarea de finanțări cu componentă de ajutor de stat, în numele și în contul statului, pentru companii afectate de pandemia COVID-19, în scopul realizării investițiilor și/sau pentru susținerea activității curente.

■ **Măsura C** constă în acordarea de produse cu componentă de minimis, respectiv compensarea dobânzii la credite în derulare, subvenționarea dobânzilor la credite noi și plafoane de garantare cu componentă de minimis pentru creditele de capital de lucru acordate de băncile comerciale.

■ **Măsura D** constă în acordarea de credite, garanții și asigurări în condiții de piață în numele și contul statului. Se vor utiliza în acest sens produsele actuale standard oferite de EximBank.

IV. Buget alocat programului: 8 miliarde lei (aprox. 1,6 miliarde euro). Acesta va genera un impact estimat în economia reală de 15,4 miliarde lei, fără a lua în considerare resursele private/subvenționate antrenate de acesta.

În cazul măsurilor A, B, C Eximbank este furnizor de ajutor de stat/de minimis, iar administrator va fi Eximbank și, dacă va fi cazul, băncile comerciale.

Bugetul *Schemei* notificate la Comisia Europeană este de 4 miliarde de lei (aprox. 800 milioane euro), alocat estimativ astfel:

1. Măsura A – un buget de 2 miliarde lei (aprox. 400 milioane euro) care va permite constituirea unui portofoliu de garanții la credite estimat la 6,5 miliarde lei (aprox. 1,5

miliarde euro), cu un impact estimat în economie de 11,2 miliarde lei.

2. Măsura B – un buget de 2 miliarde lei (aprox. 400 milioane euro), care va permite acordarea de credite în valoare de 2 miliarde lei (aprox. 400 milioane euro).

3. Măsura C necesită un buget de 2 miliarde de lei (aprox. 400 milioane euro), care va avea un impact estimat în economie de aproximativ de 4,3 miliarde de lei (cca. 860 milioane euro) reprezentând credite, garanții și subvenții acordate.

Bugetul aferent măsurilor de sprijin A, B și C se poate suplimenta cu până la 2 miliarde lei în funcție de solicitările de produse financiare oferite de Eximbank pentru aceste măsuri.

■ În funcție de necesitățile de finanțare ale fiecărei măsuri în parte, EximBank poate realiza redistribuiri de sume între bugetele aferente celor trei măsuri, în limita bugetului total de 8 miliarde lei.

■ Din bugetul total de 8 miliarde de lei, suma de 4 miliarde lei va putea fi asigurată ulterior, în măsura identificării resurselor bugetare, în funcție de evoluția situației economice.

V. Sursa de finanțare: Sursa de finanțare a Măsurilor A, B, C și D este reprezentată de fondurile puse la dispoziție de către Ministerul Finanțelor Publice și administrate de EximBank în numele și în contul statului, potrivit art. 10 din Legea 96/2000 privind organizarea și funcționarea Băncii de Export-Import a României EximBank S.A.

VI. Perioada de desfășurare a schemei: durata creditelor/garanțiilor nu poate depăși 6 ani

VII. Beneficiari: Instrumentele financiare cu componentă de ajutor de stat (Măsurile A și B) vor fi disponibile de la data publicării Normelor de aplicare ale produselor în Monitorul Oficial al României pentru beneficiarii (**IMM cu cifra de afaceri de peste 20 milioane de lei, companii mari și companii afiliate sau parteneri cu peste 250 de angajați**) care depun o Cerere până cel târziu în data de 30.11.2020, iar acordarea creditelor și garanțiilor (semnarea *Convențiilor de garantare/Contractelor de credit*) se va face până la data de 31.12.2020, inclusiv. Instrumentele financiare cu componentă de ajutor de minimis (Măsura C) vor fi disponibile de la data publicării Normelor de aplicare ale produselor în Monitorul Oficial al României și până la data epuizării bugetelor alocate.

VIII. Beneficiari: 600

IX. Descriere: În scopul asigurării complementității cu alte măsuri similare de ajutor de stat instituite la nivel național și destinate susținerii activității IMM-urilor, Măsurile A, B și C se adresează IMM-urilor cu cifră de afaceri peste 20 milioane lei în anul 2019 și întreprinderilor mari, care nu erau în dificultate la data de 31.12.2019. Numărul companiilor mari potențial a fi susținute prin intermediul noului portofoliu EximBank se ridică la aproximativ 600, cu o cifră de afaceri cumulată ce depășește 580 de miliarde de lei și aproape 1.700.000 de salariați. De asemenea, noile produse vor fi accesibile și

unui număr de aproximativ 6.700 IMM-uri medii și mari, cu o cifră de afaceri totală de peste 360 de miliarde de lei și având un număr de angajați care depășește 900.000 de persoane.

În cadrul măsurilor A, B și C ajutorul de stat/ de minimis se acordă beneficiarilor care îndeplinesc cumulativ următoarele criterii de eligibilitate:

- sunt persoane juridice de drept privat, înființate în baza Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu completările și modificările ulterioare;

- se încadrează în categoria IMM care au cifra de afaceri peste 20 milioane lei în anul 2019 sau se încadrează în categoria întreprinderilor mari;

- nu se aflau în dificultate la data de 31.12.2019;

- nu au fost emise împotriva lor decizii de recuperare a unui ajutor de stat sau în cazul în care asemenea decizii au fost emise acestea au fost executate, conform prevederilor legale în vigoare;

- nu se află în procedură de executare silită, închidere operațională, dizolvare, lichidare sau administrare specială și nu fac obiectul niciunei cereri adresate instanțelor judecătorești competente de deschidere a procedurii de concordat preventiv sau de insolvență, la inițiativa acesteia, ori la solicitarea vreunui terț creditor;

- nu înregistrează datorii restante la

bugetul general consolidat al statului, al căror mod de plată nu a fost reglementat;

■ nu se află în litigiu cu EximBank;

■ nu se află în litigiu, în calitate de pârât, cu Ministerul Finanțelor Publice.

Pentru produsele noi ce vor fi dezvoltate, EximBank S.A. poate stabili, în cadrul normelor de aplicare, condiții tehnice și administrative suplimentare pentru acordarea garanțiilor (cu titlu de exemplu, condiții privind: situația serviciului datoriei pentru creditele contractate la bănci, incidentele de plată cu cecuri și bilete la ordin etc.).

Proiectul *Schemei* este elaborat de EximBank în baza prevederilor subcapitolelor 3.2 și 3.3 din *Comunicare* și stabilește cadrul general de acordare de credite cu dobândă subvenționată și garanții de stat la creditele contractate de companii de la băncile comerciale, în vederea realizării de investiții sau pentru capital de lucru, în condițiile prevăzute în *Comunicare*:

■ Pentru creditele contractate valoarea maximă a unui credit de investiții sau de capital de lucru, nu poate depăși:

■ dublul valorii totale a cheltuielilor cu salariile ale beneficiarului pe 2019 (incluzând contribuțiile sociale și costurile cu personalul care lucrează la punctele de lucru ale firmei, dar este formal pe statul de plată al subcontractanților), sau pe ultimul an disponibil. În cazul societăților înființate după 01.01.2019, valoarea maximă a creditului nu va depăși valoarea estimată a costurilor salariale pentru primii doi ani de activitate; sau

■ 25% din totalul cifrei de afaceri a beneficiarului din 2019; sau

■ pe baza unei justificări corespunzătoare și bazată pe declarația pe propria răspundere a beneficiarului referitoare la nevoile de lichiditate (care pot include și credite de investiții și credite de capital de lucru), valoarea creditului poate fi majorată astfel încât să acopere necesarul de lichiditate de la momentul acordării creditului pe o perioadă de 18 luni pentru IMM, respectiv 12 luni pentru întreprinderi mari.

Programe de garantare pentru asigurarea lichidității companiilor

Schema de garantare a creditului comercial (furnizor) – plafon: 1 mld. lei

- I. **Denumire:** Garantarea creditului comercial/furnizor
- II. **Obiectiv:** În contextul crizei economice provocate de pandemia de COVID-19, **în scopul evitării unui blocaj al creditului comercial, se instituie o schemă de garantare prin garantarea de către Ministerul Finantelor Publice, în calitate de furnizor de ajutor de stat, a creditelor comerciale (furnizor) asigurate de către Asigurători clienților săi.**
- III. **Administratorul schemei:** Fondul Român de Contragarantare (FRC).
- IV. **Cadru legal:** Prezenta schemă este compatibilă cu piața comună și este elaborată în conformitate cu următoarele prevederi: a) art. 107 alin. (3) lit. b) din Tratatul privind functionarea Uniunii Europene (TFUE), care prevede că ajutorul poate fi considerat compatibil cu piața internă dacă obiectivul său este „remediarea unei perturbări grave în economie a unui stat membru”; b) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr.21/1996. Schema este concepută în analogie și cu Comunicarea CE - Cadru temporar pentru măsuri de ajutor de stat de sprijin a economiei în contextul actualei epidemii de COVID-19 cu modificările și completările ulterioare.
- V. **Plafonul schemei:** Plafonul alocat schemei este de **1 miliard lei.**
- VI. **Sursa de finanțare:** Buget (este suportat din bugetul Ministerului Finanțelor Publice prin alocarea unui plafon FRC)
- VII. **Beneficiarii schemei sunt întreprinderile active în sectorul asigurării de credit comercial cu sediul în România și sucursale/filiale ale asigurătorilor de credit comercial străini.**
- VIII. **Descrierea mecanismului:** În scopul implementării prezentei scheme, FRC încheie cu Asigurătorii acorduri de garantare care cuprind reguli detaliate privind acordarea garanției, monitorizarea acestuia și plata creanțelor neîncasate până la valorile maxime stabilite cu fiecare Asigurător în parte.

1. Prin schemă se urmărește **menținerea apetitului pentru risc al Asigurătorilor** cât mai aproape de nivelul de la sfârșitul anului 2019 și **facilitarea accesului la asigurarea creditului comercial.**

2. În calitate de asigurător comercial, Asigurătorul *evaluează creditele comerciale acordate de asigurații săi, cu sediul în România, și asigură riscul aferent tranzacțiilor comerciale între companii, preluând riscul de neîncasare a creanțelor la scadența stabilită între furnizor și cumpărător.*

3. În cazul unei pierderi, suma plătită de către Ministerul Finanțelor Publice reprezintă 80% din suma neîncasată/nerecuperată de Asigurător și plătită de către acesta cu titlu de despăgubire. Aceasta se plătește la solicitarea Asigurătorului după verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate a fiecărui debitor în parte. În suma solicitată de către Asigurător în momentul producerii riscului, nu sunt incluse comisioane și accesorii aferente sumei asigurate de către Asigurător și plătită de către acesta.

4. Asigurătorii vor plăti către Ministerul Finanțelor Publice o primă de reasigurare în procent de 30% din valoarea primelor de asigurare încasate.

5. Prin acordurile încheiate cu Asigurătorii, aceștia vor avea obligația reducerii nivelului primelor de asigurare cu 50%, pentru perioada rămasă până la 31.12.2020.

6. Comisionul de gestiune a garanției reprezintă comisionul perceput de FRC și acoperă costurile de analiză/administrare a garanției și analiza plății garanției. Acesta este suportat ca parte din costul reasigurării plătit de către Asigurători și este în procent de 5% din valoarea primei de garantare pe toată perioada garantată.

Program de garantare a finanțării de tip factoring cu regres și scontarea efectelor de comerț – plafoane alocate: 1,5 mld. lei/factoring; 1,5 mld. lei/scontare

Obiective: FNGCMM va oferi un **program de garantare a creditului comercial, pentru finanțările de tip factoring cu regres (cu recurs) și scontarea efectelor de comerț.**

În cadrul programului vor putea fi acordate garanții în numele și în contul statului în mod expres, irevocabil și necondiționat, care vor viza obligația de rambursare a finanțării individuale acordate de Finanțator beneficiarilor, cu încadrarea în sublimita anuală de garantare, care poate fi în valoare de maximum **12.000.000 lei/ IMM beneficiar** (confirmată și aprobată de FNGCMM), cu respectarea termenilor contractului de garantare.

Factoring cu regres (cu recurs) cu garantarea de către stat

I. **Obiectivul produsului: acordarea de facilități de garantare de către stat pentru creditele pe termen scurt acordate întreprinderilor mici și mijlocii sub forma punerii la dispoziție în favoarea finanțatorilor a unor plafoane de garantare, în limita cărora pot fi stabilite sublimite pe debitori, a căror valoare se stabilește prin corelare cu valoarea finanțărilor de tip factoring.**

II. Descriere:

Garanția se acordă de către Fond, în numele și în contul statului, în mod expres, irevocabil și necondiționat, și vizează obligația de rambursare a finanțărilor individuale acordate de Finanțator beneficiarilor, cu încadrea în sublimita anuală de garantare, care poate fi în valoare de maximum **12.000.000 lei/IMM beneficiar** (confirmată și aprobată de FNGCMM), cu respectarea termenilor contractului de garantare.

Valoarea unei facilități de factoring acordate IMM-ului aderent pe un debitor cedat este de maximum 500.000 lei sau echivalentul în lei al valutei facturii/facturilor, la cursul de schimb BNR valabil la data notificării de includere în plafonul de garantare pentru garanțiile în alte valute.

Suplimentarea plafonului de garantare/beneficiar se poate realiza, după obținerea acordului MFP după consumarea a cel puțin 80% din plafonul alocat inițial, la solicitarea Finanțatorului.

III. **Plafon alocat schemei:** 1,5 miliarde lei

IV. **Sursa de finanțare:** Buget

V. **Perioada de valabilitate a schemei pentru garantarea facilității de factoring:** (până la care se pot face utilizări ale facilității de finanțare din cadrul pachetului de factoring): **maxim 12 luni**, cu posibilitatea prelungirii facilității pe noi perioade similare, de maximum 3 ori.

VI. **Procentul de garantare maxim:** Este de **50% din valoarea finanțării aprobate de Finanțator.**

VII. Rolul garanției:

Să bancarizeze un credit comercial preponderent nebanca al sectorului IMM din România;

Să reducă riscul în fața factorului pe care l-ar avea IMM-ul ce apelează la refacerea lichidității pe termen scurt prin operațiuni de factoring;

Să reducă costurile de finanțare pe termen scurt a creanțelor IMM.

VIII. **Beneficiari eligibili - Clienți aderenți eligibili:** IMM-ul definit potrivit Legii nr. 346/14.07.2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 681/29.07.2004, cu orice modificări și completări ulterioare (societăți comerciale, societăți cooperative, persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale)

IX. Criteriile de eligibilitate: Aderentul nu se află în dificultate în sensul pct. 20 și 24 din Comunicarea Comisiei - Orientări privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate 2014/C 249/01, publicate în JO al UE, seria C, nr. 249 din 31 iulie 2014, în vederea contractării riscului de credit și a celui comercial.

X. Criteriile de eligibilitate pentru creanțele preluate: nu vor face obiectul verificării Fondului, respectarea acestora va fi asumată de către finanțator.

XI. Criteriile de eligibilitate pentru debitorul acceptat (cedat) – nu vor face obiectul verificării Fondului, respectarea acestora va fi asumată de către finanțator.

XII. Sectoarele/domeniile de activitate eligibile în cadrul Programului: agricultura, silvicultura și pescuitul, industria prelucrătoare, cu excepția fabricării băuturilor, fabricării produselor din tutun, construcțiile, activitățile de poștă și curier, hoteluri și restaurante, activitățile de editare, activități de servicii în tehnologia informației și activitățile de servicii informatice, activități de cercetare-dezvoltare, activități ale agențiilor turistice și ale tur-operatorilor, alte servicii de rezervare și asistență turistică.

XIII. Comisioanele totale ale garanțiilor acordate în cadrul Programului:

comisionul de risc – comisionul datorat MFP de către beneficiarul programului destinat acoperirii riscului de garantare de către stat

a finanțării acordate în cadrul programului. Comisionul de risc se calculează de către FNGCMM ca procent aplicat la valoarea sublimitei prevăzute în contractul de garantare, pentru toată perioada de garantare.

comisionul de administrare – comision pentru administrarea/gestionarea garanțiilor convenite FNGCMM de către beneficiarul programului pe toată perioada de valabilitate a garanției și, după caz, până la data înregistrării la Fond a cererii de plată. Nivelul comisionului de administrare și al comisionului de risc se stabilesc prin ordin al Ministrului Finanțelor Publice.

Scontarea cu garantarea de către stat

I. **Obiectivul produsului: acordarea de facilități de garantare de către stat pentru creditele pe termen scurt (plafoane de finanțare tip revolving) acordate IMM-urilor sub forma punerii la dispoziție în favoarea finanțatorilor a unor plafoane de garantare,** în limita cărora pot fi acordate sublimite pe debitori, a căror valoare se stabilește prin corelare cu valoarea finanțării acordate pentru efectuarea operațiunilor de scontare.

II. **Obiectul garanției îl constituie garantarea încasării de către beneficiarul eligibil, înainte de scadență, a contravalorii cambiilor, biletelor la ordin nebankare și/ sau a CEC-urilor nebankare primite în garanție de la clienții săi.**

III. **Descriere:**

- Instrumentul tripartit de garantare (contractul de garantare) se încheie între FNGCIMM, finanțator și fiecare beneficiar de sublimite. Garanția se acordă exclusiv pe fiecare sublimită de garantare acordată beneficiarului prin contractul de garantare iar garanțiile pentru finanțările acordate pe baza efectelor individuale de comerț (bilete la ordin, CEC-uri) urmând să fie confirmate de finanțator până la concurența unui plafon de finanțare.
- Garanția se acordă de către Fond, în numele și în contul statului, în mod expres, irevocabil și necondiționat și vizează obligația de rambursare a finanțărilor individuale acordate de Finanțator beneficiarilor IMM, cu încadrarea în sublimita anuală de garantare, care poate fi în valoare de **maximum 12.000.000 lei/beneficiar** cu respectarea termenilor și condițiilor din contractul de garantare, în sublimita de garantare asumată de Fond.
- Valoarea unei finanțări individuale, căreia banca de scont îi poate asocia o garanție de stat, cu încadrarea în sublimita alocată per beneficiar IMM este de **maximum 750.000 lei/instrument scontat** sau echivalentul în lei al valutei finanțării, la cursul de schimb BNR valabil la data aprobării garanției pentru finanțările acordate în alte valute.
- Finanțarea garantată este reprezentată de valoarea efectelor comerciale (BO, CEC-uri)** preluate de Finanțator la valoarea netă **iar beneficiarul IMM primește, la termenele convenite contractual cu finanțatorul, valoarea nominală a instrumentului de debit.** Valoarea nu conține dobânzi, comisi-

oane și alte costuri adiacente.

- Suplimentarea plafonului de garantare alocat finanțatorului** se poate realiza după consumarea a cel puțin 80% din plafonul alocat inițial finanțatorului, la solicitarea acestuia și după obținerea acordului MFP.

IV. Plafon alocat schemei: 1,5 miliarde lei

V. Sursa de finanțare: Buget

VI. Perioada de desfășurare (valabilitate a schemei): 1 an

- VII. Tip finanțare:** facilitate tip limită globală revolving acordată pe baza unui Contract încheiat cu beneficiarul, cu trageri și rambursări pe măsura scontării efectelor de comerț, respectiv cecuri și bilete la ordin cu termen de încasare de maxim 180 de zile, cu condiția încadrării în durata maximă de valabilitate a plafonului.

VIII. Valoarea finanțării acordate pe fiecare efect de comerț: minimum 80% și maximum 100% din valoarea totală.

- IX. Plafonul de finanțare:** Este reprezentat de limita maximă a valorii cumulate a efectelor comerciale (BO, CEC-uri, cambia, acreditive) preluate prin cesiune de către Finanțator de la beneficiarul IMM pentru care se asigură **garanția în proporție de 80%** în condițiile stabilite prin schema de Garantare.

- X. Beneficiari eligibili:** IMM-ul definit potrivit Legii nr. 346/14.07.2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, publicată în Monitorul Oficial, Partea

I nr. 681/29.07.2004, cu orice modificări și completări ulterioare (societăți comerciale, societăți cooperative, persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale).

XI. Criteriile de eligibilitate: nu se află în dificultate în sensul pct. 20 și 24 din Comunicarea Comisiei - Orientări privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate 2014/C 249/01, publicate în JO al UE, seria C, nr. 249 din 31 iulie 2014, în vederea contractării riscului de credit și a celui comercial.

XII. Criteriile de eligibilitate pentru efectele de comerț preluate: nu vor face obiectul verificării Fondului, respectarea acestora va fi asumată de către finanțator.

XIII. Criteriile de eligibilitate pentru debitorul acceptat: nu vor face obiectul verificării Fondului, respectarea acestora va fi asumată de către finanțator.

XIV. Sectoarele/domeniile de activitate eligibile în cadrul Programului: agricultura, silvicultura și pescuitul, industria prelucrătoare, cu excepția fabricării băuturilor, fabricării produselor din tutun, construcțiile, activitățile de poștă și curier, hoteluri și restaurante, activitățile de editare, activități de servicii în tehnologia informației și activitățile de servicii informatice, activități de cercetare-dezvoltare, activități ale agențiilor turistice și ale tur-operatorilor, alte servicii de rezervare și asistență turistică.

XV. Comisioanele totale ale garanțiilor

acordate în cadrul Programului:

- comisionul de risc – comisionul datorat MFP de către beneficiarul programului destinat acoperirii riscului de garantare de către stat a finanțărilor acordate în cadrul programului. Comisionul de risc se calculează de către FNGCMM ca % aplicat la valoarea sublimitei prevăzută în contractul de garantare, pentru toată perioada de garantare.
- comisionul de administrare – comision pentru administrarea/gestionarea garanțiilor convenite FNGCMM de către beneficiarul programului pe toată perioada de valabilitate a garanției și, după caz, până la data înregistrării la Fond a cererii de plată. Nivelul comisionului de administrare și al comisionului de risc se stabilesc prin ordin al ministrului Finanțelor Publice.

Program de garantare a leasing-ului de echipamente și utilaje – plafon: 1,5 mld. lei

I. Obiectiv: Un nou program de garantare a finanțărilor de tip leasing, în cadrul căruia pot fi acordate garanții în numele și în contul statului asociate finanțărilor de tip leasing acordate de către societățile de leasing, IFN-uri înscrise în Registrul Special al IFN-urilor, în favoarea utilizatorilor care se încadrează în categoria IMM și îndeplinesc criteriile de eligibilitate specifice programului, în limita plafoanelor anuale de garantare puse la dispoziția societăților de leasing și cu transferarea avantajelor conferite de prezența garanției statului către utilizatori.

II. Descriere:

Prin operațiunea de garantare a leasing-ului, IMM-urile pot apela la un capital important care să le dea posibilitatea dezvoltării din stadiul incipient al afacerii și să treacă din zona de start-up în etapele următoare mai rapid și cu costuri mai reduse. Prezența garanției FNGCIMM este menită să faciliteze accesul la acest tip de finanțare din partea IMM-urilor și să determine companiile de leasing să acorde atenție unui sector cu reale dificultăți în acest sens, considerat neatractiv până în prezent din perspectiva analizei de risc.

Principalele avantaje oferite prin program beneficiarilor eligibili, respectiv IMM-urilor, constau în principal în acordarea garanțiilor de stat în completarea garanțiilor constituite

asupra bunurilor care fac obiectul contractului de leasing, eliminarea condiției de plată a avansului până la data de 31.12.2020, plafonarea costurilor de finanțare/elementelor componente ale structurii de cost la un nivel propus al dobânzii, respectiv ROBOR 3m + marja de 2%, care va include și comisioanele de acordare, administrare, evaluare bun, valoare reziduală situată la nivelul de 10%, precum și acordarea unei perioade de grație de 12 luni la plata principalului în cadrul duratei maxime a perioadei de leasing de 6 ani.

III. Plafon alocat schemei: 1,5 miliarde lei

IV. Sursa de finanțare: Buget

V. Perioada de desfășurare (valabilitate a schemei): 1 an

VI. Finanțările acordate: În cadrul programului destinat achiziției de echipamente și utilaje pentru desfășurarea activității beneficiarului vor fi acordate finanțări până la o limită maximă de **5.000.000 lei/ beneficiar și sunt garantate în limita unui plafon de garantare în valoare de 1,5 miliarde lei**, astfel:

- 80% pentru achiziția de echipamente IT și tehnologia informației;
- 50% pentru achiziția de utilaje și echipamente tehnologice.

VII. Garanția: Societățile de leasing au dreptul la plata valorii de executare a garanției în cazul producerii riscului de credit (cu declararea scadenței soldului integral al valorii finanțate în cazul în care IMM-ul utilizator nu a plătit 3

rate consecutive scadente conform contractului de leasing), în condițiile programului.

VIII. Sectoarele/domeniile de activitate eligibile în cadrul Programului sunt următoarele: agricultura, silvicultura și pescuitul; industria extractivă; industria prelucrătoare, cu excepția fabricării băuturilor, fabricării produselor din tutun; construcțiile; activitățile de poștă și curier; hoteluri și restaurante; activitățile de editare; activități de servicii în tehnologia informației și activitățile de servicii informatice; activități de cercetare-dezvoltare; sănătate și asistență socială.

IX. Costurile suportate de beneficiari aferente garanțiilor acordate în cadrul programului, constau în: plata comisionului de risc convenit MFP și a comisionului de administrare/gestionare convenit FNGCIMM, ale căror niveluri sunt stabilite anual prin ordin al ministrului Finanțelor Publice.

Schema de garantare a voucherelor pentru pachetele turistice prin FNGCIMM

- I. Context:** În data de 13.05.2020 Comisia Europeană a publicat recomandările cu privire la **voucherele oferite turiștilor ca alternativă la rambursările de tip cash aferente călătoriilor anulate** în contextul pandemiei Covid 19.
- II. Garantarea ex-ante:** Instituirea acestui tip de schemă de garantare se poate realiza **doar în baza unei scheme de ajutor de stat**, după ce aceasta a fost **notificată individual**

de către fiecare stat membru în parte și **aprobată de către Comisia Europeană**. Recomandările Comisiei au indicat foarte clar că această schema de ajutor de stat trebuie să fie **distinctă de cadrul temporar, fără a exclude** însă accesul **operatorilor de turism** la schema de ajutor de stat instituită prin intermediul cadrului temporar (programul **IMM Invest**, în cazul României).

III. Descriere:

Din recomandările Comisiei, principalele caracteristici pe care ar trebui să le aibă schema de ajutor de stat propusă sunt:

- Schema va fi disponibilă pentru un operator de turism în anumite limite legate de activitatea din anul anterior a acestuia (cifră de afaceri sau alt indicator relevant al industriei), denumită în continuare plafon individual;
- Schema va trebui să aibă o durată limitată, în sensul că va trebui să acopere riscul voucherelor emise după data de 1 martie 2020 până la o dată care va fi stabilită prin consultări;
- Schema va trebui să asigure o acoperire de 100% a riscului de insolvență a beneficiarilor (voucherelor vor fi decontate în totalitate de către stat în cazul insolvenței operatorilor);
- Schema nu va fi disponibilă operatorilor de turism aflați în dificultate financiară la 31 decembrie 2019 (conform Regulamentului European 651/2014) sau a celor care se află în insolvență la momentul solicitării înrolării în schema de garantare;
- Schema va trebui să conțină și o formulă

pentru calculul intensității ajutorului de stat acordat operatorilor. Aceasta se poate calcula pornind de la plafonul individual și folosind un comision al pieței (prețul mediu al asigurării la insolvență pe perioada acoperită de schema de ajutor de stat).

Schema va trebui să conțină și caracteristicile obligatorii ale voucherelor, acestea fiind preluate din recomandarea Comisiei.

IV. Implementarea operațională a schemei:

1. Fiecare operator de turism depune o cerere către autoritatea de resort prin intermediul căreia își manifestă dorința de a se înrola în cadrul schemei de garantare;
2. După ce autoritatea de resort stabilește că acesta se încadrează în categoria de beneficiari eligibili (este operator de turism), dacă acesta nu se află în dificultate financiară (nu are capital propriu la 31 decembrie 2019 mai mic decât 50% din capitalul social), primește un plafon individual în cadrul programului calculat în funcție de activitatea sa din anul anterior;
3. Autoritatea de resort va gestiona o aplicație electronică unde operatorii de turism vor raporta regulat voucherile emise (regularitatea va trebui stabilită în urma consultărilor, însă nu poate fi mai redusă de o lună);
4. Beneficiarii programului raportează către autoritatea de resort volumul voucherelor emise, detaliat după cum urmează: seria voucherului, data emiterii, data scadenței, valoarea, valuta, datele de identificare ale beneficiarului (nume, prenume, CNP, data nașterii). Aplicația electronică va permite ca

aceste raportări să poată fi efectuate atât manual (de către micii operatori) dar și prin upload-ul unor fișiere centralizatoare;

5. Fiecare operator de turism va avea acces în cadrul aplicației la propriile raportări precum și la plafonul disponibil pentru emiterea de vouchere suplimentare;
6. Plata voucherelor de către autoritatea de resort se realizează în următorii pași:
  - a. Se declanșează insolvența operatorului de turism;
  - b. Autoritatea de resort va transmite lichidatorului judiciar al operatorului de turism în vederea validării, lista voucherelor primite în cadrul aplicației de la respectivul operator de turism;
  - c. Ulterior validării de către lichidatorul judiciar a listei voucherelor emise, decontarea voucherelor de către autoritatea de resort se poate realiza online (beneficiarul poate transmite o cerere în care să indice contul său bancar, copie după cartea sa de identitate și voucher-ul aferent, iar autoritatea de resort va dispune de toate informațiile astfel încât să verifice această cerere și să o deconteze în siguranță).

2.3

INSTRUMENTE FINANCIAR-BANCARE DE CREȘTERE A CAPITALIZĂRII ȘI DE FINANȚARE A INVESTIȚIILOR

Instrumente de creștere a capitalizării companiilor și de finanțare a investițiilor

Măsurile de stimulare pentru creșterea capitalurilor proprii ale companiilor românești

Este necesară reglementarea unei măsuri fiscale în domeniul impozitului pe profit care să determine creșterea capitalurilor proprii ale companiilor românești.

Ținta fiscală este **capitalizarea companiilor** cu efecte pozitive în procesul de dezvoltare a economiei prin asigurarea unei stabilități financiare.

Această țintă a fost stabilită plecând de la actuala situație economico-financiară a societăților, caracterizată, în general, prin menținerea unor capitaluri proprii negative și un comportament de distribuire a dividendelor, influențat și de cota redusă de impozit pe dividende, în defavoarea asigurării unui capital adecvat desfășurării unei activități economice stabile.

Obiectivul reglementării îl reprezintă consolidarea financiară a economiei.

Pentru a îndeplini acest obiectiv, societățile vor

putea folosi pentru capitalizare, atât contribuțiile proprii ale acționarilor/asociaților, cât și sursele financiare existente, respectiv, sumele lăsate temporar la dispoziție de către acționari/asociați, care în prezent, se regăsesc în contul 455 „Sume datorate acționarilor/asociaților” precum și profitul realizat, societățile fiind astfel încurajate la utilizarea acestor surse pentru capitalizare în detrimentul restituirii sumelor/distribuirii de dividende către acționari/asociați.

Întrucât la nivelul economiei naționale sunt mai mult de 280.000 de societăți cu activ net negativ (potrivit unor evaluări din zona financiară) care în limbajul antreprenorial curent se denumesc societăți cu „capitaluri proprii negative” – se analizează reglementarea acordării unei bonificații la plata impozitului pe profit acordată în funcție de menținerea capitalurilor proprii pozitive și/sau creșterea acestora pe o perioadă de timp.

În general, în componența activului net sunt cuprinse următoarele elemente:

- capitalul social (cel subscris vărsat sau nevărsat);
- primele de capital;
- rezervele din reevaluare;
- rezerve legale și statutare;
- **rezultatul reportat și rezultatul perioadei (profiturile/pierderile anterioare și curente).**

Doar două elemente din lista anterior enumerată pot aduce societatea în situația de „capitaluri proprii negative” prin faptul că ele au o pondere importantă în capitalurile proprii:

- **„rezultatul reportat negativ” (dacă a înregistrat în anii precedenți pierderi nete neacoperite);**
- **„rezultatul negativ al perioadei” (dacă pentru exercițiul financiar în curs/analizat firma înregistrează pierderi nete).**

Mecanism acordare bonificații – majorare capitaluri proprii

Pentru anul 2020

- Acordarea unei bonificații de 10% din impozitul pe profit aferent trim. IV dacă înregistrează capitaluri proprii (Cp) > 0
- Pentru trim I, II și III – au fost acordate bonificații potrivit O.U.G 33/2020 și Legii nr. 54/2020.

Începând cu anul 2021 bonificația prevăzută la lit.b) de mai jos se acordă în situația în care condiția de la lit. a) este îndeplinită, iar bonificația de la lit. c) se acordă numai dacă este îndeplinită condiția de la lit. b) (excepție anul 2021 pentru care se aplică același principiu doar pentru lit. a) și b)).

Pentru anul 2021

Bonificații:

- a) 5% reducere impozit pe profit dacă înregistrează capitaluri proprii (Cp) > 0
- b) 5% reducere impozit pe profit pentru creșterea de capitaluri proprii (CCp) față de anul 2020 cu cel puțin 10%

Pentru anul 2022

Bonificații:

- a) 5% reducere impozit pe profit $C_p > 0$
- b) 5% reducere impozit pe profit pentru creșterea de capitaluri proprii (CCp) față de anul 2021 cu cel puțin 10%
- c) 5% reducere impozit pe profit pentru creșterea de capitaluri proprii (CCp) față de anul 2020 cu cel puțin 20%

Pentru anul 2023

Bonificații:

- a) 5% reducere impozit pe profit $C_p > 0$
- b) 5% reducere impozit pe profit pentru creșterea de capitaluri proprii (CCp) față de anul 2022 cu cel puțin 10%
- c) 5% reducere impozit pe profit pentru creșterea de capitaluri proprii (CCp) față de anul 2020 cu cel puțin 30%

Pentru anul 2024

Bonificații:

- d) 5% reducere impozit pe profit $C_p > 0$
- e) 5% reducere impozit pe profit pentru creșterea de capitaluri proprii (CCp) față de anul 2023 cu cel puțin 10%
- f) 5% reducere impozit pe profit pentru creșterea de capitaluri proprii (CCp) față de anul 2020 cu cel puțin 40%

Pentru anul 2025

Bonificații:

- g) 5% reducere impozit pe profit $C_p > 0$
- h) 5% reducere impozit pe profit pentru creșterea de capitaluri proprii (CCp) față de anul 2024 cu cel puțin 10%
- i) 5% reducere impozit pe profit pentru creșterea de capitaluri proprii (CCp) față de anul 2020 cu cel puțin 50%

Notă:

- (Cp) – capitaluri proprii determinate potrivit reglementărilor contabile aplicabile – indicatorul care să fie menținut pozitiv în anul vizat.
- Creșterea de capitaluri proprii (CCp) – indicatorul de capitaluri proprii este calculat în scop fiscal și va selecta o parte din elementele de capitaluri proprii.
- Bonificațiile se acordă din impozitul pe profit anual și sunt bazate pe determinarea unor indicatori din situațiile financiare care au termen de depunere 150 zile de la închiderea exercițiului financiar (29 mai), în acest sens se impune stabilirea unui nou termen de plată a impozitului pe profit, respectiv la 25 iunie (ulterior definitivării situațiilor financiare) față de actualul termen care este 25 martie.

Înființarea Fondului Român de Investiții (FRI) pentru finanțarea unor investiții în domenii de interes strategic

Dezvoltarea unui fond de investiții, cu o capitalizare inițială de aprox. 300 milioane euro.

Fondul va putea investi în companii private, în domenii de activitate cu potențial de dezvoltare și avantaj competitiv pentru a susține companiile din aceste domenii precum IT, energie, agricultură etc.

Un fond de investiții creat de stat poate să aibă o structură complexă de coagulare sub o singură umbrelă a uneia sau mai multor activități precum *private equity* (fonduri de investiții sub formă de participare la capitalul social al unor societăți comerciale care vor să crească), *venture capital* (fonduri de investiții în societăți comerciale nou sau de curând înființate), bancă de dezvoltare, bancă de import-export, societate de asigurare, fond de pensii, agenție de dezvoltare, agenție de locuințe, agenție de promovare a investițiilor, proiecte educaționale pentru antreprenori etc.

Având în vedere aceste opțiuni, strategia Guvernului este înființarea unui fond de investiții tip *private equity* în jurul căruia, ulterior și eventual, să se coaguleze și alte forme instituționale de susținere a economiei naționale care să poată acționa unitar în aspecte de interes economic pe baza unei strategii naționale agreeate trans-partinic.

În paralel trebuie creat și un program de educație investițională pentru antreprenori, care poate avea

valoarea unei precalificări pentru atragerea investiției.

Varianta de constituire a unui astfel de fond este cu o capitalizare inițială a fondului de 300 milioane euro, 200 milioane euro contribuție de la bugetul de stat și 100 milioane euro identificate din FEI.

FRI are ca **obiectiv** dezvoltarea accelerată a unui ecosistem investițional autohton, sustenabil și independent, prin realizarea și atragerea de finanțări de orice tip în **întreprinderile românești cu capital majoritar privat ce produc bunuri și prestează servicii în România, din diverse sectoare economice, prin capitalizarea în scopul dezvoltării lor și pentru crearea, în timp, a unor avantaje competitive la nivel regional și global**, precum și pentru creșterea rezilienței lor la variațiile financiare impuse de ciclurile economice sau de apariția unor situații economice imprevizibile.

Realizarea scopului FRI se face prin finanțarea din fonduri proprii și din fonduri atrase ale unor proiecte de investiții cu potențial de rentabilitate și sustenabilitate, în diverse sectoare economice.

Activitatea FRI se realizează, în principal, prin următoarele:

a) participarea sa directă la capitalul social al unor întreprinderi, sau, ca finanțator de fond de fonduri, prin intermediul unor fonduri de investiții de tip *private equity*, singur ori împreună cu alți investitori;

b) administrarea directă a investițiilor sau acordarea unor mandate de gerare către entități care administrează fonduri de investiții de tip *private equity* cu o experiență demonstrabilă și cu o bună reputație în executarea unor astfel de mandate;

c) educația financiară, promovarea și comunicarea activității de investiții tip *private equity*, singur sau în colaborare cu alte persoane juridice de drept public ori de drept privat, din România sau din străinătate, inclusiv organizații europene ori internaționale.

Tabelul 6: Descriere Fondul Român de Investiții

STRUCTURARE FONDUL DE INVESTIȚII	
OPȚIUNE	Fond de investiții private equity
STRUCTURĂ	
Contribuție stat	Cca. 200 mil €
Contribuție FEI	Cca.100 mil €
Contribuție Fonduri de pensii	cca 250 mil €
Valoare fond	Până la 500 mil €, cu opțiune ulterioară până la 1 mld €
Număr companii	100 –130
Inițiativa statului	E obligatorie pentru a demara proiectul
Entitate juridică	Da
Durata de viață	7-10 ani
Randament anual	10-15% (după achitarea costurilor)
Costuri întreținere	2% / an
Creare fond	3 – 6 luni (în fct. de FEI)
Exemple anterioare	Contracte existente identice semnate cu FEI de guvernele anterioare
Management fond	Asigurat de FEI pe bază de mandat
Tip investiții	Acțiuni
% deținere	Între 20 – 75%, preferință cash-in
Durata până la exit	Mediu 5 ani, maxim 10
Opțiune reinvestire	DA
Domenii de interes	Agricultură, producție, IT, energie, turism, alte domenii strategice
Listare la bursă	Posibilă
Atractivitate obligațiuni	Ridicată, după primele investiții pozitive

Înființarea Băncii Naționale de Dezvoltare (BND) ca instituție de credit pentru proiecte de investiții

Principalele disfuncționalități ale pieței financiare legate de cerere includ: (i) acces limitat la finanțare din cauza subcapitalizării companiilor mici; (ii) acces insuficient la finanțare din cauza lipsei sau a nivelului limitat al garanției eligibile; (iii) lipsa cunoștințelor companiilor din România cu privire la instrumentele de finanțare, garanție și de participare la capital (tip equity) care sunt disponibile la nivel național și la nivelul UE; (iv) potențial insuficient de generare de venituri și/sau profitabilitate în unele domenii cheie de investiții, cum ar fi proiecte de valori mari care nu generează venituri (cercetare, transport public, infrastructură de asistență medicală pe scară largă) și (v) capacități insuficiente de pregătire a planurilor de afaceri și a bugetelor acceptabile de către bănci, pentru a accesa atât credite comerciale/bancare, cât și instrumente financiare finanțate din Fondurile Europene Structurale și de Investiții (FESI).

În ceea ce privește disfuncționalitățile pieței financiare legate de ofertă, au fost identificate următoarele: (i) constrângeri pe piețele de credit care încurajează băncile să adopte o abordare de portofoliu mai conservatoare, ceea ce diminuează accesul la finanțare pentru beneficiarii cu risc mare (de ex. microîntreprinderi și întreprinderi noi); (ii) apetit la risc limitat pentru anumite sectoare, ceea ce conduce la cerințe de capital ridicate și/sau la creșterea costului creditării sau la refuzul de a finanța anumite tipuri de proiecte (în special proiecte cu perioade lungi

de rambursare sau afaceri care operează într-un mediu de reglementare neclar); (iii) costuri de tranzacționare și administrare mai mari în gestionarea portofoliilor de împrumuturi cu valoare scăzută (IMM-uri, agricultură), din cauza suprafragmentării și restricțiilor privind împrumuturile bancare pe baza obligațiilor privind adecvarea capitalului; (iv) lipsa instrumentelor financiare proiectate pentru a stimula anumiți operatori economici (de exemplu, întreprinderi inovatoare noi și componenta separată a unei societăți comerciale care se desprinde din societate, creând o nouă entitate (spin-offs)).

Majoritatea acestor disfuncționalități ale pieței financiare ar putea fi adresate prin intermediul unei bănci de dezvoltare funcționale ale cărei responsabilități așteptate sunt:

- 1) promovarea dezvoltării economice și a competitivității;**
- 2) accesul la finanțare pentru proiecte de infrastructură viabile din punct de vedere economic, inclusiv în perioadele de reducere a intermedierei financiare (financial deleveraging);**
- 3) accesul la finanțare în principal pentru IMM-uri;**
- 4) îmbunătățirea absorbției fondurilor europene și a pârghiilor aferente, precum și funcționarea ca administrator de fond al**

fondurilor conform prevederilor europene relevante;

5) să acționeze ca intermediar financiar cu rol de atragere a altor surse private (crowding-in);

6) să furnizeze servicii de consultanță și de asistență tehnică (eventual în parteneriat cu instituții relevante din UE).

Decalajele medii de finanțare identificate sunt estimate la circa 26 miliarde euro, se prezintă astfel:

Segmente de piață țintă	mld. euro
IMM-uri	5,1
Cercetare - dezvoltare	1,6
Agricultură	2,3
Autorități locale	6,3
Proiecte mari de infrastructură	8,9
Eficiență energetică	1,8

Propunem un model de afaceri pentru perioada 2022 -2026 prin care se acoperă decalajele de finanțare în proporție de cca. 23%.

Viziunea Guvernului este ca structura noii bănci de dezvoltare să fie o entitate de sine stătătoare.

Principalele avantaje care au stat la baza deciziei Guvernului ca structura noii bănci de dezvoltare să fie o **entitate de sine stătătoare** au fost următoarele:

- asigură condițiile necesare pentru punerea în aplicare a obiectivului general și implementarea mandatului BND în conformitate cu cele mai bune practici în domeniu și care respectă pe deplin legislația în domeniu și reglementările de la nivel european și național.

Pentru a avea rol de administrator de **Fond al Fondurilor (Holding Fund Manager)**: conform Regulamentului Omnibus 2018/1046 instituțiile eligibile pentru a deveni administratori de Fond al Fondurilor sunt BND deținute de **stat 100%**, iar desemnarea directă de către Autoritatea de management poate fi acordată doar instituțiilor deținute 100% de stat, ceea ce impune realizarea unei noi structuri.

Înființarea Băncii Naționale de Dezvoltare a României

1. BND se va înființa ca o instituție de dezvoltare cu drepturi depline, organizată sub forma unei societăți pe acțiuni, în baza unui act normativ separat. BND va fi o bancă deținută integral de

stat, prin Ministerul Finanțelor Publice, și va desfășura activități financiare, în special în nume și cont propriu, în limita obiectului de activitate autorizat de Banca Națională a României (BNR), dar și cu mandat din partea statului, pentru activități cum ar fi cea de administrator de Fond al Fondurilor (Holding Fund Manager) și cele din cadrul Fondului Inițiativei celor Trei Mări, potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului.

BND va acționa în primul rând ca un intermediar financiar având ca scop atenuarea disfuncționalităților pieței financiare și a decalajelor de finanțare identificate, precum și creșterea absorbției fondurilor structurale ale Uniunii Europene (UE).

2. Misiunea, obiectivele și principiile de funcționare: BND va funcționa în conformitate cu strategia de dezvoltare economico-socială a Guvernului, cu rol de **instituție de dezvoltare** care să deservească întreprinderile românești și alte entități aparținând sectorului public și privat din România în vederea **impulsionării creșterii economice sustenabile**. Misiunea generală a BND este aceea de a **susține dezvoltarea economică și socială**, competitivitatea, inovarea și creșterea economică.

Obiectivele strategice ale BND sunt:

- facilitarea accesului la finanțare pentru IMM-uri;
- asigurarea accesului la finanțare pentru proiectele de infrastructură viabile din punct

de vedere economic și atragerea investițiilor private;

- îmbunătățirea absorbției fondurilor europene și a pârgurilor aferente, precum și funcționarea ca administrator de Fond al Fondurilor;
- furnizarea de servicii de consultanță și de asistență tehnică.

3. Veniturile și sursele de finanțare ale BND

Veniturile vor fi generate din activitățile derulate în nume și cont propriu de către BND:

- produsele de finanțare directă vor genera **venituri din dobânzi**;
- pentru produsele de finanțare directă, BND poate oferi servicii de consultanță atât IMM-urilor, cât și pentru proiectele de infrastructură, servicii pentru care se pot încasa **comisioane**;
- **comision de administrare** pentru serviciile prestate în calitate de administrator de Fond al Fondurilor (Holding Fund Manager).

Sursele de finanțare necesare pentru derularea activității desfășurate de BND sunt:

- capitalul subscris de acționar;
- împrumuturi de pe piața interbancară;
- împrumuturi de la instituțiile financiare internaționale (Grupul BEI, BERD, Banca Mondială etc.);
- împrumuturi subordonate de la MFP;

emisiuni de obligațiuni către investitorii instituționali.

BND nu va atrage depozite de la populație pentru a nu concura cu băncile comerciale, doar beneficiarii eligibili ai produselor oferite având conturi deschise la BND.

Programul InvestEU poate fi considerat o sursă importantă de co-finanțare, fie prin finanțarea acordată prin BEI, fie direct, după realizarea evaluării pe piloni a activității BND, precum și pentru alte instrumente financiare acordate prin această inițiativă.

4. Strategia comercială: Având în vedere că BND va fi o instituție nou înființată, este necesară prioritizarea strictă a produselor oferite în primii ani de activitate.

5. Modelul de distribuție: BND va acționa în mod responsabil ca un intermediar financiar între entități publice și sectorul privat, pentru atragerea resurselor private pentru a îmbunătăți performanța economică în sectoarele în care au fost identificate disfuncționalități ale pieței financiare.

6. Administrator de Fond al Fondurilor (Holding Fund Manager): BND va avea calitatea de administrator de Fond al Fondurilor pentru Fondurile Europene Structurale și de Investiții (FESI).

Conform Regulamentului Omnibus 2018/1046, instituțiile eligibile pentru a deveni administrator de Fond al Fondurilor sunt:

băncile naționale de dezvoltare **deținute 100% de stat**, iar desemnarea directă de către Autoritatea de management poate fi

acordată doar instituțiilor deținute 100% de către stat;

funcționează în baza unui mandat de politică publică acordat de autoritatea relevantă a unui stat membru la nivel național sau regional (în cazul României, Ministerul Fondurilor Europene), care include desfășurarea, în totalitate sau a unei părți a activităților sale, activități de dezvoltare economică care contribuie la obiectivele FESI;

desfășoară, ca totalitate sau o parte din activitățile sale, activități de dezvoltare economică care contribuie la obiectivele FESI în regiuni, domenii de politică sau sectoare pentru care accesul la finanțare din sursele de piață nu sunt în general disponibile sau suficiente;

operează fără a pune accent pe maximizarea profiturilor, dar asigură o sustenabilitate financiară pe termen lung pentru activitățile sale;

este supusă supravegherii unei autorități independente în conformitate cu legislația aplicabilă (în cazul României, de către Banca Națională a României).

Sprijinul acordat din FESI, prin intermediul instrumentelor financiare, se bazează pe o analiză ex-ante, care va fi elaborată de către Ministerul Fondurilor Europene cel mai devreme în 2021. În perioada de constituire și implementare a BND trebuie pus accent pe formarea de expertiză (capacity building) necesară funcționării BND ca administrator de Fond al Fondurilor.

7. Evaluarea pe piloni: Programul InvestEU va fi implementat începând cu anul 2021. BND poate avea acces la garanția InvestEU fie prin BEI ca intermediar, fie banca va solicita garanție direct ca partener de implementare. În acest ultim caz, solicitantul poate deveni un partener de implementare după îndeplinirea cerințelor de evaluare pe piloni. Odată ce BND va fi înființată și va funcționa timp de cel puțin un an, va fi pregătită pentru evaluarea pe piloni în vederea accesului la programul InvestEU.

În urma discuțiilor care au avut loc la Bruxelles cu Comisia Europeană privind programul InvestEU cu tema „Preparing InvestEU”, dedicat partenerilor potențiali de implementare, a reieșit că, după publicarea Regulamentului privind programul InvestEU, **Comisia va lansa apelurile de solicitare a transmiterii expresiilor de interes pentru a putea deveni parteneri de implementare ai Comisiei, ultimul apel fiind în 2024 dedicat noilor bănci naționale de promovare** sau ca urmare a modificărilor din piață pe partea de cerere sau de priorități.

Având în vedere că în conformitate cu foaia de parcurs pentru implementarea proiectului privind BND se estimează că banca va deveni funcțională la sfârșitul anului 2021/începutul anului 2022, în condițiile în care se respectă termenele de implementare și luând în considerare că evoluțiile legate de programul InvestEU depind de negocierile privind următorul Cadru Financiar Multianual 2021 - 2027, **BND ar putea fi eligibilă pentru apelul din 2024.**

8. Servicii de consultanță: Având în vedere misiunea BND și rolul său în dezvoltarea economică a României, serviciile de consultanță și asistență tehnică reprezintă un element extrem de util pentru atingerea obiectivelor băncii, servicii pe care BND le va acorda inclusiv prin programul InvestEU.

9. Marketing și strategia de comunicare: Strategia de marketing a BND abordează patru domenii principale: descrierea și poziționarea produselor, politica de stabilire a prețurilor, modelul de distribuție și strategia de comunicare. Această activitate este deosebit de importantă încă de la începutul activității BND.

10. Forma de proprietate și guvernanta: BND va fi constituită ca societate pe acțiuni (bancă), deținută 100% de stat, prin Ministerul Finanțelor Publice.

În ceea ce privește structura de guvernanta, se propune un sistem dualist de administrare astfel încât BND să fie o instituție financiară independentă, credibilă și clasificată în afara sectorului administrației publice. Sistemul unitar de administrare poate fi considerat o opțiune dacă independența Consiliului de administrație este garantată prin respectarea liniilor directe de la nivel internațional (OCDE, ESA, ABE), precum și prin reglementările naționale privind instituțiile de credit.

11. Administrarea riscurilor: Gestionarea riscurilor va reprezenta un proces continuu de identificare, evaluare, monitorizare, atenuare și control al riscurilor. BND va trebui să își definească profilul de risc, care va cuprinde nivelul total al

riscurilor pe care le suportă datorită activității sale, și apetitul de risc, reprezentând diferitele tipuri de riscuri (de exemplu: riscul de credit, riscul de piață, riscul operațional și riscul de lichiditate).

12. Previziuni financiare: Ca urmare a analizelor din modelul financiar, se estimează o **valoare a capitalului social de 2,1 miliarde lei, din care capitalul social inițial al băncii de 1 miliard lei va fi disponibil la momentul înregistrării la Registrul Comerțului și va fi utilizat pentru acoperirea cheltuielilor de constituire a băncii.** În plus, dacă din analiza care va fi efectuată pentru elaborarea documentației de autorizare a băncii în cadrul celui de-al doilea proiect pentru înființarea propriu-zisă a BND, rezultă o nevoie mai mare de capital, prin hotărâre de Guvern se vor stabili sursele/fondurile necesare pentru a asigura sustenabilitatea financiară a BND.

13. Personalul BND: pe baza volumului de activitate preconizat, se estimează că BND își va începe activitatea cu un număr de 37 de angajați în anul 2021 pentru a putea pregăti lansarea activității BND, ajungând la 193 până în 2026.

14. Supravegherea bancară: BND va fi înființată prin act normativ separat, ca bancă autorizată, sub supravegherea BNR, în conformitate cu Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului.

Guvernul va putea solicita statutul de entitate financiară specială pentru BND **exceptată de la Directiva 2013/36/EU a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de**

credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE (directive CRD privind cerințele de capital). Până la calificarea pentru derogarea de la Directiva CRD, BND va respecta pe deplin cadrul legal aplicabil instituțiilor de credit.

15. Ajutorul de stat: crearea BND trebuie să se realizeze cu evaluarea și aprobarea Comisiei Europene. În conformitate cu practicile stabilite de Comisia Europeană în materie de luare a deciziilor, finanțarea și operațiunile BND sunt supuse normelor privind ajutorul de stat.

Etape de parcurs în procesul de înființare a BND:

a) Inițierea procedurii de notificare a proiectului către Comisia Europeană (durată estimată pentru obținerea deciziei de la CE: între 6-9 luni),

b) Aprobarea cadrului legal aplicabil băncilor naționale de dezvoltare, respectiv a proiectului de Ordonanță pentru reglementarea unor măsuri privind cadrul general aplicabil băncilor naționale de dezvoltare din România

c) Demararea proiectului pentru înființarea propriu-zisă a BND (autorizare BNR, respectarea cerințelor în materie de ajutor de stat, crearea cadrului procedural și operațional, inclusiv IT, etc.) cu finanțare deja alocată de la Comisia Europeană (prin SRSS), în valoare de **500.000 Euro, cu termen de implementare cca 18 luni.**

d) SRSS a demarat procedura de achiziție a firmei de consultanță pentru începerea proiectului privind înființarea propriu-zisă a băncii.

2.4

MĂSURI ACTIVE DE OCUPARE A FORȚEI DE MUNCĂ ȘI DE PROTECȚIE SOCIALĂ

Obiective generale:

- ▣ Prevenirea concedierilor după perioada de criză, inclusiv după cea de sprijin prin măsura șomajului tehnic;
- ▣ Protejarea locurilor de muncă din sectoarele strategice;
- ▣ Reinsertia pe piața muncii a românilor care schimbă domeniul de activitate, inclusiv a românilor reveniți de la muncă în străinătate;
- ▣ Menținerea liniilor de producție pe piața internă.

Sursele de finanțare:

- ▣ Fonduri europene nerambursabile (POCU);
- ▣ Programul SURE al Comisiei Europene – Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency;
- ▣ Bugetul de stat/Bugetul asigurărilor de șomaj.

Măsuri de sprijin pentru angajați și companii în perioada în care se mențin măsurile de restricție în anumite domenii economice

Prelungirea măsurii șomajului tehnic

Continuarea măsurii privind acordarea indemnizației de șomaj tehnic pentru angajatorii/profesioniștii definiți potrivit Codului Civil/contracte drepturi de autor/contracte de activitate sportivă a căror activitate este închisă în continuare, conform deciziilor autorităților publice. Măsura a fost adoptată prin OUG nr. 92/2020.

Obiectiv: *Prevenirea concedierilor* după perioada de criză

Termenul de acordare: pe durata menținerii restricțiilor pentru anumite domenii de activitate

Valoarea estimată: 850 milioane lei/lună

Beneficiari estimați: 200.000

Mecanismul de plată: prin plată directă

Stimularea reluării activităților economice și a ocupării

Pentru beneficiarii indemnizației de șomaj tehnic care își reiau activitatea se acordă o sumă în cuantum de **41,5% din salariul brut al angajatului (maxim 41,5% din câștigul salarial mediu brut pe țară). De această măsură beneficiază, pentru o perioadă de 3 luni, angajații a căror activitate se reia după suspendarea temporară a contractelor de muncă din perioada de criză. Măsura a fost adoptată prin OUG 92/2020.**

Pentru acordarea sumelor se aplică condiția menținerii în activitate până la 31 decembrie 2020.

Măsura se adresează angajaților care au fost în șomaj tehnic minim 15 zile.

Obiectiv: *Protejarea angajaților prin acordarea unor măsuri de sprijin* suplimentare

Valoarea estimată: 3,35 miliarde lei (pentru 3 luni)

Beneficiari estimați: 750.000 de angajați

Mecanismul de plată: prin rambursare

Schemă de finanțare a programului redus de muncă (muncă flexibilă)

Obiectiv: *Susținerea revenirii în activitate* prin finanțarea unei părți a salariilor angajaților care vor avea program redus de muncă.

Mecanism: Schema de finanțare temporară a angajaților care vor avea *program redus de muncă* asigură plata unei indemnizații care reprezintă maxim 75% din diferența dintre salariul brut înregistrat anterior evenimentului ce a produs o scădere a cifrei de afaceri în firma unde este angajat și salariul plătit de angajator pentru program redus de muncă, conform cererii angajatorului depusă la structurile teritoriale ale ANOFM.

Diferența de salariu se calculează ca diferență între salariul brut neredus și salariul brut redus.

Nu vor fi afectate drepturile adiționale salariului așa cum rezultă acestea din contractul individual/colectiv de muncă sau din regulamentul intern.

Măsura fi administrată de către ANOFM prin structurile teritoriale și va fi finanțată prin intermediul instrumentului SURE.

Beneficiari: Companiile a căror cifră de afaceri a scăzut cu cel puțin 10% comparativ cu luna similară a anului anterior

Durata măsurii: Măsura poate fi implementată pentru un termen minim de 3 luni până la 6 luni și se va aplica în cazul reducerii timpului de muncă pentru cel puțin 10% dintre angajații unei companii.

Granturi pentru formarea profesională a angajaților

Schema de finanțare se adresează angajatorilor care investesc în formarea profesională a propriilor salariați. Aceștia beneficiază de o subvenție stabilită în funcție de nivelul de calificare a programului de formare parcurs, după cum urmează:

1. 1.000 lei pentru fiecare angajat care finalizează programul de calificare de nivel 2.
2. 1.500 lei pentru fiecare angajat care finalizează programul de calificare de nivel 3.
3. 2000 lei pentru fiecare angajat care finalizează programul de calificare de nivel 4.

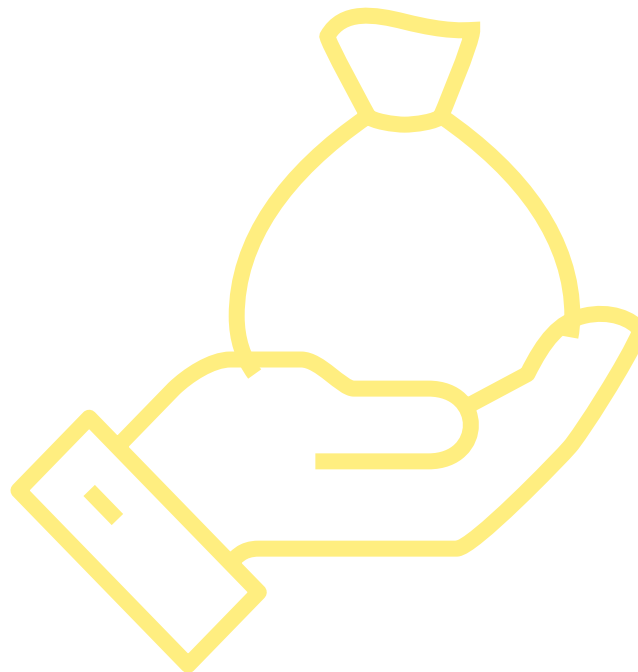
Obiectiv: Creșterea nivelului de pregătire a forței de muncă

Mecanismul de plată: prin decontare.

Valoarea estimată: 150 de milioane de lei

Măsurile active de pe piața muncii se vor corela cu alte decizii care privesc:

- Regândirea programelor de formare profesională inclusiv acreditarea celor care folosesc IT&C;
- Echivalarea diplomelor/adeverințelor de formare profesională (cursuri de calificare/recalificare profesională);
- Măsuri fiscale (scutiri/amânări taxe/impozite, decalare termene de plată).

Alte măsuri de sprijin pentru ocuparea forței de muncă

Stimularea ocupării tinerilor, a persoanelor cu vârsta de peste 50 ani și a românilor întorși din străinătate

Se acordă un sprijin în valoare de 50% din salariul brut al angajatului dar nu mai mult de 2.500 lei pentru angajatorii care încadrează în muncă:

- Tineri cu vârsta cuprinsă între 16 și 29 ani;
- Persoanele cu vârsta de peste 50 ani ale căror raporturi de muncă au încetat în perioada stării de urgență;
- Cetățeni români cărora le-au încetat raporturile de muncă cu angajatori străini, din motive neimputabile lor.

Obiectiv: *Protejarea angajaților* prin acordarea unor măsuri de sprijin suplimentare angajatorilor

Durata măsurii: 12 luni

Mecanismul de plată: prin decontare

Obligație: păstrarea angajatului în activitate pentru minim 12 luni după ce a beneficiat de măsură.

Valoarea estimată: 1,5 miliarde lei/an

Măsuri active pentru lucrătorii sezonieri și zilieri din domeniile agriculturii, HoReCa, turism și organizare de evenimente

Obiectiv: *Protejarea angajaților* prin acordarea unor măsuri de sprijin suplimentare.

Beneficiari:

- A. Persoanele care au desfășurat activități ca zilieri în luna anterioară solicitării;
- B. Persoanele care desfășoară activități sezoniere în baza unor contracte individuale de muncă, pe perioadă determinate de cel puțin 3 luni.

Perioada de acordare: până la 31 decembrie 2020

Mecanismul de plată: prin acordare directă/prin rambursare

Locuri de muncă pentru tineri – buget: 300 mil. euro

Obiectiv: *asigurarea integrării în muncă a tinerilor cu vârsta cuprinsă între 16 – 29 ani* prin crearea de noi locuri de muncă, inițierea tinerilor în antreprenariat, asigurarea unor programe de calificare, ucenicia la locul de muncă, a doua șansă.

Valoarea apelului de proiecte: 300 milioane euro

Valoarea granturilor acordate pentru acțiuni antreprenoriale: 25.000 euro pentru susținerea locurilor de muncă destinate tinerilor

Sursa de finanțare: fonduri UE – POCU, Axa Prioritară 1,2 și cofinanțare din bugetul de stat

Număr estimat de locuri de muncă nou create:
1.750 locuri de muncă nou create

Număr estimat tineri care vor participa la cursuri de pregătire pentru învățarea de meserii: 55.000

Număr estimat de tineri care vor fi integrați în muncă: 18.000

Sprijinirea telemuncii – buget: 100 milioane lei

Acordarea unui sprijin în valoare de **2500 lei/angajat** pentru toți angajații care desfășoară activități în regim de telemuncă pentru achiziționarea de echipamente IT.

Obiectiv: Încurajarea muncii în regim de telemuncă prin acordarea unui sprijin financiar pentru achiziționarea de echipamente IT.

Mecanismul de plată: direct angajatorilor, care vor deconta angajaților

Beneficiari estimați: 40.000

Valoarea estimată: 100 milioane lei

Măsuri de protecție socială

Pachete alimentare și de igienă corporală pentru persoanele vulnerabile – buget: 225 mil. euro

Obiectiv: *Sprijinul persoanelor aflate în situații de dificultate, risc de sărăcie sau cu venituri precare* prin oferirea de pachete alimentare și pachete de igienă corporală;

Domenii economice vizate: industria de panificație, industria alimentară, industria produselor de igienă corporală

Valoare estimată: 225 milioane euro

Beneficiari estimați: 1.188.000 persoane provenite din familii cu venituri cu sub venitul minim garantat sau în risc de sărăcie.

Impact economic estimat: valorificarea producției agricole de grâu, porumb, floarea soarelui, sfecla de zahăr inclusiv a producției de porcine (peste 6.000 tone de carne de porc), producției de bovine (peste 10.000 tone de carne de vită) etc.

Vouchere pentru masă caldă pentru persoane în vârstă – buget: 100 mil. euro

Obiectiv: *acordarea de vouchere pentru mese calde persoanelor în vârstă de peste 75 de ani, care au veniturile sub venitul minim garantat*

Domenii economice vizate: rețeaua de restaurante, industria alimentară

Valoare estimată: 100 milioane euro

Sursa de finanțare: POAD – fonduri UE, cofinanțare buget de stat

Beneficiari estimați: 250.000 pensionari, peste 75 ani, cu venituri sub venitul minim garantat

Impact economic estimat: susținerea activității unităților de alimentație publică, restaurantelor, industriei alimentare prin asigurarea capitalului necesar suportării costurilor meselor calde servite persoanelor vârstnice.

Vouchere pentru elevi – buget: 30 milioane de euro

Obiectiv: *acordarea de vouchere pentru elevii care provin din familiile cu venituri mici sau cu venituri sub venitul minim garantat aflați în risc de sărăcie severă* pentru achiziționarea de rechizite școlare, îmbrăcăminte și încălțăminte.

Domenii economice vizate: industria textilă, confecții și pielărie

Valoare estimată: 30 milioane euro

Sursa de finanțare: POAD – fonduri UE, cofinanțare buget de stat

Beneficiari estimați: 400.000 copii care provin din familii cu venituri mici sub venitul minim garantat pe economie

Impact economic estimat: Susținerea activităților de producție și comercializare de îmbrăcăminte și încălțăminte ca urmare a crizei coronavirusului

Vouchere pentru copiii care se legitimează la un club sportiv pentru practicarea sportului de performanță – buget: 30 mil. lei

Obiectiv: *acordarea de vouchere pentru copiii care se legitimează la un club sportiv* pentru practicarea sportului de performanță și pentru achiziționarea de echipament sportiv.

Valoare estimată: 30 milioane lei

Sursa de finanțare: buget de stat

Beneficiari estimați: 100.000 copii

3

PLANUL NAȚIONAL DE INVESTIȚII

Modelul de dezvoltare economică din ultimii ani, bazat pe stimularea consumului, a neglijat programele de investiții publice în proiectele majore de infrastructură de transport, energie, sănătate, educație, dezvoltare locală, agricultură, mediu și sport. Se impune astfel o regândire a priorităților/obiectivelor din aceste domenii, cu asigurarea finanțării necesare în următoarea perioadă, respectiv, implementarea adecvată a unor măsuri pe termen scurt, mediu și lung.

3.1

INFRASTRUCTURA DE TRANSPORTURI

România este pe ultimul loc din UE în ceea ce privește calitatea drumurilor, respectiv în jumătatea inferioară a clasamentului în ceea ce privește eficiența transportului, pentru toate tipurile de transport. Obiectivele investiționale ambițioase propuse în sectorul infrastructurii de transport urmăresc atragerea și implementarea proiectelor de investiții din fonduri europene, într-o manieră eficientă, profesionistă și transparentă, respectând prevederile noilor inițiative europene sau internaționale, cum sunt Pactul Ecologic European, Inițiativa UE privind Mobilitatea Militară, Inițiativa celor Trei Mări, Inițiativa Blue Dot Network, dar și valorificarea potențialului României de a deveni hub principal de transport între Europa și Asia.

Obiective generale

- Guvernul României va urmări prioritar realizarea a patru obiective de conectivitate pentru infrastructura de transporturi, astfel încât, să se asigure legături rapide între: Marea Neagră-Muntenia-Transilvania-Europa Centrală; Europa de Sud-Est-Muntenia-Moldova-Europa de Nord-Est; Moldova-Transilvania; Muntenia-Oltenia-Banat;
- Eliminarea tuturor blocajelor apărute în ultimii ani în execuția lucrărilor de infrastructură, în scopul finalizării proiectelor de investiții aflate în derulare;
- Întocmirea unui portofoliu de proiecte mature, cu implementare rapidă, în vederea finanțării din fonduri europene nerambursabile;

- Implementarea unei metodologii multicriteriale, care să stea la baza prioritizării proiectelor de infrastructură și care să se bazeze pe: eficiența economică a proiectului; reducerea emisiilor de carbon; conectivitatea strategică; utilizarea duală a infrastructurii; maturitatea pregătirii proiectului.

Surse de finanțare

Necesarul total de finanțare pentru realizarea investițiilor sectoriale pentru toate tipurile de infrastructură de transport este de 77,9 miliarde de euro. Această sumă se poate asigura în următorii zece ani din următoarele surse: fonduri structurale și de coeziune, Connecting Europe Facility, fonduri rambursabile, parteneriat public-privat și prin alocări multianuale de la bugetul de stat.

Proiecte de investiții în infrastructura rutieră

Principala problemă a infrastructurii de transport din România a fost lipsa unui cadru stabil și predictibil pentru implementarea acestor proiecte, având în vedere faptul că ciclul de viață al unui proiect major de infrastructură este de 5-7 ani. Astfel, s-a actualizat strategia de implementare a Master-planului general de transport, în special cu privire la prioritizarea proiectelor esențiale pentru dezvoltarea României, având în vedere sursele de finanțare disponibile și capacitatea administrativă necesară. Acest plan de investiții urmărește să asigure și să ghideze investițiile în infrastructura de transport pentru perioada 2020-2030.

Pe termen scurt, una dintre prioritățile Guvernului o reprezintă accelerarea finalizării lucrărilor de infrastructură care înregistrează mari întârzieri, din cauza deficiențelor anterioare de pregătire a proiectelor. Acestea însumează 407,3 km de autostrăzi și drumuri expres, cu o finanțare necesară de 4,3 miliarde de euro. Între aceste obiective se află: Autostrada Pitești-Sibiu (Loturile 1,4 și 5), Drumul expres Pitești-Craiova, sectoarele de autostradă Sebeș-Aiud, Suplacu de Barcău-Borș, Inelul de Sud al Municipiului București, Varianta Ocolitoare Bacău, precum și Podul de la Brăila.

Pe termen mediu, Guvernul își propune să asigure conectarea provinciilor istorice ale țării și conectarea cu statele din Vestul, Sudul și Nordul țării prin demararea lucrărilor la aproximativ 3.000 de km de autostrăzi și drumuri expres, cu un cost estimat de 31 miliarde de

euro. Între obiectivele prioritare se află demararea lucrărilor la:

- Autostrăzile Sibiu-Pitești (Loturile 2 și 3), Nădășelu-Suplacu de Barcău, Târgu Mureș-Târgu Neamț-Iași-Ungheni, Ploiești-Comarnic-Brașov, Ploiești-Buzău-Focșani-Suceava, Inelul de Nord al Municipiului București.
- Drumurile expres: București-Alexandria-Craiova, Craiova-Caransebeș-Lugoj, Craiova-Călafat-Drobeta Turnu Severin, Buzău-Brăila-Galați, Focșani-Brăila-Galați, Măcin-Tulcea - Constanța.

În mod specific, pentru Proiectul A3 – Comarnic-Brașov (cu un cost estimat al proiectului de aproximativ 1,197 milioane de euro, determinat în baza standardelor de cost europene pentru lucrări similare), s-a selectat scenariul optim privind traseul autostrăzii – revizuire S.F. și P.T.E., cu modificarea aliniamentului din S.F. actual, în porțiunile ce afectează semnificativ stațiunile montane – termen de finalizare 36 luni și finanțare prin POIM 2014-2020. Lucrările la autostradă se realizează în termen de 36-48 de luni, estimându-se finalizarea construcției pentru perioada 2025-2026.

În ceea ce privește proiectul A8 - Târgu Mureș – Iași – Ungheni, până în luna ianuarie 2021 se va finaliza revizuirea și actualizarea Studiului de fezabilitate aferent sectorului 1 – Tg. Mureș – Tg. Neamț. Finalizarea lucrărilor la segmentul de autostradă Tg. Mureș – Tg. Neamț se va realiza în

termen de 60 de luni de la emiterea ordinului de începere a proiectării și execuției, estimându-se finalizarea construcției pentru perioada 2026-2027. Până la finele anului 2022 se va finaliza revizuirea și actualizarea Studiului de fezabilitate aferent sectoarelor 2 și 3 – Tg. Neamț – Iași – V.O. Iași Nord. Finalizarea lucrărilor la segmentul de autostradă Tg. Neamț – Iași (inclusiv varianta ocolitoare Iași) se va realiza în termen de 36-48 de luni de la emiterea ordinului de începere a proiectării și execuției, estimându-se finalizarea construcției pentru perioada 2025-2026. Până la sfârșitul anului 2021 se va finaliza revizuirea și actualizarea Studiului de fezabilitate pentru sectorul 4 - Iași – Ungheni. Finalizarea lucrărilor la segmentul de autostradă Iași – Ungheni se va realiza în termen de 24-36 de luni de la emiterea ordinului de începere a proiectării și execuției, estimându-se finalizarea construcției pentru perioada 2024-2025. Finalizarea lucrărilor la Podul Ungheni se va realiza în termen de 24 de luni de la emiterea ordinului de începere a proiectării și execuției, estimându-se finalizarea construcției pentru anul 2023.

În ceea ce privește Autostrada Sibiu-Pitești, Lotul 1 Sibiu-Boița este în faza de execuție la un cost de 612 milioane de lei fără TVA și termen de finalizare mai 2023. Loturile 2 (4,81 miliarde de lei) și 3 (4,78 miliarde de lei) – Boița-Cornetu-Tigveni – sunt în faza pregătirii documentației tehnice și de achiziție. Lotul 4 Tigveni-Curtea de Argeș, cu un cost de 2 miliarde de lei, este în faza de achiziție de lucrări, iar Lotul 5 Curtea de Argeș-Pitești cu un cost de 1,71 miliarde de lei are termen de finalizare în 2025.

Complementar investițiilor în rețeaua primară de transport rutier, sunt programate încă 33 de proiecte de drumuri Transregio și 20 de variante de ocolire, ca parte integrantă din rețeaua rutieră secundară, cu o lungime totală de aproximativ 3.800 km și costuri estimate de 5,7 miliarde de euro. În mod specific, proiectul de drum Transregio Gilău-Cluj Napoca-Apahida, cu lungime de 42 km plus drumurile de legătură, în lungime de 21,5 km este în faza de pregătire a documentației tehnico-economice, cu termen de finalizare a lucrărilor în anul 2024.

Alte obiective de investiții vizează extinderea unor sectoare de drumuri și autostrăzi, realizarea unor noi conexiuni rapide la autostrăzi și drumuri expres, precum și implementarea unor măsuri de digitalizare în acest sector.

Lista proiectelor de investiții noi și a proiectelor aflate în execuție în sectorul rutier sunt prevăzute în anexa nr. 1.

Proiecte de investiții în infrastructura feroviară

Pe termen mediu este programată realizarea a 23 de proiecte noi de modernizare a rețelei primare de cale ferată, în scopul realizării conectivității rapide, atât în interiorul țării, cât și cu rețelele de cale ferată ale statelor aflate la Vest de România. Astfel, proiectele noi însumează aproximativ 2.400 km, având un cost estimat de 14,3 miliarde de euro, la care se adaugă 600 km în proiecte aflate în implementare, cu o valoare de 3,6 miliarde de euro.

În scopul asigurării obiectivelor de conectivitate, vor fi implementate următoarele proiecte noi de modernizare a căii ferate în rețeaua primară: Ploiești-Focșani-Roman-Pășcani-Suceava-Dărmănești, București-Craiova-Drobeta Turnu Severin-Caransebeș-Timișoara-Arad, Suceava-Ilva Mică-Cluj Napoca, Buzău-Făurei-Fetești, Port Constanța-Palas, Predeal-Brașov, Centura feroviară a Municipiului București (secțiunea est).

Principalul proiect aflat în implementare este reabilitarea liniei ferate pe traseul Frontieră-Curtici-Simeria, parte componentă a Coridorului IV pan-european, pentru circulația trenurilor cu o viteză maximă de 160 km/h. Proiectul are o valoare totală de 9,526 miliarde de lei, pentru o lungime de 141 km, și este estimat a se finaliza în anul 2023. De asemenea, se va accelera finalizarea următoarelor proiecte în rețeaua primară, aflate în implementare: Brașov-Sighișoara, Sighișoara-Simeria, Constanța-București, București-Aeroportul Otopeni. Complementar investițiilor în rețeaua primară de cale ferată, sunt programate 7 proiecte de investiții în rețeaua

secundară, cu o lungime de 1.200 km și un cost de aproximativ 4 miliarde de euro.

Totodată, sunt programate investiții și în achiziția și modernizarea materialului rulant, inclusiv dotarea locomotivelor cu sisteme ERTMS, și este prevăzută implementarea de soluții de tipul smart transit.

Un alt obiectiv strategic important în ceea ce privește transportul de pasageri pe calea ferată îl reprezintă introducerea conceptului de tren metropolitan, consacrat în zona marilor orașe europene, care va avea beneficii în ceea ce privește dinamica fluxurilor de navetiști (pe de o parte translatarea acestora de pe modul rutier pe cel feroviar, dar și generarea de noi călătorii, pe de altă parte), armonizat cu politica europeană de mediu, dar și cu tendințele actuale de transport multimodal de pasageri. Trenul metropolitan va beneficia de material rulant dedicat și va deservi arii urbane și periurbane, până la 30-50 km distanță, cu opriri frecvente în arii de aglomerare urbană și cu infrastructuri conexe de tip „park and ride”. În mod specific, proiectul de tren metropolitan Cluj pe traseul Nădășelu – Baci – Cluj Napoca – Apahida – Jucu – Bonțida este în faza de elaborare documentație tehnico-economică cu termen de finalizare 2024. De asemenea va continua programul de reînnoire a parcului de material rulant, prin achiziția de noi trenuri pentru transportul călătorilor pe distanțe lungi și scurte.

Lista proiectelor de investiții noi și în execuție pentru sectorul feroviar sunt detaliate în anexa nr. 2.

Proiecte de investiții în rețeaua de transport cu metroul

În condițiile întârzierilor foarte mari înregistrate la execuția magistralei de metrou M5 Drumul Taberei-Eroilor, unul dintre obiectivele pe termen scurt îl reprezintă finalizarea lucrărilor și darea în folosință a acestei rute în cursul anului 2020. De asemenea, Guvernul a programat un amplu proces de extindere a rețelei de transport cu metroul în București, vizând două componente majore:

- Realizarea a 4 prelungiri ale magistralelor existente, în lungime totală de cca.10 km: Păcii-Linia de Centură Vest; Pipera-Petricani; Berceni-Linia de Centură Sud; Străulești-Moșoaia;
- Construirea a 8 trasee noi, cu o lungime totală de 88 km și un cost estimat de 7,8 miliarde de euro, dintre care amintim: Aeroport-Otopeni-1 Mai; Gara de Nord-Gara Progresul, Râul Doamnei-Eroilor, Romancierilor-Valea Ialomiței, Eroilor-Universitate, Universitate-Iancului-Pantelimon, Voluntari-Bragadiru sau Semi-inelul de Sud (Crângași-Dristor 2).

În ce privește alte rețele de metrou/tren metropolitan la nivelul României, dinamica creșterii socio-economice în marile orașe ale României și în zonele metropolitane ale acestora, măsurată prin indicatori demografici, impune regândirea rețelelor majore de transport din punct de vedere al mobilității urbane. La nivelul municipiului Cluj-Napoca, pentru magistrala „Gilău-Florești-Cluj-Napoca” se prevede finali-

zarea documentației tehnico-economice și lansarea lucrărilor în anul 2022.

Magistrala I de Metrou Cluj-Napoca este preconizată a avea o lungime de circa 13 km, cu o interstație medie de ~1.000 m și o capacitate de transport de 15.000 pasageri pe oră pe sens. Costul de investiție aferent proiectului este estimat la 1 miliard de euro, care include lucrările de construcție și montaj, precum și dotarea cu material rulant.

Lista proiectelor de investiții noi și în execuție pentru rețeaua de transport cu metroul sunt detaliate în anexa nr. 3.

Proiecte de investiții în infrastructura navală

În contextul în care în sectorul naval investițiile au fost puternic neglijate în ultimii 30 de ani, Guvernul a programat investiții semnificative, de peste 1,3 miliarde de euro pentru modernizarea și extinderea infrastructurii porturilor maritime, cu accent pe Portul Maritim Constanța.

În același timp, pentru a încuraja transportul de mărfuri pe apă, sunt programate investiții pentru asigurarea condițiilor optime de navigație pe Dunăre, pe tot tronsonul românesc. Investițiile care se vor ridica la peste 1,8 miliarde de euro vor viza lucrări de dragaj de exploatare, consolidări și alte investiții pentru asigurarea navigației pe tot parcursul Dunării, pe tot timpul anului. Tot în același sens sunt programate investiții de cca. 1,07 miliarde de euro pentru lucrări de investiții pe căile navigabile, dar și pentru finalizarea Canalului Dunăre-București-Brațul Argeș, proiect strategic, dar abandonat de guvernele anterioare.

De asemenea, sunt anticipate investiții cumulate de peste 2,06 miliarde de euro pentru modernizarea, extinderea și dezvoltarea tuturor porturilor fluviale din rețeaua primară și secundară, precum: Portul Giurgiu, Portul Calafat, Portul Corabia, Portul Sulina, Portul Tulcea, Portul Galați, Portul Brăila, precum și în porturile: Cernavodă, Călărași, Oltenița, Drobeta Tr. Severin, Orșova, Moldova Veche, Mahmudia, Chilia Veche, Isaccea, Măcin-Turcoaia, Hârșova, Fetești, Medgidia, Basarabi, Ovidiu, Luminița, Zimnicea, Turnu Măgurele, Bechet.

Lista proiectelor de investiții noi și în derulare pentru infrastructura portuară sunt detaliate în anexa nr. 4.

Proiecte de investiții în infrastructura aeriană

Ca urmare a creșterii constante a numărului de pasageri care călătoresc, atât la nivel intern, dar mai ales la nivel internațional, Guvernul a programat realizarea de investiții semnificative în întreaga rețea de aeroporturi din România. Astfel, sunt avute în vedere atât extinderea sau construirea de terminale pentru pasageri, cât și de zone cargo. De asemenea, viziunea integrată asupra sectorului transporturilor implică crearea de legături intermodale între infrastructura aeriană, feroviară și rutieră. Astfel, în funcție de categorie, aeroporturile naționale vor beneficia de următoarele proiecte investiționale:

■ Pentru aeroporturile din cadrul rețelei primare – Constanța, Iași, București-Otopeni, Craiova, Cluj Napoca, Timișoara și Sibiu – sunt preconizate noi terminale cargo, terminale de pasageri pentru trafic național și internațional, precum și legături intermodale la nivel de infrastructură feroviară și rutieră, cu costuri estimate de 1,8 miliarde de euro.

■ Pentru aeroporturile din cadrul rețelei secundare – Tuzla, Tulcea, Bacău, Suceava, Brașov, Târgu Mureș, Baia Mare, Satu Mare, Oradea și Arad – se vor dezvolta terminale de pasageri pentru trafic național și internațional, terminale cargo, asigurându-se totodată cel puțin o legătură intermodală. Investițiile se vor ridica la 1,1 miliarde de euro.

■ Pentru aerodromurile, din cadrul rețelei terțiare – Ploiești-Strejnic, Pitești, Deva și Caransebeș - este programată modernizarea și dezvoltarea acestora pentru aviație generală, școală și activități sportive și de agrement. Investițiile programate sunt de cca. 50 milioane de euro.

Lista proiectelor de investiții noi și în execuție pentru rețeaua aeroportuară sunt detaliate în anexa nr. 5

Termenele de execuție ale proiectelor de investiții pentru infrastructura de transporturi sunt cuprinse în perioada 2020-2030 și depind în mod esențial de următorii factori: modul de priorizare al acestora, rezultat în baza aplicării metodologiei multicriteriale; asigurarea resurselor financiare pentru toate proiectele; finalizarea documentațiilor tehnico-economice și a procedurilor de achiziție; măsurile administrative pe care Guvernul le va lua, în scurt timp, în scopul reducerii termenelor de realizare a proiectelor. Sursele de finanțare pentru fiecare proiect vor deveni certe după ce România va semna acordul de parteneriat cu Uniunea Europeană, pentru a defini cu precizie proiectele care se vor finanța din fonduri europene nerambursabile, în perioada 2021-2027.

3.2

INVESTIȚII ÎN INFRASTRUCTURA ENERGETICĂ, ECONOMIE ȘI MEDIUL DE AFACERI

Obiective

România are resursele necesare asigurării securității sale energetice și printr-un program de investiții publice coerent poate deveni furnizor regional de securitate energetică. Prioritatea zero la acest moment este valorificarea potențialului energetic prin investiții în infrastructura energetică strategică, utilizând eficient resursele financiare prevăzute în programele de investiții ale companiilor naționale și fondurile europene. Prioritățile se vor axa pe noi investiții care să asigure creșterea ponderii energiei curate în mixul energetic, mărirea procentelor energiilor verzi - eoliene și fotovoltaice- în mixul energiei electrice, stocarea la scară mare a energiei electrice etc., cu asigurarea respectării cerințelor Pactului Ecologic European.

În contextul pachetului legislativ *Energie curată pentru toți europenii și a Pactului Ecologic European*, care impun transformarea sectorului energetic către un alt model de sistem, bazat pe tehnologii curate, inovatoare, care să facă față concurenței pe o piață de electricitate integrată, se impune acomodarea sectorului energetic din România la noile tendințe de dezvoltare. Aceasta presupune un volum investițional uriaș pe întreg lanțul tehnologic, de la producere de electricitate la rețele inteligente de transport și distribuție gaze naturale și electricitate precum și la reformarea pieței de electricitate și gaze naturale care să facă față unui model nou.

O caracteristică a sectorului de producere a energiei electrice este existența companiilor monocombustibil, în cadrul cărora generarea de

energie electrică se face pe baza unui singur tip de resursă primară, companiile de producere având costuri diferite de producție și cote de piață relativ echilibrate, prețul stabilit pe baza cererii și ofertei având o puternică influență dată de prețul marginal (al producătorului cu costul cel mai mare, respectiv al producătorului pe bază de cărbune).

De aceea, orientarea strategiei energetice și a Planului National Integrat Energie Schimbări Climatice este către diversificarea mix-ului energetic al companiilor, astfel încât acestea să devină competitive și să aibă un rol regional în asigurarea securității energetice.

Marile companii în care statul este acționar majoritar reprezintă coloana vertebrală a Sistemului Energetic Național. Ținând cont de poziționarea geografică și strategică a României, precum și de viziunea de dezvoltare a sectorului energetic, aceste companii au potențialul de a deveni campioane regionale prin investiții strategice adaptate la noile cerințe de piață.

Sursele de finanțare

Necesarul foarte mare de investiții în infrastructura energetică națională impune o diversificare a surselor de finanțare și o utilizare eficientă a noilor oportunități apărute la nivelul Uniunii Europene. Așadar, programele de investiții vor fi susținute din bugetele de investiții proprii ale companiilor, la care se adaugă fonduri europene nerambursabile, fondul de modernizare, fondurile disponibile în cadrul Pactului Ecologic European, precum și fonduri rambursabile.

Hidroelectrică

Se are în vedere finalizarea unor capacități hidroelectrice începute dar și diversificarea portofoliului de producere prin dezvoltarea de proiecte pe bază de surse regenerabile de energie, în capacități eoliene on-shore și off-shore, pe termen mediu fiind programate următoarele investiții:

- ▣ Parcuri eoliene off-shore de 300 MW, cu o valoare de investiții de 2,88 miliarde de lei;
- ▣ Parcuri onshore de 300 MW, cu o valoare de 1,87 miliarde de lei;
- ▣ CHE Râul Mare Retezat, 335 MW, 417.284 Gwh/an, 127,7 milioane de lei;
- ▣ CHE Mărișelu, 220.5 MW, 390 Gwh/an, 280 milioane de lei;

- ▣ CHE Vidraru, 220 MW, 400 Gwh/an, 529,95 milioane de lei;
- ▣ Disipator Porțile de Fier I - 72,75 milioane de lei;
- ▣ AHE Surduc-Siriu, 55 MW, 171,80 Gwh/an, 185,53 milioane de lei;
- ▣ AHE Răstolița, 35.30 MW, 46.30 Gwh/an, 127,7 milioane de lei;
- ▣ AHE Cornetu-Avrig, 28.20 MW, 54.10 Gwh/an, 167,38 milioane de lei;
- ▣ AHE Bistra-Poiana Mărului, 20,03 Gwh/an, 78,02 milioane de lei;
- ▣ AHE Livezeni-Bumbești, 65.14 MW, 259 Gwh/an, 94,743 milioane de lei.

Romgaz

Dirjeciile prioritare de investiții ale Romgaz sunt orientate către:

- continuarea lucrărilor de cercetare geologică prin noi foraje și prospecțiuni geologice pentru descoperirea de noi rezerve de gaze naturale;
- dezvoltarea potențialului de producție prin asigurarea de noi capacități pe structurile existente;
- identificarea unor noi oportunități de creștere și diversificare.

În perioada 2017-2019 societatea a investit cca. 2,8 miliarde de lei, iar pentru perioada 2020-2025 se previzionează un program de investiții de cca. 15,69 miliarde de lei.

Investiții strategice ale ROMGAZ:

I. Centrale electrice cu ciclu combinat cu turbine cu gaze, care se încadrează în obiectivul de decarbonare a sectorului energetic prin trecere de la capacitățile pe bază de cărbune la cele pe gaze naturale și regenerabile

- **Centrală Electrică cu Ciclu Combinat cu turbine cu gaze lernut.** Bugetul alocat pentru finalizarea noii centrale precum și pentru repararea și modernizarea infrastructurii de rețele și utilități preluate de la vechea centrală pentru deservirea noii centrale este de **321 milioane de lei.**

- **Centrală Electrică cu Ciclu Combinat cu turbine cu gaze Mintia.** Până în prezent, au fost elaborate și aprobate studiile de pre-fezabilitate și fezabilitate. Puterea electrică totală brută a noii centrale va fi de cca. 405 MW. Conform estimărilor din studiul de fezabilitate, valoarea totală a noii centrale va fi de cca. **2,14 miliarde de lei**, iar perioada de realizare a investiției este 2020-2025.

- **Centrala Electrică** prin integrarea producției de energie electrică din surse regenerabile (RES) cu producția de hidrogen, prin intermediul unei unități de producție energie electrică pe bază de gaze naturale (CCGT) de dimensiuni medii 200 MW la Tr. Severin – Halanga

- **Producere de energie electrică din surse regenerabile.** România este unul din statele membre cu un potențial semnificativ de energie eoliană, care poate fi valorificat în condiții optime. În acest context, Romgaz a inclus în strategia de dezvoltare identificarea unor noi oportunități în vederea creșterii și diversificării afacerilor companiei în domeniul producției de electricitate din surse regenerabile. Puterea totală instalată estimată pentru noile capacități va fi de cca. 250 MW. Pe perioada 2020-2025, pentru aceste cheltuieli de investiții, sunt necesare fonduri de cca. 1,2 miliarde de lei. Aceste investiții se încadrează în axa prioritară a Fondului de modernizare, cu asigurarea finanțării din acest fond de până la 100%.

Proiect offshore - Neptun Deep. În condițiile în care Exxon intenționează să renunțe la participarea sa de 50% la proiectul Neptun din Marea Neagră, alături de care se află și OMV Petrom, Romgaz este în discuții pentru preluarea unei părți din participația Exxon. Până în prezent s-a semnat un acord de intrare în consorțiu (JBA) alături de OMV-Petrom S.A. și PGNiG S.A., pentru a prelua cota de participare ExxonMobil în cadrul perimetrului. În prezent se analizează acordul comun de operare (JOA). De asemenea au loc discuții și negocieri în cadrul consorțiului pentru evaluarea și stabilirea unei oferte finale către ExxonMobil.

Proiect offshore – Lukoil. Romgaz a preluat în anul 2012 de la companiile Lukoil și Vanco 10% din cota de participare la drepturile dobândite și obligațiile asumate aferente perimetrelor EX-29 Est Rapsodia și EX-30 Trident din platforma continentală a Marii Negre. Cotitularii de acorduri petroliere au renunțat la perimetrul EX-29 Est Rapsodia în luna decembrie 2016, ca urmare a rezultatelor negative ale explorării acestui perimetru. Având în vedere rezultatele diferite față de cele prognozate obținute prin forajul sondei Trinity 1X, titularii acordului de concesiune au solicitat și primit aprobarea din partea ANRM de extindere a fazei 1, partea a 2-a din perioada adițională de explorare, cu 3 luni (până la data de 03.08.2020).

II. Fabrică producere metanol

Romgaz este interesat să intre pe piața produselor petrochimice din România și din regiune,

aceasta reprezentând una din direcțiile de dezvoltare ale societății pentru perioada 2020-2025 prevăzută în cadrul obiectivului strategic privind dezvoltarea afacerilor prin abordarea de noi piețe la nivel intern și internațional. În acest context, o viziune inovatoare de diversificare a portofoliului de investiții al Romgaz o reprezintă posibilitatea conversiei gazului natural în metanol prin realizarea unei investiții în construcția unei unități noi (de tip greenfield) de producție de metanol. Bugetul estimat alocat acestui obiectiv de investiții este de cca. 1,175 miliarde de lei.

III. Proiecte în parteneriate

În prezent sunt în derulare discuții cu potențiali parteneri pentru dezvoltarea de proiecte în parteneriat. Scopul asocierii este asimilarea expertizei în afaceri în domeniul energetic a ambelor companii, într-un concept comun prin participarea fiecărei companii cu expertiză complementară proprie:

Proiect Chimcomplex. Proiectul asigură livrările de abur industrial și energie electrică în condiții de siguranță și competitivitate având incluse cheltuielile de operare și mentenanță pe toată perioada de derulare. Sit-ul va fi integrat în conturul de valorificare a energiei electrice gestionat de Romgaz, făcând parte din portofoliul de furnizare gaze naturale ale Romgaz.

Proiect ALRO. Centrala electrică cu ciclu combinat CCGT 467 MW, din care 360 MW necesar consum ALRO și 100 MW valorificare în piața de energie electrică cu operare 8424 h/an. Sit-ul va fi integrat în conturul de

valorificare a energiei electrice gestionat de Romgaz, făcând parte din portofoliul de furnizare gaze naturale al Romgaz.

Parteneriat Liberty. Platforma siderurgică din Galați (fosta Arcelor Mittal) urmează ca în viitorii 3-4 ani să dezvolte producția siderurgică într-un ritm susținut într-un timp relativ scurt. Pentru aceasta necesarul de energie care să susțină acest nivel de dezvoltare trebuie asigurat prin investiții cuprinse în actualul context de mediu susținut de UE. Astfel, este estimat următorul necesar energetic:

Complexul energetic Oltenia

Pentru a rămâne în piață, în condițiile intensificării politicilor de decarbonare, CEO are în vedere un Plan de decarbonare pentru trecerea de la producția pe bază de cărbune la cea pe bază de gaze naturale și regenerabile. Acest Plan va fi introdus în Planul de restructurare și decarbonare 2020-2025 al Societății Complexul Energetic Oltenia S.A, aflat în curs de elaborare. Se au în vedere următoarele investiții:

- Construcția unui parc fotovoltaic cu o putere instalată de cca. 60 MW pe depozitele de zgură și cenușă închise aferente S.E. Rovinari;
- Construcția unui parc fotovoltaic cu o putere instalată de cca. 80 MW pe depozitele de zgură și cenușă închise aferente S.E. Turceni;
- Construcția unui parc fotovoltaic cu o putere instalată de cca. 75 MW pe depozitele de zgură și cenușă închise aferente S.E. Ișalnița;

Gaz natural - creștere de consum de la 2,2 TWh/an actual cu 7,4 TWh/an rezultând estimativ 9,6 TWh;

Energie electrică - creștere de la 100-120 MW actual către 500 MW. Estimarea de producție este de 350-400 MW CCGT, completat cu o sursă regenerabilă combinată de fotovoltaic și eolian de 180 MW pe suprafața disponibilă de 50 de ha. Surplusul de energie neutilizat în consum curent va contribui la producția de hidrogen (electroliză) necesară proceselor de producție.

- Parc fotovoltaic - E.M.C. Roșia – Rovinari - construcția unui parc fotovoltaic cu o putere instalată de cca. 95 MW pe halda interioară din cadrul carierei Tismana - E.M. C. Roșia - Rovinari;
- Construcția unui bloc de 400 MW, pe gaz natural, la S.E. Turceni;
- Construcția a 2 blocuri de 400 MW pe gaz natural la S.E. Ișalnița;
- Reabilitarea și modernizarea microhidrocentralei cu puterea instalată de 9,9 MW la SE Turceni;
- Retehnologizarea/Modernizarea microhidrocentralei de 2 MW la SE Ișalnița.

Aceste proiecte însumează investiții în capacități energetice de cca. **1.650 MW în valoare de 7,250 miliarde de lei.**

S.N. Nuclearelectrica

Energia nucleară are un aport semnificativ în generarea cu emisii reduse de carbon, SNN având ca investiții principale creșterea capacității pe bază nucleară prin construcția Unităților 3 și 4, din care cel puțin o unitate până în 2030 și prelungirea duratei de operare a Unității 1 cu încă 30 de ani. Volumul investițional este estimat la 2,25 miliarde de lei în primii 5 ani.

Complexul Energetic Hunedoara

Finalizarea programului de reorganizare prin extragerea activelor energetice funcționale, conform OUG 60/2019, și formarea a două societăți. Prima va conține Termocentrala Deva Mintia ce va trece în proprietatea administrației locale din județul Hunedoara (CL Deva sau CJ Hunedoara), iar a doua va conține 4 mine de cărbune și Termocentrala Paroșeni, ce vor funcționa sub autoritatea MEEMA. De asemenea se va urmări trecerea unor unități de producere a energiei electrice din cărbune în gaz natural.

Transelectrica

Principalele direcții de evoluție în perioada 2020-2025, sunt:

- ▣ apariția de noi capacități de producție, în special bazate pe surse regenerabile (eoliene, fotoelectrice, biomasă), o mare parte cu funcționare intermitentă și regim prioritar, racordate atât la RET, cât și la rețeaua de distribuție;
- ▣ dezvoltarea pieței de energie electrică, la nivel național, regional și european;
- ▣ dispariția sau diminuarea producției sau creșterea consumului, până la un nivel la care să nu fie periclitată alimentarea consumatorilor din anumite zone la parametrii normați de calitate și siguranță;

Pentru a păstra adecvarea rețelei astfel încât aceasta să fie corespunzător dimensionată pentru transportul de energie electrică prognostată a fi produsă, importată, exportată și tranzitată în condițiile modificărilor survenite, au fost incluse în Planul de dezvoltare a RET pe orizontul de timp mediu cinci ani și se vor realiza următoarele categorii de investiții:

- ▣ re tehnologizarea stațiilor existente - 1,42 miliarde de lei;
- ▣ extinderea RET prin construcția de linii noi (închiderea inelului de 400 kV al României) - 346,46 milioane de lei;
- ▣ creșterea capacității de transport a liniilor existente - 32,12 milioane de lei;

- creșterea capacității de interconexiune transfrontalieră -1,17 miliarde de lei.

Având în vedere contribuția la implementarea priorităților strategice ale Uniunii Europene privind infrastructura energetică transeuropeană, Comisia Europeană a introdus pe cea de a treia listă de Proiecte de Interes Comun (PCI) următorul grup de proiecte:

- PCI „Grupul România–Serbia, între Reșița și Pancevo”, cunoscut sub denumirea „Mid Continental East corridor”, care include următoarele proiecte de interes comun:

- LEA 400 kV Porțile de Fier – Reșița și extinderea stației 220/110 kV Reșița prin construcția stației noi de 400 kV - 173,20 milioane de lei;

- Trecerea la 400 kV a LEA 220 kV d.c. Reșița –Timișoara – Săcălaz – Arad, inclusiv construirea stațiilor de 400 kV Timișoara, Arad și Săcălaz – 316,20 milioane de lei.

Aceste proiecte vor permite eliminarea congestiilor, atât pe direcția E-V la granița cu Ungaria și Serbia, cât și pe direcția N- S, prin întărirea culoarului Porțile de Fier – Reșița – Timișoara – Arad

- PCI „Grupul Bulgaria–România, creșterea capacității”, cunoscut sub denumirea „Black Sea corridor”, care include următoarele proiecte de interes comun:

- LEA 400 kV d.c. (1 c.e) Smârdan – Gutinaș - 254 milioane de lei;

- LEA 400 kV d.c. Cernavodă–Stâlpu, cu un circuit intrare/ieșire în Gura Ialomiței-379,11 milioane de lei.

- extinderea stațiilor existente și creșterea capacității de transformare în stații;

- proiecte pentru pregătirea tranziției către rețele inteligente și digitalizarea RET - 40 milioane de lei;

- proiecte de dezvoltare a sistemului de conducere operativă prin dispecer EMS/ SCADA – DEN - 45 milioane de lei.

Transgaz

Programul de modernizare și dezvoltare investiții al SNTGN Transgaz SA pentru perioada 2020-2024 urmărește în principal:

- ▣ asigurarea alimentării cu gaze naturale a consumatorilor în condiții de siguranță, cu limitarea impactului asupra mediului;
- ▣ modernizarea și re tehnologizarea Sistemului Național de Transport;
- ▣ dezvoltarea Sistemului Național de Transport Gaze pe noi direcții de consum, în scopul asigurării transportului gazelor naturale destinate unor sisteme de distribuții gaze naturale nou înființate și alimentării a noi consumatori racordați direct la SNT;
- ▣ corelarea cu Programul de Management al conducerii societății.

Sinteza de mai jos prezintă direcțiile de dezvoltare ale rețelei românești de transport gaze naturale și a proiectelor majore pe care compania intenționează să le implementeze.

Investiții în sistemul național de transport - I

- ▣ **Proiecte majore FID (Financial Investment Decision)**, pentru care s-a luat decizia de finanțare:
  - ▣ Dezvoltarea pe teritoriul României a Sistemului Național de Transport Gaze Naturale pe **Coridorul Bulgaria-România-Ungaria-Austria**;

- ▣ **Interconectarea sistemului național de transport gaze naturale cu conducta de transport internațional gaze naturale T1 și reverse flow Isaccea (Faza I)**;

- ▣ **Dezvoltări ale SNT în zona de Nord-Est a României** în scopul îmbunătățirii aprovizionării cu gaze naturale a zonei precum și a asigurării capacităților de transport spre Republica Moldova;

- ▣ **Noi dezvoltări ale SNT în scopul preluării gazelor de la țărmul Mării Negre**;

- ▣ **Modernizare SMG Isaccea 1 și Negru Vodă 1.**

- ▣ **Proiecte majore A non FID** (aflate într-o fază avansată de dezvoltare pentru care nu s-a luat decizia de finanțare)

- ▣ Dezvoltarea pe teritoriul României a Sistemului Național de Transport Gaze Naturale pe **Coridorul Bulgaria-România-Ungaria-Austria (Faza II)**;

- ▣ Dezvoltarea pe teritoriul României a **Coridorului Sudic de Transport** pentru preluarea gazelor naturale de la țărmul Mării Negre;

- ▣ **Interconectare România-Serbia.**

- ▣ **Proiecte majore LA non FID** (aflate într-o stare mai puțin avansată de dezvoltare)

- ▣ **Amplificarea coridorului bidirecțional de**

transport gaze naturale **Bulgaria–România– Ungaria–Austria (BRUA-Faza III)**;

- Interconectarea sistemului național de transport gaze naturale cu sistemul de transport gaze naturale din **Ucraina, pe direcția Gherăești– Siret**;
- Dezvoltarea/Modernizarea infrastructurii de transport gaze naturale în zona de Nord-Vest a României;
- Creșterea capacității de transport gaze naturale a interconectării România-Bulgaria pe direcția Giurgiu-Ruse;
- Eastring–România;
- Sistem de monitorizare, control și achiziție de date pentru stațiile de protecție catodică;
- Dezvoltarea sistemului SCADA pentru SNT.

Lista proiectelor de investiții este detaliată în anexa nr. 7

Investiții în sistemul național de transport - II

- **Dezvoltare conducte de transport.** În cadrul subcapitolului **Dezvoltare conducte de transport** s-au prevăzut surse de finanțare destinate continuării și finalizării lucrărilor

începute în anii precedenți, precum și pentru demararea unor lucrări noi.

- **Conducte de transport din zone cu risc.** În acest subcapitol au fost cuprinse conductele de transport gaze naturale al căror traseu străbate zone cu risc de alunecări ale terenului sau zone în care datorită extinderii zonei intravilane au fost construite diferite construcții civile, amplasate în proximitatea conductei și care nu respectă distanțele minime de siguranță față de aceasta, impuse de normativele în vigoare.
- **Modernizare instalații tehnologice (Noduri Tehnologice și SCADA).** În cadrul acestui subcapitol sunt cuprinse în general lucrările de execuție a instalațiilor electrice de acționare, automatizare, de montaj a sistemelor antifracție și a sistemelor de acces și supraveghere video în cadrul nodurilor tehnologice.
- **Instalații de suprafață pentru SRM.** În cadrul acestui subcapitol sunt prevăzute lucrări de realizarea de stațiilor de reglare și măsurare.
- **Protecție catodică conducte.** În cadrul acestui subcapitol sunt prevăzute lucrări de execuție stații de protecție catodică.
- **Instalații de odorizare.** În acest subcapitol sunt prevăzute lucrări pentru adaptarea la teren a noilor instalații de odorizare care le vor înlocui pe cele învechite și uzate fizic și moral.

Instalații și rețele electrice. În acest subcapitol sunt prevăzute lucrări pentru racordare la rețelele electrice a SRM-urilor și SPC-urilor.

Lucrări de acces la SNT. În acest subcapitol sunt alocate fonduri pentru realizarea racordărilor la SNT, conform prevederilor Ordinului ANRE 82/2017.

Sectorul minier și domeniul resurselor minerale neenergetice

În acest sector sunt programate, în perioada 2020-2025, următoarele proiecte investiționale:

- Realizarea ciclului integrat de producție (minereu de cupru-produs finit) în România, prin construirea, într-un termen de 5 ani, a unei uzine metalurgice pentru prelucrarea concentratului de cupru. Valoarea estimată a investiției este de 200 de milioane de euro.
- Redeschiderea perimetrelor de exploatare resurse minerale polimetalice cu rezerve semnificative. În maximum un an, se va modifica Legea nr.85/2003 și se va aproba Planul de reorganizare a REMIN Baia Mare în condițiile redeschiderii a trei perimetre miniere (Șuior, Cavnice și Baia Sprie).
- Exploatarea resurselor minerale secundare din haldele și iazurile de decantare provenite din industria minieră. Într-un termen de 2 ani, se va achiziționa un modul pilot de procesare a resurselor minerale secundare din halde și iazuri de decantare cu conținut semnificativ de aur, argint și alte metale rare de către SC MINVEST S.A. Deva. Valoarea estimată a investiției este de 2 milioane de euro.
- Valorificarea apelor minerale naturale direct de către S.N.A.M. S.A., prin achiziția/construcția unei fabrici de îmbuteliere, în scopul creării unui mediu concurențial pe piața apelor minerale din România, în condițiile în care societatea deține 70% din licențele de exploatare a apelor minerale naturale din România, dar nu deține nicio fabrică de îmbuteliere. Valoarea

investiției este de 2 milioane de euro, iar termenul de realizare este de 2 ani.

- Soluționarea problemelor de mediu cauzate de apele provenite din minele închise. Astfel, în perioada 2020-2025 sunt programate investiții pentru modernizarea și re tehnologizarea stațiilor de epurare pentru apele de mină, conform Pactului Ecologic European. Valoarea estimată a investiției este de 8 milioane de euro.
- Finanțarea Programului anual de închidere și reconstrucție ecologică a minelor (566 obiective miniere). Valoarea estimată a investiției este 160 de milioane de lei/an.
- Finanțarea Programului Geologic la nivel național, în scopul identificării de noi rezerve/resurse minerale necesare repornirii economiei. Termenul de implementare este de 4 ani, iar valoarea investiției este de 1 milion de euro/an.

Pe lângă aceste direcții investiționale este avut în vedere și obiectivul major de elaborare a planurilor teritoriale de tranziție, care reprezintă o condiție esențială pentru accesarea fondurilor europene din Fondul pentru Tranziție Justă, cu accent pe zona Văii Jiului și a regiunilor miniere aferente Complexului Energetic Oltenia. Aferente sectoarelor miniere, aceste planuri ar putea să includă măsuri pentru:

- Investiții în regenerarea și decontaminarea siturilor, refacerea terenurilor degradate,

dezvoltarea de noi proiecte pe terenurile recuperate, inclusiv pentru dezvoltarea de capacități de producție energie electrică (eolian, solar);

- ▣ Investiții în vederea întăririi economiei circulare, inclusiv de recuperare a deșeurilor și reciclare, adaptate specificității zonelor miniere;
- ▣ Asistență în vederea identificării de noi locuri de muncă, reconversie profesională, creare

de noi locuri de muncă, în funcție de specificul zonelor;

- ▣ Utilizarea potențialului turistic al zonelor, inclusiv prin transformarea unor mine în obiective turistice;
- ▣ Identificarea posibilității de transformare a unor mine în depozite de tip CCS (stocare carbon).

Dezvoltarea parcurilor industriale

În scopul creării condițiilor pentru dinamizarea și dezvoltarea parcurilor industriale, sunt programate următoarele măsuri:

- ▣ Acordarea operatorilor de distribuție care deservește parcurile industriale sau administratorilor acestora, a dreptului de prestare a serviciului de distribuție, fără deținerea unei licențe acordate de ANRE. Același drept se va acorda și administratorilor de rețele electrice situate în afara limitei Parcului Industrial, pentru rețelele dintre parc și până la punctul de delimitare cu rețeaua electrică de distribuție a concesionarului sau cu rețeaua electrică de transport.

- ▣ Creșterea rolului comunităților locale și al prosumatorilor, deținători de mici capacități de stocare distribuite geografic care vor avea un rol important în echilibrarea SEN, în vederea dezvoltării rețelelor inteligente și a managementului cererii de energie.
- ▣ Realizarea unui ghid de finanțare a IMM-urilor pentru instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică.

Turism

În prima parte a anului 2020, au fost adoptate mai multe măsuri în sprijinul mediului de afaceri din sectorul turistic și al turiștilor, dintre care amintim: prelungirea valabilității voucherelor de vacanță emise în anul 2019 până la data de 31 mai 2021; emiterea voucherelor de vacanță pentru anul 2020 se va face exclusiv pe suport electronic; au fost atestate patru noi localități și zone ca stațiuni turistice de interes național și totodată, alte cinci localități ca stațiuni turistice de interes local în scopul sprijinirii investițiilor prin finanțări nerambursabile; au fost completate criteriile de atestare a stațiunilor turistice; acordarea de facilități fiscale și scutiri de impozite.

În scopul relansării economice a acestui sector de activitate, sunt programate și alte tipuri de măsuri și forme de sprijin:

- Din circa 1 miliard de euro care vor fi puși la dispoziția companiilor din domeniile afectate de criza provocată de pandemia SARS-CoV-2, aproximativ 350 milioane de euro ar putea merge spre companiile din HoReCa, turism și transporturi;
- Reducerea costurilor cu utilitățile. Este în pregătire un program de ajutor, pentru instalarea unor panouri fotovoltaice sau a unor stații de încărcare de automobile, astfel încât operatorii să poată intra într-o rețea europeană de stații de încărcare;
- Acordarea de granturi operatorilor economici

din turism pentru implementarea măsurilor de prevenire împotriva virusului COVID-19;

- Garantarea de către FNGCMM a voucherelor acordate de către agențiile de turism și structurile de primire turistică pentru călătoriile anulate din cauza Covid-19;
- Emiterea și acordarea unor tichete speciale, destinate exclusiv consumului în unitățile de alimentație publică autorizate;
- Emiterea de vouchere de vacanță speciale pentru pensionari, destinate exclusiv tratamentelor balneo-climaterice;
- Acordarea de stimulente agențiilor de turism pentru fiecare turist străin care stă mai mult de 5 nopți în România (incoming).

Industria Națională de Apărare

În vederea relansării industriei naționale de apărare sunt prioritare următoarele obiective:

- Integrarea în fabricație a unor produse și sisteme complexe (ex: aeronave militare și civile, transportoare blindate pe șenile și pe roți, sisteme de apărare aeriană cu baza la sol, platforme de transport, muniții cu precizie înaltă de lovire, etc).
- Ridicarea nivelului tehnologic și de productivitate al operatorilor economici la cerințele tehnice actuale se poate realiza numai printr-un efort investițional coroborat cu deciziile de dotare ale FSNA. Programul de investiții astfel stabilit va fi susținut din surse de la bugetul de stat, surse proprii, valorificări de active și mecanisme de compensare pentru achiziții de tehnică specială.
- Accesarea clauzelor de offset din contractele de achiziție ale instituțiilor FSNA în beneficiul operatorilor economici din industria națională de apărare.
- Reorganizarea operatorilor economici din industria națională de apărare aflați sub autoritatea MEEMA și formarea de entități funcționale prin unificarea operatorilor.
- Reglementarea obligației pentru instituțiile din cadrul FSNA de a introduce clauze în contractele încheiate cu furnizorii externi, în baza cărora mentenanța acestora să fie

efectuată numai de către operatorii economici înscriși în registru.

- Instituirea obligației instituțiilor din FSNA de a se adresa, cu prioritate, operatorilor economici din industria națională de apărare, atunci când intenționează să încheie contracte de achiziție publică care au ca obiect prestarea de servicii și/sau furnizarea de armament, muniții, tehnică militară, echipamente și/sau material de război cu firme străine.

Operațiuni compensatorii (offset)

- **Programe de compensare cu compania Iveco Defence Vehicles S.p.A.** În data de 30 martie 2020 s-a semnat acordul de compensare între O.C.A.T.S. și compania Iveco Defence Vehicles S.p.A. Valoarea obligației de compensare asumată de către compania Iveco Defence Vehicles S.p.A. este de 812.541.230,44 lei, reprezentând 80% din valoarea contractului subsecvent. Termenul limită de implementare a obligației de compensare este 15 martie 2024. Planul de compensare cuprinde 4 programe, dintre care 3 programe urmează a se derula cu industria românească, iar un program are ca beneficiar Ministerul Apărării Naționale. Cele trei programe care se derulează cu industria românească au o pondere de 99,83% din totalul obligației de compensare. Operațiunile

compensatorii propuse a se derula cu industria sunt: subcontractare componente ale platformelor de transport auto multifuncționale pe roți, transfer de tehnologie și instructaj necesare creării premiselor de realizare a producției de componente pe plan local la standardele de calitate impuse de compania italiană.

Programe de compensare cu compania General Dynamics European Land Systems - Mowag GmbH. În data de 3 aprilie 2018 s-a semnat acordul de compensare între O.C.A.T.S. și compania General Dynamics European Land Systems - Mowag GmbH (GDELS-Mowag GmbH). Valoarea obligației de compensare asumată de către compania GDELS-Mowag GmbH este de 297.056.386,40 euro, reprezentând 80% din valoarea contractului subsecvent. Termenul limită de implementare a obligației de compensare este 3 aprilie 2023. Planul de compensare cuprinde două programe pe care compania elvețiană le derulează cu Uzina Mecanică București (S.UMB S.A.) - filială a companiei naționale "ROMARM", în cadrul achiziției produsului "TBT 8x8 PIRANHA 5 și Derivate". Operațiunile compensatorii sunt: activități de transfer de tehnologie către UMB, și activități de subcontractare de către GDELS-Mowag GmbH către UMB. Valoarea transferului de tehnologie deja implementat la UMB este de 52 milioane de euro, iar valoarea estimată a comenzilor ce vor fi emise către UMB este de 25 milioane de euro.

Programe de compensare cu compania EuroSpike GmbH. Planul de compensare

propus de compania EuroSpike GmbH cuprinde 2 programe pe care compania germană le derulează, prin intermediul companiei Diehl Defence GmbH&Co.KG, cu S. Tohan S.A. - filială a companiei naționale "ROMARM". Tipurile de operațiuni compensatorii sunt: activități de transfer de tehnologie către S. Tohan S.A., și activități de export ce urmează a fi derulate de compania Diehl Defence GmbH&Co.KG cu S. Tohan S.A.. Valoarea transferului de tehnologie deja implementat la S. Tohan S.A. este de 2,62 milioane de euro.

Programe viitoare. O.C.A.T.S. poartă discuții cu companiile Elbit Systems Ltd. din Israel și Thales din Franța pe marginea plasării de comenzi către companiile românești Elmet International SRL, A-E Electronics SA, respectiv Thales Systems Romania S.R.L. Valoarea estimată a exportului este de 29 milioane USD.

Comunicații

Obiective

- ▣ Adoptarea în regim de urgență a unui cadru normativ mai suplu pentru construirea de rețele de comunicații electronice în bandă largă – **o nouă lege a infrastructurii rețelelor de comunicații electronice** - care va dinamiza investițiile în asigurarea conectivității pentru toți cetățenii;
- ▣ Flexibilizarea cadrului economic al companiilor din domeniu și alinierea unor tarife/taxe pentru drepturile de utilizare a unor părți din infrastructurile existente, în scopul dezvoltării/amplasării rețelelor de comunicații electronice în bandă largă;
- ▣ Elaborarea unor strategii naționale privind dezvoltarea conceptelor de Smart City, Smart Connectivity (**Strategia pentru comunicații electronice, Securitate Cibernetică, Interoperabilitate Telecomunicații și Radio-comunicații și a infrastructurii de Cloud Computing**), cu elemente de sprijin financiar, astfel încât să poată asigura un pachet complet de conectivitate pentru toate categoriile de populație (e-inclusion). Astfel se permite implementarea e-guvernării, a învățământului on-line, a sistemelor de telemuncă și telemedicină, e-cultură, e-comerț, cercetare-dezvoltare-inovare în domeniul TIC etc. la nivelul tuturor localităților din România;
- ▣ Stabilirea politicilor publice care să permită corecta informare a tuturor cetățenilor, prin

implementarea radiodifuziunii și a televiziunii digitale, inclusiv demararea programului satelitar al României, care în nota sa de fundamentare integrează și domeniul transporturilor;

- ▣ **Transpunerea 5G Toolbox și elaborarea foii de parcurs, respectiv a calendarului de acordare a licențelor 5G Toolbox;**
- ▣ Stabilirea mecanismului de finanțare privind decizia de compensare cost net serviciu universal;
- ▣ **Constituirea unei comunități în domeniul comunicațiilor electronice prin gestiunea unitară a SNR, Telecomunicații CFR, Teletrans, domeniul de frecvențe radio ale Aviației civile.**

O implementare completă a viziunii strategice asupra sectorului TIC în România va duce la investiții totale de aproximativ 2,4 miliarde de euro. Impactul direct și indirect asupra economiei poate fi tradus într-o creștere a PIB de 13%, creșterea numărului de locuri de muncă cu 11% și reducerea costurilor administrației cu 12% în perioada 2020-2025.

3.3

INFRASTRUCTURA DE SĂNĂTATE

După foarte mulți ani de întârziere în care ar fi trebuit demarată construirea a 8 spitale regionale la nivel național și a unui spital metropolitan în Municipiul București, Guvernul a reușit să semneze într-un timp record contractele pentru construirea primelor 3 spitale regionale, cu o valoare totală de 1,64 miliarde de euro.

Spitalul Regional de Urgență Cluj: noul spital regional de urgență de la Cluj va deveni un pol de nivel terțiar pentru rețeaua de spitale din regiunea N-V, destinat pacienților critici și cazurilor complexe care necesită tehnologii și expertiză de nivel înalt. Spitalul va prelua rolul Spitalului Clinic Județean de Urgență Cluj și ale altor părți ale rețelei de urgență. Termenul de finalizare este anul 2027, iar costurile estimate se ridică la 539,59 milioane de euro.

Spitalul Regional de Urgență Iași: noul spital va facilita accesul echitabil la servicii de calitate de prevenire, de diagnostic și terapeutice și ar trebui să contribuie la îmbunătățirea stării de sănătate a populației în regiune și, în special, pentru persoanele defavorizate și sărace, care prezintă un nivel disproporționat de morbiditate și mortalitate evitabilă. Aceste evoluții vor reduce fragmentarea serviciilor de urgență și a serviciilor de spitalizare existente atât geografic, cât și clinic, permițând modernizarea serviciilor și traseelor clinice și oferind influx de noi tehnologii moderne. Potrivit master planului regional de servicii de sănătate pentru regiunea N-E, odată cu înlocuirea Spitalului Județean de Urgență „Sf. Spiridon”, noul SRU

Iași va absorbi și unele servicii de urgență din alte spitale: Pneumologie de la Spitalul Clinic de Pneumologie Iași, Chirurgia pediatrică de la Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii „Sf. Maria” Iași – 55 paturi, inclusiv UTI, Serviciile de obstetrică/ginecologie și neonatologie de la Spitalul de Obstetrică “Elena Doamna”, serviciile de urologie și nefrologie de la Spitalul Clinic “Dr. Parhon” și serviciile de neurologie de la Spitalul Clinic de Urgență „Prof. Dr. Nicolae Oblu” Iași. Acesta va trata, de asemenea, pacienții din regiune cu poli-traumă, cu componente neurologice în departamentul de neurochirurgie. Termenul de finalizare este anul 2027, iar costurile estimate se ridică la 500,35 milioane de euro.

Spitalul Regional de Urgență Craiova: noul spital regional de urgență planificat pentru Craiova va deveni un pol de nivel terțiar pentru rețeaua de spitale din regiunea S-V, destinat pacienților critici și cazurilor complexe care necesită tehnologii și expertiză de nivel înalt. SRU Craiova va prelua rolul Spitalului Clinic Județean de Urgență Craiova și ale altor părți ale rețelei de urgență. Termenul de finalizare este anul 2027, iar costurile estimate se ridică la 602,73 milioane de euro.

Pe lângă aceste proiecte majore, Ministerul Sănătății, prin Unitatea de Management al Proiectului Băncii Mondiale, implementează Proiectul privind Reforma Sectorului Sanitar – Îmbunătățirea Calității și Eficienței Sistemului Sanitar, finanțat de Banca Internațională de Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) prin Acordul de Împrumut nr. 8362RO. În cadrul acestui program

sunt incluse următoarele obiective de investiții în domeniul infrastructurii spitalicești, a căror finalizare/demarare va fi accelerată în cursul anului 2020:

Extinderea Unității de Primiri Urgențe a Spitalului Clinic Județean de Urgență Oradea. Construcția a demarat în ianuarie 2019 și are ca termen de finalizare data de 30.11.2020. Valoarea totală a investiției: **26,46 milioane de lei;**

Extinderea Unității de Primiri Urgențe a Spitalului Clinic Județean de Urgență Brașov. Construcția a demarat în luna mai 2019 și are ca termen de finalizare data de 15.12.2020. Valoarea totală a investiției: **11,41 milioane de lei;**

Interconectarea clădirilor existente și construcție nouă în incinta SCJU Pius Brânzeu Timișoara. Investiția se află în faza de aprobare a indicatorilor tehnico-economici în Consiliul Interministerial. Construcția nouă va include: Centru de Mari Arși, Unitate de Primiri Urgențe, Bloc Operator cu 25 de săli și Secție de Terapie Intensivă. Pe lângă aceste secții sunt prevăzute alte spații necesare funcționării unității spitalicești: sterilizare bloc operator, stație transfuzie sanguină, laboratoare, farmacie, etc. care vor contribui la asigurarea funcționării Spitalului la nivel de Spital regional de nivel A.

Construirea unui centru de arși la Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii Grigore Alexandrescu București. Investiția se află în

stadiul de proiectare, faza studiului de fezabilitate. Construcția nouă va include: centru de mari arși, bloc operator cu 8 săli de operație, secție de Terapie Intensivă cu 36 paturi, camere pentru medici de gardă, ambulatoriu pentru chirurgie plastică.

Construirea unui centru de arși la Spitalul Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș. Investiția se află în faza de finalizare studiu de fezabilitate. Construcția va avea o suprafață de 24.577 mp și va include: centru mari arși cu 6 boxe pentru mari arși, secție de Terapie Intensivă cu 72 paturi, bloc operator cu 25 de săli de operații și alte spații necesare funcționării.

Complementar efortului investițional în infrastructura națională de sănătate, Guvernul va acorda o atenție specială susținerii modernizării infrastructurii de servicii medicale la nivel local. Astfel, cu ajutorul programelor de investiții derulate la nivelul Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, finanțate prioritar din fonduri europene nerambursabile, Guvernul a programat, pentru perioada 2021-2027, un buget de aproximativ 17,5 miliarde de lei pentru următoarele categorii de investiții la nivelul serviciilor medicale furnizate la nivelul comunităților locale:

- construirea/modernizarea a 1.450 de centre medicale în mediul rural, din totalul de 2.000 de centre necesare la nivelul întregii țări;**
- reabilitarea a 25 de spitale județene;**
- reabilitarea a 110 de spitale orășenești.**

În scopul identificării de soluții științifice pentru limitarea răspândirii virusului Sars-Cov2 și al determinării de soluții medicale în combaterea epidemiei, Ministerul Sănătății, în colaborare cu Ministerul Educației și Cercetării susțin financiar, în cadrul Programului 2 - Creșterea competitivității economiei românești prin cercetare, dezvoltare și inovare, un pachet de 17 proiecte de cercetare, cu perioade de implementare cuprinse între 3 și 18 luni, în valoare totală de 25 milioane de lei, care vizează următoarele domenii:

- ▀ dinamica transmiterii virusului SARS-CoV-2 pe teritoriul României;
- ▀ dezvoltarea de noi tehnologii, medicamente și vaccinuri pentru prevenirea SARS-CoV-2;
- ▀ secvențierea genomului SARS-CoV-2 și analiza filogenetică a tulpinilor circulante în România;
- ▀ tehnici avansate și creșterea performanței în detecția precoce a virusului SARS-CoV-2;
- ▀ evaluarea eficacității și siguranței utilizării unor protocoale de tratament inovative;
- ▀ abordări inovative în tratamentul și controlul pacienților infectați cu virusul SARS-CoV-2;
- ▀ tehnici avansate de management a epidemiei în comunitate;
- ▀ abordări privind managementul sănătății publice în contextul pandemiei COVID-19;
- ▀ sistem informatic integrat de monitorizare și modelare epidemiologică pentru limitarea

efectelor pandemiei de coronavirus în cazul transmiterii comunitare;

- ▀ soluții și sisteme pentru activități de monitorizare și lucru aerian în sprijinul sistemului de sănătate publică în cazul pandemiei COVID-19 utilizând sisteme UAS;
- ▀ dezvoltarea de soluții inovative pentru protecția personalului (expus profesional) și a populației împotriva contaminării cu virusul SARS-CoV-2;
- ▀ dezvoltarea de soluții inovative pentru decontaminare împotriva virusului SARS-CoV-2 (suprafețe, echipamente, spații închise și deschise);
- ▀ dispozitive de decontaminare împotriva virusului SARS-CoV-2 (UV, microunde, raze X, biochimice, nanoparticule, altele);
- ▀ dezvoltarea de prototipuri de ventilatoare cu parametri adaptați pentru asistarea pacienților infectați cu virusul SARS-CoV-2;
- ▀ dezvoltarea în regim de urgență a unor instrumente moleculare pentru evaluarea emergenței și re-emergenței COVID-19;
- ▀ dezvoltarea de tehnologii și sisteme de diagnostic local și la distanță eficiente ale infecției cu virusul SARS-CoV-2.

3.4

INFRASTRUCTURA PENTRU EDUCAȚIE

Obiective

- Modernizarea unităților școlare și asigurarea utilităților necesare, în vederea obținerii autorizațiilor sanitare de funcționare;
- Construirea de noi școli/spații de învățământ, ca urmare a necesității încadrării în noile norme privind numărul de elevi per clasă;
- Asigurarea de dispozitive electronice cu conexiune la Internet pentru elevii din mediile defavorizate și pentru cadre didactice;
- Digitalizarea de resurse educaționale și a managementului școlarității pentru facilitarea activităților didactice în școală și on-line;
- Asigurarea echipamentelor / dotărilor necesare cabinetelor / laboratoarelor / atelierelor școlare, în special pentru învățământul profesional și tehnic;
- Asigurarea mijloacelor de transport necesare deplasării la școală a elevilor din zone izolate;
- Reabilitarea/construcția de spații universitare moderne care să asigure condiții optime de studiu și o calitate a vieții de student la standarde ridicate;
- Dotarea instituțiilor de învățământ superior cu echipamente performante care să contribuie la creșterea competitivității universităților românești.
- Crearea unor rețele regionale de infrastructură de cercetare-dezvoltare –inovare care

să ofere acces la echipamente tuturor cercetătorilor din institutele CDI și din universități;

- Asigurarea de conexiuni de date pentru instituțiile de cercetare din România, pentru universități, școli și licee, spitale universitare, biblioteci, muzee și instituții culturale;
- Dezvoltarea unor rețele de centre CD, coordonate la nivel național și racordate la rețele europene și internaționale de profil și asigurarea accesului cercetătorilor la publicații științifice și baze de date europene și internaționale;
- Asigurarea condițiilor necesare continuării și finalizării proiectelor majore de cercetare, cu finanțare și participare națională și pan-europeană (Extreme Light Infrastructure – Nuclear Physics ELI ș.a.);
- Dezvoltarea unui pachet de programe privind limitarea efectelor pandemiei de coronavirus.

Surse de finanțare

Guvernul își propune ca în orizontul de timp 2021-2027 să majoreze gradual alocările pentru sistemul de învățământ și de cercetare, prin utilizarea tuturor resurselor financiare care pot fi angrenate în acest sens: alocări de la bugetul de stat; fonduri externe nerambursabile; fonduri rambursabile sub forma împrumuturilor de la instituții financiare internaționale; fonduri private, inclusiv sub forma parteneriatelor public-private, alte resurse financiare.

Programe/Proiecte de infrastructură educațională și de cercetare

Investițiile în infrastructura de învățământ urmăresc ca obiectiv de bază reducerea ratei de abandon școlar, creșterea siguranței elevilor și profesorilor în școli, reducerea supra-aglomerării elevilor în clase și asigurarea accesului la învățământ gratuit, în proximitatea domiciliului, pentru fiecare copil. Având în vedere complexitatea infrastructurii de învățământ și numărul foarte mare de unități de învățământ/centre universitare a căror modernizare/reabilitare a fost amânată foarte mulți ani, Guvernul României a programat următorul pachet de investiții pentru perioada 2021-2027:

- Prin intermediul Programului Național de Dezvoltare Locală – Etapa II – în anul 2020 s-a alocat suma de 31,4 milioane de lei pentru realizarea lucrărilor de investiții la un număr de aproximativ 375 de unități școlare pentru conformarea grupurilor sanitare. De asemenea, aproximativ 2.488 de unități școlare vor fi incluse în programe de modernizare/reabilitare, costurile totale ridicându-se la 6,046 miliarde de lei.
- Prin Programul Reforma Educației Timpurii, în perioada 2020-2021, vor fi finalizate 164 de grădinițe, în valoare de 25 milioane de euro. Pe termen mediu, este prevăzută finanțarea construcției unui număr de 180 grădinițe cu program prelungit sau săptămânal, în special în zone cu un grad ridicat de sărăcie, zone defavorizate în care procesul educațional nu se desfășoară în condiții optime. Valoarea estimată a proiect-

tului este de 145,9 milioane de euro;

- Prin alte programe derulate la nivelul Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației Publice, sunt programate și alte lucrări de investiții, precum:
  - construirea a 40 de campusuri școlare care să includă: școală, liceu, internat, teren sport, ateliere, laboratoare, cantină, cu o valoare totală de aproximativ 2 miliarde de lei;
  - reabilitarea a 40 de tabere școlare, cu o valoare totală de aproximativ 1 miliard de lei;
  - construirea a 40 de centre de excelență, informare și documentare pentru copii, cu o valoare totală de aproximativ 400 de milioane de lei.
- Prin programele de investiții ale Ministerului Educației și Cercetării pentru anul 2020 sunt finanțate 39 de obiective de investiții la instituțiile de învățământ superior de stat, al căror rest de executat este de aproximativ 512 milioane lei și un număr de 13 obiective de investiții pentru inspectoratele școlare și unitățile conexe ale acestora, al căror rest de executat este de aproximativ 70 milioane de lei. La acestea se adaugă alte 8 proiecte de reabilitare a centrelor universitare, derulate prin programele de investiții ale Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației;
- Prin intermediul Companiei Naționale de Investiții sunt programate, de asemenea, în perioada 2021-2027, următoarele proiecte investiționale:

- construirea a 30 de cămine studențești care totalizează 10.244 de locuri de cazare pentru 30 de instituții de învățământ superior de stat din 13 centre universitare. Valoarea totală a investițiilor se ridică la 1,248 miliarde de lei;
- construirea/modernizarea unui număr de 100 de terenuri multifuncționale și anexe pentru handbal, baschet, volei și tenis cu dimensiuni standardizate;
- lucrări de modernizare și dotarea cu echipamente specifice pentru palatele și cluburile elevilor și copiilor, cluburile sportive școlare, în valoare de 97 milioane de lei.
- Prin Programul Școala de acasă Guvernul achiziționează 250.000 de dispozitive electronice cu conexiune la Internet, necesare dotării școlilor și liceelor pentru utilizarea de către elevii din medii defavorizate în desfășurarea activităților didactice on-line. Suma alocată prin H.G. nr.370/2020 este de 150 milioane de lei, urmând ca, pe termen mediu, acest program să fie continuat.
- Prin proiectul Wi-Fi Campus, cu o alocare totală de 38 milioane de euro, școlile din România vor beneficia de conexiune Wi-Fi la Internet.
- Prin proiectul Managementul școlarității se realizează o platformă centralizată pentru colectarea, gestionarea și analiza informațiilor referitoare la rezultatele și activitatea școlară zilnică din învățământul preuniversitar. Bugetul total al proiectului este de 48 milioane de euro.
- Prin proiectul Platforma digitală cu resurse educaționale deschise EDULIB - Biblioteca Virtuală (2020-2022), cu o alocare totală de 42 milioane de euro, vor fi elaborate/selectate resurse educaționale deschise care vor sprijini elevii și profesorii în procesul educațional, inclusiv pentru învățarea on-line.
- Prin proiectul CRED (Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți) se va asigura formarea profesională, inclusiv în domeniul dezvoltării competențelor digitale, pentru 36.517 de cadre didactice din învățământul primar și gimnazial, cu prioritate cele din mediul rural.
- Prin proiectul Promovarea și susținerea excelenței în educație prin dezvoltarea competențelor în tehnologia informației, finanțat prin grant nerambursabil subvenționat de Guvernul Japoniei, se vor dota și operaționaliza 60 de centre de pregătire în informatică. Perioada de implementare a fost prelungită până la finalul anului 2020, iar bugetul alocat este de 8,78 milioane de lei.
- Prin reconfigurarea proiectului ROSE (Romanian Secondary Education), se vor asigura echipamente informatice, aplicații și echipamente digitale, precum și dotarea cu echipamente sanitare (purificatoare/filtre de aer, camere termice portabile etc.) care să asigure condiții igienico-sanitare adecvate în liceele destinate pentru prevenirea îmbolnăvirilor în comunitatea școlară.
- Continuarea programelor pentru asigurarea transportului școlar prin achiziția de noi

microbuze școlare și asigurarea gratuității transportului feroviar, cu metroul și la nivelul serviciilor de transport local și interjudețean pentru toți elevii.

În domeniul cercetării științifice, realizarea infrastructurii de cercetare ALFRED (Advanced Lead Fast Reactor European Demonstrator). Bugetul alocat proiectului este de 12 milioane de lei, iar contractorul este Regia Autonomă Tehnologii pentru Energia Nucleară (RATEN).

Prin proiectul ANELIS Plus se asigură accesul comunității științifice naționale la literatura internațională pentru cercetare științifică, respectiv la principalele resurse informaționale electronice (platforme de reviste științifice electronice în format text integral și baze de date bibliografice și bibliometrice).

Dezvoltarea rețelei RoEduNet care conectează permanent și sigur instituțiile de învățământ de toate nivelurile, precum și centrele de cercetare din toată țara.

Continuarea proiectului Extreme Light Infrastructure - Nuclear Physics ELI NP (Laserul de la Măgurele), în condițiile în care este cea mai avansată unitate de cercetare din lume în domeniul fizicii fotonucleare.

3.5

INVESTIȚII ÎN DEZVOLTAREA LOCALĂ

În condițiile în care autoritățile administrației publice locale din cele mai multe unități administrativ-teritoriale nu dispun de resurse bugetare proprii pe care să le aloce proiectelor esențiale de investiții, Guvernul își asumă realizarea unui amplu pachet de măsuri investiționale care vizează creșterea calității vieții în toate comunitățile locale din România.

Obiective generale

- ▶ Creșterea calității vieții și evitarea riscului de depopulare în comunitățile subdezvoltate;
- ▶ Stimularea investițiilor private în medii defavorizate, în condițiile în care accesul la utilități și accesibilitatea sunt elemente extrem de importante în deciziile investitorilor de stabilire a localizării obiectivelor economice;
- ▶ Asigurarea accesului la servicii esențiale a întregii populații: utilități, educație, sistem sanitar, infrastructură rutieră locală și infrastructură sportivă, conservarea patrimoniului cultural și accesul la justiție.

Surse de finanțare

Proiectele programate pentru modernizarea comunităților locale însumează aproximativ 102 miliarde de lei pentru perioada 2021-2027. Resursele financiare se vor asigura atât din bugetul național, prin programele derulate la nivelul MLPDA, precum și din fondurile structurale aflate la dispoziția României în actualul cadru de programare bugetară, dar și în exercițiul financiar european 2021-2027.

Extinderea rețelelor de alimentare cu apă și canalizare

Programele de asigurare a accesului populației la utilități de bază ar fi trebuit să fie încheiate de mulți ani în România. În prezent, sute de localități nu au asemenea rețele, nici măcar parțial. De aceea, Guvernul alocă pentru perioada 2021-2027 un buget de cca. 8 miliarde de lei pentru extinderea rețelelor de apă și canalizare. Vor fi, astfel, finanțate nu mai puțin de 750 de proiecte, dintre care 600 în mediul rural și 150 în mediul urban.

Tot în acest domeniu vor fi realizate investiții cu privire la 500 de microstații de tratare, fose septice și sisteme alimentare cu apă, cu o valoare de 250 milioane de lei, care vor deservi toate categoriile de utilizatori.

Modernizarea și reabilitarea drumurilor județene și locale

În condițiile în care 70% dintre drumurile județene sau drumurile de interes local se află într-un stadiu avansat de degradare, Guvernul își asumă ca în perioada 2021-2027 să reabiliteze și să modernizeze cca. 20.000 km de drumuri locale, cu o valoare de aproximativ 20 de miliarde de lei și 7.000 de km de drumuri județene, dintr-un total de 20.000 km nemodernizați, pentru care se vor aloca 12 de miliarde lei.

Extinderea rețelelor de distribuție a gazelor naturale

În anul 2018, numai 945 dintre unitățile administrativ-teritoriale din România, reprezentând 29,7% din total, aveau rețele de distribuție de gaze naturale pentru populație. În mediul rural, doar 697 comune, reprezentând 24,3% din total, aveau acces la rețele de gaze naturale, comparativ cu mediul urban unde rata de accesibilitate era de 77,7%, adică în 248 municipii și orașe. Suma necesară pentru extinderea și înființarea de noi rețele inteligente de gaze naturale, în scopul racordării a 70% dintre locuințe la această utilitate esențială, este de 9,6 miliarde de lei, din care cca. 1 miliard de euro va fi asigurat în cadrul financiar multianual 2021 - 2027. Anticipăm beneficii majore în privința reducerii costurilor cu încălzirea locuințelor, creșterea calității vieții populației, reducerea defrișărilor prin scăderea consumului de masă lemnoasă și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Cadastrare sistematică

Întârzierile foarte mari înregistrate în programul de cadastrare sistematică a imobilelor din România, împiedică, în primul rând, o simplificarea a procedurilor administrative aferente. De asemenea, în condițiile în care în perioada 2016-2019 acest domeniu a fost puternic subfinanțat, Guvernul va aloca în perioada 2021-2027 un buget de 1,2 miliarde de euro pentru realizarea cadastrului sistematic a 15,5 milioane de ha de teren, dintr-o suprafață totală de 21,8 milioane de ha încă necadastrată. Un buget de 400 milioane de euro va fi alocat pentru cadastrarea urbană a celor 319 municipii și orașe.

Ca parte a proiectului de digitalizare a României, un pas important pentru realizarea conceptului smart city va fi scanarea stradală 3D a celor 41 de municipii reședință de județ și a municipiului București, acesta fiind un proiect cu o valoare de 65 milioane de euro. Concomitent, în cele 42 municipii se va realiza și un cadastru subteran, cu o valoare de 65 milioane de euro. Suplimentar, un buget de 2,5 miliarde de lei va fi alocat în vederea realizării băncilor de date urbane, ca sisteme integrate care vor cuprinde date imobiliare și tehnico-edilitare în scopul fundamentării deciziilor pentru dezvoltarea durabilă a localităților. Vor fi cuprinse în acest proiect 800 de unități administrativ-teritoriale, cu o suprafață de 5 milioane de ha.

Locuințe pentru specialiști în sănătate, învățământ și alte categorii socio-profesionale

În scopul încurajării tinerilor specialiști să profeseze în România, Guvernul va aloca 3 miliarde de lei pentru construirea a 10.000 de unități locative pentru specialiști (2 miliarde de lei) și 5.000 unități locative pentru tineri, destinate închirierii (1 miliard de lei).

Monumente istorice, patrimoniu cultural și sedii administrative

În scopul conservării și promovării identității naționale și culturale, se vor aloca aproximativ 2 miliarde de lei pentru reabilitarea monumentelor istorice.

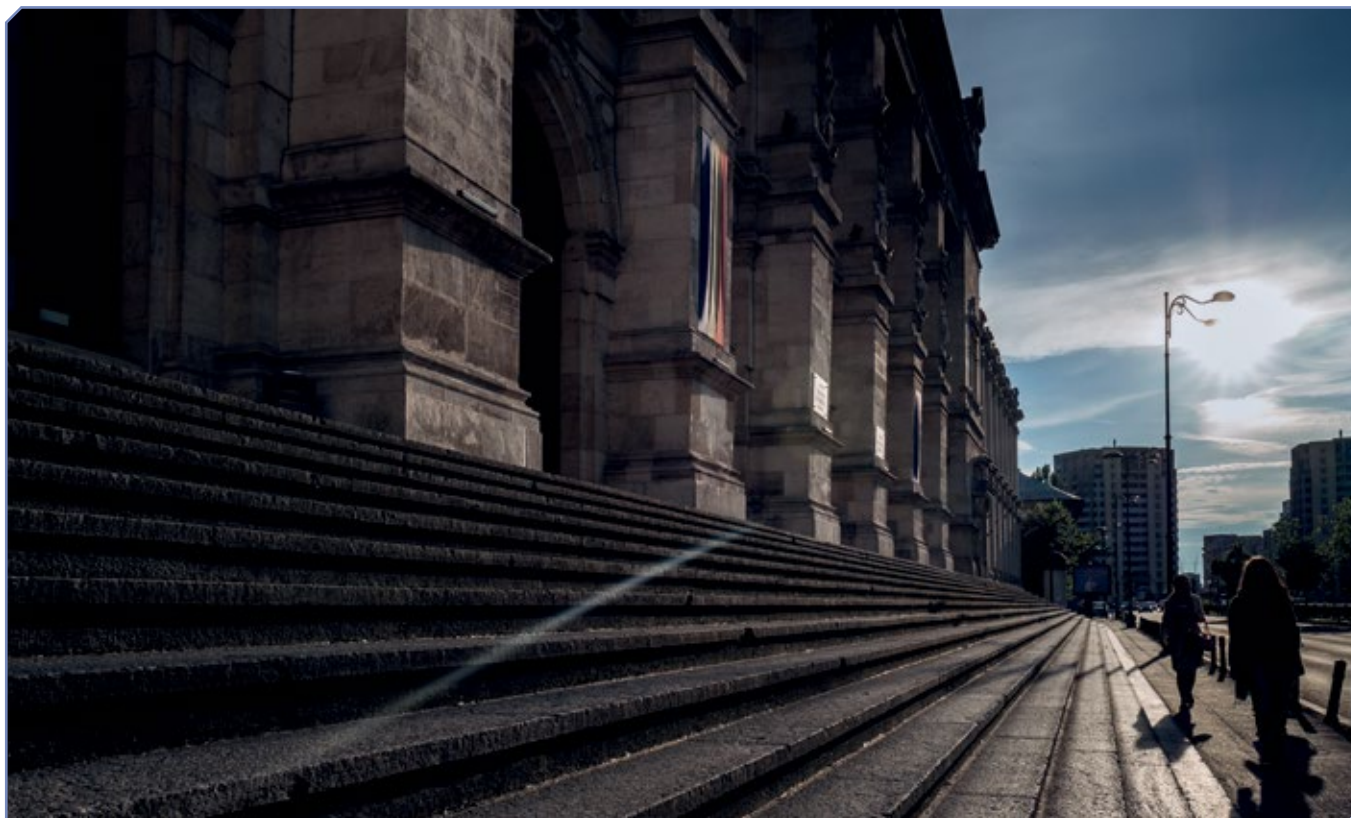
Strategie de renovare, termoficare și reabilitare energetică și de reabilitare a clădirilor cu risc seismic

În scopul creșterii gradului de confort și de siguranță a cetățeanului, urmărind ca prin investiții de eficiență energetică să se ajungă la scăderea cheltuielilor legate de încălzire, precum și la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, Guvernul programează pentru perioada 2021-2027 investiții de aproximativ 9,65 miliarde de lei pentru următoarele tipuri de investiții:

- Reabilitarea termică a 45.000 de clădiri, cu o valoare estimată de 8 miliarde de lei;
- Consolidarea la nivel național a 300 de imobile cu risc seismic ridicat, cu o valoare estimată de 1 miliard de lei;
- Susținerea Programului Național de Termoficare prin finanțarea investițiilor de modernizare a infrastructurii de termoficare în 15 unități administrativ teritoriale, cu o valoare totală de 650 milioane de lei.

Creșterea gradului de acces al cetățeanului la justiție și o relație corectă contribuabil – instituție publică

Sunt programate, de asemenea, investiții importante în construirea și reabilitarea sediilor de parchete, tribunale, judecătoria și curți de apel la nivelul întregii țări, fiind alocat un buget de aproximativ 2,5 miliarde de lei pentru următorii 5 ani.

3.6

INFRASTRUCTURA AGRICOLĂ ȘI DE IRIGAȚII

Lipsa investițiilor în infrastructura națională de irigații din ultimii ani a condus la efectele dramatice asupra culturilor din acest an. Agricultură are nevoie acum de o abordare strategică, iar în absența adoptării unor măsuri urgente se poate ajunge la propagarea rezultatelor negative, care vor afecta securitatea alimentară pe termen lung. Planul propune o serie de investiții rapide, pe termen scurt, în proiectele din Programul Național de Reabilitare a Infrastructurii Principale de Irigații, și un set de investiții pe termen mediu și lung.

Infrastructura de irigații, desecare-drenaj și combaterea eroziunii solului

Prin programul de investiții al ANIF, în anul 2020 sunt în derulare 46 de obiective de investiții din totalul de 89 obiective prevăzut în Programul Național de Reabilitare a Infrastructurii Principale de Irigații, aflate în diferite stadii de execuție, cu grad realizare cuprins între 0% și 88%, și 43 obiective de investiții aflate în diverse stadii de pregătire a documentațiilor tehnice. Bugetul aprobat prin Legea nr.269/2015 este de 1,015 miliarde de euro. Bugetul alocat în perioada 2017-2019 a fost de numai 110 milioane de euro.

Începând cu anul 2020, alocările au fost majorate, astfel că numai pentru acest an bugetul aprobat este de 50 milioane de euro.

Surse de finanțare

Având în vedere volumul foarte mare de investiții care trebuie finanțat într-un termen foarte scurt, sursele de finanțare vor fi asigurate prioritar din fonduri europene nerambursabile și, complementar, de la bugetul de stat.

Obiective pe termen scurt (finalul anului 2020)

Finalizarea și punerea în funcțiune a 11 obiective de investiții prin care vor fi deservite 203.995 de ha. Alocarea financiară se regăsește în anvelopa bugetară a anului 2020.

- Continuarea lucrărilor de execuție la 35 de obiective de investiții demarate în cursul anilor 2017-2019, din bugetul anului 2020. Există premisele ca printr-o redistribuire eficientă a bugetelor alocate pe obiective să se finalizeze suplimentar încă 5 obiective de investiții.
- Finalizarea etapei de proiectare pentru 43 de obiective de investiții. Valoare necesară pentru finalizare serviciilor de proiectare – 5,145 milioane de euro.
- Inițierea procedurilor de achiziție publică de lucrări pentru noile obiective de investiții. Alocarea financiară suplimentară solicitată pentru anul 2020 reprezintă 10% din valoarea investiției de bază, adică 64,807 milioane de euro.

Program de investiții pe termen mediu și lung (2021-2027)

Construirea Canalului magistral Siret-Bărăgan: Este programată reluarea procesului investițional pentru tronsoanele 1-3 din cadrul etapei I. Canalul a fost dimensionat pentru tranzitarea unui debit de aprox. 200 mc/s, care scade treptat pe parcursul traseului până la aprox. 50 mc/s. Ca urmare a complexității lucrărilor, acestea au fost concepute în două etape: etapa I - aprox. 50 km până la limita sudică a județului Vrancea. Pentru această etapă studiile și proiectarea sunt finalizate, iar execuția a fost sistată; etapa a II-a - aprox. 140 km pe teritoriul județelor Brăila, Buzău și Ialomița până la deșeușarea în acumularea Dridu. Pentru această etapă nu au fost executate studiile și proiectarea, ci doar un Studiu tehnico-economic.

Pentru etapa I de execuție, costurile totale sunt estimate la 83,67 milioane de euro. Sunt, astfel programate lucrări la Tronsonul 1 de la Km 0+000 – Km 5+710; Tronsonul 2 de la Km 5+710 – Km 14+570, prin realizarea cărui se pot iriga peste 30.000 de ha; Tronsonul 3 de la Km 14+570 – Km 20+500, care creează posibilitatea alimentării cu apă pentru irigații în sistem gravitațional a 15.000 de ha, dintr-un total de 20.000 de ha. Costurile de proiectare sunt estimate la 800.000 de euro.

Reabilitarea infrastructurii de irigații

- Investiții în reabilitarea a 138 de amenajări de irigații, care deservește o suprafață de aprox. 2,4 milioane ha.
- Valoarea lucrărilor de investiții în infrastructura de irigații este de 3,4 miliarde euro.

Reabilitarea infrastructurii de desecare-drenaj

- Investiții în reabilitarea a 443 de amenajări de desecare-drenaj, care deservește o suprafață de 2.838.674 ha.
- Valoarea lucrărilor de investiții în amenajări de desecare este de 1,1 miliarde euro.

Investițiile în infrastructura de desecare-drenaj au drept scop prevenirea și înlăturarea excesului de umiditate de la suprafața terenului și din sol, în vederea asigurării condițiilor favorabile de utilizare a terenurilor. Aceste amenajări cuprind lucrări de colectare, de transport și de evacuare în emisar a apei în exces.

Amenajări de combatere a eroziunii solului

- Investiții în reabilitarea a 220 de amenajări de combatere a eroziunii solului, care deservește o suprafață de 500.000 ha.
- Valoarea estimativă a lucrărilor de combatere a eroziunii solului este de 500 milioane euro.

Investițiile în amenajările de combatere a eroziunii și de ameliorare a terenurilor afectate de alunecări, prin care se previn, diminuează sau opresc procesele de degradare a solurilor cuprind lucrări pentru protecția solului, regularizarea scurgerii apei pe versanți, stingerea formațiunilor torențiale, stabilizarea nisipurilor.

Sistemul Național Antigrindină și de Creștere a Precipitațiilor (SNACP)

Obiective

În contextul schimbărilor climatice, al creșterii tot mai accentuate a nivelului de dioxid de carbon în atmosferă, de creștere a temperaturii la nivel mondial, de înmulțire a numărului și intensității fenomenelor meteorologice periculoase, este necesară dezvoltarea activităților cu scopul de a:

- ▣ Reduce riscul față de fenomenele meteorologice periculoase pentru populație, inclusiv pentru zonele de interes economic, culturile agricole, zonele urbane și rurale (protejarea cetățenilor) – respectiv protejarea față de fenomene meteorologice precum grindina, ceața densă, tornadele;
- ▣ Crește nivelul precipitațiilor în zonele de interes agricol.

Extinderea Sistemului Național Antigrindină prin punerea în funcțiune a unui număr suplimentar de 150 de puncte de lansare, ceea ce va duce la creșterea suprafeței protejate de la 1,5 milioane de ha la 3,5 milioane de ha.

▣ Termen de implementare: 2021-2024

▣ Valoare program: 30 milioane euro

Implementarea SNACP prin utilizarea aviației, în conformitate cu prevederile HG 256/2010 privind Aprobarea Programului Sistemului Național Antigrindină și de Creștere a Precipitațiilor, prin punerea în funcțiune a Unităților de Creștere a precipitațiilor din Structurile Centrelor Zonale de Coordonare Moldova și Muntenia

▣ Termen de implementare: 2021-2024

▣ Valoare program: 80 milioane euro.

Sisteme de depozitare a produselor agricole

Lipsa investițiilor în sectorul agricol a contribuit substanțial la creșterea deficitului comercial al României, importurile de produse agro-alimentare înregistrând creșteri constante, deși capacitatea de producție agricolă națională este sub-valorificată. Între probleme identificate care contribuie la acest dezechilibru major se află lipsa unor capacități moderne de depozitare a produselor agricole (în prezent, capacitățile de depozitare funcționale asigură numai 20% din necesar) și lipsa unor circuite economice de

desfacere/comercializare competitive a produselor agricole românești.

Pentru a răspunde acestei nevoi urgente, Guvernul României va demara, începând cu data de 1 martie 2021, construirea a 8 depozite de produse agricole, amplasate în cele 8 regiuni de dezvoltare ale României. Valoarea totală a investiției este estimată la 120 de milioane de euro va fi asigurată din fonduri naționale și fonduri europene nerambursabile.

Nr. crt.	DEPOZITE REGIONALE	Termen de realizare
1.	Regiunea de dezvoltare Nord-Est	24 luni
2.	Regiunea de dezvoltare Sud-Est	24 luni
3.	Regiunea de dezvoltare Sud - Muntenia	24 luni
4.	Regiunea de dezvoltare Sud-Vest Oltenia	24 luni
5.	Regiunea de dezvoltare Vest	24 luni
6.	Regiunea de dezvoltare Nord-Vest	24 luni
7.	Regiunea de dezvoltare Centru	24 luni
8.	Regiunea de dezvoltare București - Ilfov	24 luni

Depozitele regionale vor fi amplasate în proximitatea nodurilor de transport rutier, feroviar și fluvial, în scopul reducerii costurilor de transport. Cele 8 depozite regionale vor avea o suprafață desfășurată de cca. 30.000 de metri pătrați, din care 20.000 mp de tip depozit și 10.000 mp depozit cu temperatură controlată. Investiția se realizează pe platformă de beton, cu structură metalică și panouri tip sandwich frigo. În baza acestei investiții, sunt preconizate venituri din vânzări de aproximativ 2 miliarde lei anual.

De asemenea, cele 8 depozite regionale se vor aproviziona printr-o rețea de centre locale de colectare, sortare, ambalare, comercializare și prelucrare primară existente precum și altele ce urmează a fi finanțate de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale prin măsuri din PNDR, începând cu 1 ianuarie 2021, în care beneficiarii vor fi în primul rând cooperativele.

Arhitectura națională de depozitare a produselor

agricole, bazată pe 8 depozite regionale de mare capacitate, completată cu rețeaua de centre de colectare, sortare, ambalare, comercializare și prelucrare primară vor contribui la atingerea următoarelor scopuri:

- Asigurarea unui nivel înalt de securitatea alimentară;
- Creșterea gradului de asociere a producătorilor agricoli;
- Sprijinirea reală a producției autohtone și creșterea gradului de valorificare;
- Reducerea progresivă a dependenței de importuri;
- Creșterea fiscalizării în sectorul agricol;
- Asigurarea lanțului scurt de aprovizionare cu alimente produse în România.

3.7

INVESTIȚII DE MEDIU

Obiective

- ▣ Continuarea proiectelor lansate în anii precedenți și demararea altor programe sectoriale;
- ▣ Utilizarea eficientă a resurselor financiare externe nerambursabile în domeniul protecției mediului și al reducerii gazelor cu efect de seră;
- ▣ Stimularea achiziției de echipamente și vehicule puțin poluante.

Surse de finanțare

În principal, politicile de mediu sunt susținute prin intermediul proiectelor finanțate din fonduri europene nerambursabile și din bugetul Fondului de mediu, la care, în anii următori, urmează să se adauge și alte instrumente financiare europene.

Portofoliul de proiecte care se va derula în perioada 2021-2027 este compus atât din proiecte deja aflate în implementare, care și-au

dovedit eficacitatea, cât și din proiecte noi, amânate în implementare în anii precedenți, după cum urmează:

- Continuarea programelor Rabla și Rabla Plus. Cele două programe beneficiază de o alocare financiară cumulată în anul 2020 de 545 milioane de lei, contribuind atât la reducerea emisiilor din transporturi, cât și la relansarea industriei auto din România;
- Continuarea programului de dezvoltare a infrastructurii de reîncărcare a autovehiculelor electrice în România, atât în localități, cât și la nivelul autostrăzilor, drumurilor naționale și europene. Acesta beneficiază de o alocare financiară cumulată în anul 2020 de aproximativ 268 milioane de lei;
- Continuarea programelor de dezvoltare a transportului „verde” prin finanțarea autobuzelor electrice/gnc în municipii și localități. Lansarea unei noi sesiuni în anul 2020 beneficiază de o alocare financiară cumulată de aproximativ 930 milioane de lei;
- Lansarea programelor de creștere a eficienței energetice în clădiri publice și private în anul 2020, cu o alocare financiară cumulată de aproximativ 813 milioane de lei;
- Lansarea programului de creștere a eficienței energetice în iluminatul public stradal în anul 2020, cu o alocare financiară de aproximativ 384 milioane de lei;
- Realizarea programului de reducere a emisiilor prin creșterea eficienței energetice în sistemele centralizate de alimentare cu energie termică a localităților. Programul be-

neficiază de o alocare financiară în anul 2020 de 100 milioane de lei, din totalul de 400 milioane de lei care reprezintă contribuția din Fondul de mediu;

- Implementarea programului de creștere a eficienței energetice în complexurile de producere a energiei. Programul beneficiază de o alocare financiară în anul 2020 de 628 milioane de lei;
- Demararea programului de reducere a emisiilor prin împădurirea terenurilor în anul 2020, cu un buget de 59 milioane de lei;
- Demararea programului de creștere a eficienței energetice prin înlocuirea echipamentelor electrice și electronice uzate, cu unele mai performante din punct de vedere al consumului. Programul demarează în anul 2020 și beneficiază de o alocare financiară în anul 2020 de 30 milioane de lei;
- Programul de finanțare a instalării panourilor fotovoltaice atât la gospodăriile racordate la rețeaua electrică, cât și la cele izolate. Programul beneficiază de o alocare financiară în anul 2020 de aproximativ 310 milioane de lei;
- Continuarea programului de dezvoltare a infrastructurii de alimentare cu apă, canalizare și stații de epurare în localități. Programul beneficiază de o alocare financiară în anul 2020 de 40 milioane de lei.

3.8

INFRASTRUCTURA SPORTIVĂ

Investițiile în dezvoltarea infrastructurii sportive însumează 13,5 miliarde de lei pentru perioada 2021-2027 și vizează atât realizarea de obiective pentru susținerea sportului de performanță, cât și revitalizarea sportului de masă, în special pentru copii și tineri. Astfel, în orizontul de timp 2021-2027 sunt programate următoarele obiective de investiții:

Sport de performanță:

- construirea a 12 complexuri sportive cu o capacitate cuprinsă între 3.000-30.000 de locuri, cu o valoare totală a investițiilor de 3,5 miliarde de lei;
- construirea a 8 bazine olimpice, cu o valoare de 1 miliard de lei;
- construirea a 5 săli polivalente, cu o capacitate cuprinsă între 5.000-16.000 de locuri, cu o valoare totală de 1,2 miliarde de lei;
- realizarea a 5 patinoare artificiale pentru competiții, în valoare totală de 300 milioane de lei.

Sport de masă:

- construirea a 250 săli de sport școlare, cu o valoare estimată de 3 miliarde de lei;
- construirea a 45 bazine didactice, cu o valoare estimată de 700 milioane de lei;
- construirea a 400 baze sportive, cu o valoare estimată de 1,8 miliarde de lei;
- construirea a 10 centre sportive de performanță pentru sporturi olimpice, care să cuprindă săli de antrenament, școală, internat, cantină, școală de antrenori, centru medical, cu o valoare estimată de 2 miliarde de lei.

ANEXA NR. 1

OBIECTIVE DE INVESTIȚII ÎN SECTORUL RUTIER

Proiecte noi de autostrăzi și drumuri expres – Rețeaua primară

Nr. Crt.	Proiect rețea primară (proiecte care vor fi prioritizate)	Rețea TEN-T	Tip proiect conform MPGT	Lungime	Cost estimat (mil. euro fără TVA)	Cost estimat (mil. euro cu TVA)	Cost mediu (mil. euro / km)
1	Inel București (Nord)	Core	Autostradă	49.6	521.4	620.5	10.5
2	Pitești - Sibiu (L2, L3)	Core	Autostradă	68.8	1847.1	2198.0	26.8
3	Giurgiu - Bucuresti	Core	Drum Express	55.2	215.3	256.2	3.9
4	Ploiești - Buzău	Core	Autostradă	65.0	238.9	284.3	3.7
5	Buzău - Focșani	Core	Autostradă	72.0	264.7	315.0	3.7
6	Focșani - Bacău	Core	Autostradă	109.3	401.5	477.8	3.7
7	Bacău - Pașcani	Core	Autostradă	81.2	364.6	433.9	4.5
8	Pașcani - Suceava	Core	Autostradă	60.5	271.9	323.5	4.5
9	Suceava - Siret	Core	Drum Express	41.0	183.9	218.9	4.5
10	Sibiu - Brasov	Comprehensive	Autostradă	129.6	1479.9	1761.1	11.4
11	ByPass Brasov Nord	Comprehensive	Autostradă	19.7	118.2	140.7	6.0
12	Brasov - Bacau	Comprehensive	Autostradă	159.9	1845.5	2196.1	11.5
13	Ungheni - Iași - Tg. Neamț	Core	Autostradă	101.1	2090.6	2487.8	20.7
14	Tg. Neamț - Tg. Mureș	Core	Autostradă	210.9	5403.9	6430.7	25.6
15	Nădășelu - Suplacu de Barcău	Comprehensive	Autostradă	100.3	1352.2	1609.1	13.5
16	București - Alexandria - Craiova	Core	Drum Express	195.0	764.4	909.6	3.9
17	Craiova - Filiasi - Dr. Tr. Severin	Comprehensive	Drum Express	104.0	615.2	732.0	5.9
18	Dr. Tr. Severin - Caransebeș - Lugoj	Core	Drum Express	142.0	1345.6	1601.3	9.5
19	Ploiesti - Comarnic	Comprehensive	Autostradă	51.3	306.8	365.1	6.0
20	Comarnic - Brasov	Comprehensive	Autostradă	62.3	997.8	1187.4	16.0
21	Buzau - Faurei - Braila	Comprehensive	Drum Express	98.0	376.2	447.6	3.8
22	Focsani - Braila - Galati - Giurgiuilesti	partial Comprehensive	Drum Express	97.3	437.5	520.6	4.5
23	Macin - Tulcea - Constanta	Comprehensive	Drum Express	187.7	904.0	1075.7	4.8
24	Arad - Oradea	Comprehensive	Drum Express	134.0	522.6	621.9	3.9
25	Turda - Halmeu (Baia Mare, Satu Mare și Petea)	partial Comprehensive	Drum Express	264.6	1446.8	1721.7	5.5
26	Timișoara - Moravița	Core	Autostradă	88.1	343.6	408.9	3.9
27	Dr. Tr. Severin - Calafat	Core	Drum Express	72.8	283.9	337.9	3.9
28	Craiova - Calafat	Core	Drum Express	78.7	306.9	365.2	3.9
29	Tg. Mureș - Făgăraș	Comprehensive	Autostradă	108.0	864.0	1028.2	8.0
	Total			3007.9	26114.8	31076.6	

Proiecte de autostrăzi și drumuri expres aflate în implementare

Nr. Crt.	Proiect rețea primară (scenariu de referință)	Rețea TEN-T	Tip proiect conform MPGT	Lungime	Cost estimat (mil. euro fără TVA)	Cost estimat (mil. euro cu TVA)	Cost mediu (mil. euro / km)
1	Inel București (Sud)	Core	Autostradă	51.2	507.3	603.7	9.9
2	Pitești - Sibiu (L1, L4, L5)	Core	Autostradă	53.4	926.4	1102.4	17.3
3	Holdea - Margina	Core	Autostradă	13.5	284.0	337.9	21.0
4	VO Bacău	Core	Autostradă	31.0	139.2	165.7	4.5
5	Iernut - Chețani	Core	Autostradă	17.9	91.2	108.5	5.1
6	Chețani - Cp. Turzii	Core	Autostradă	15.7	58.3	69.4	3.7
7	Suplacu de Barcău - Borș	Comprehensive	Autostradă	60.3	201.3	239.6	3.3
8	Sebeș - Aiud	Core	Autostradă	41.3	227.3	270.5	5.5
9	Pitești - Craiova	Comprehensive	Drum Express	121.0	775.1	922.4	6.4
10	Pod peste Dunare	Comprehensive	Drum Express	2.0	415.8	494.8	207.9
	Total			407.3	3625.9	4314.9	

Proiecte de autostrăzi și drumuri expres aflate în implementare

Nr. Crt.	Proiect rețea secundară	Rețea TEN-T	Tip proiect conform MPGT	Lungime	Cost estimat (mil. euro fără TVA)	Cost estimat (mil. euro cu TVA)	Cost mediu (mil. euro / km)
1	A3 - Aeroport Henri Coandă	Core	Drum Express	9.0	43.1	51.3	4.8
2	Dej - Bistrița	Altă rețea	Drum Express	55.6	266.4	317.0	4.8
3	Suceava - Botoșani	Altă rețea	Drum Express	26	124.5	148.2	4.8
4	Bacău - Piatra Neamț	Altă rețea	Drum Express	61	239.1	284.6	3.9
5	Pitești - Câmpulung - Brașov	Comprehensive	Drum Express	124	1224.1	1456.7	9.9
6	Găești - Târgoviște - Ploiești	Altă rețea	Drum Express	74.2	355.6	423.2	4.8
7	A1 - Titu - Băldana - Târgoviște - Sinaia	Altă rețea	Trans Regio	131.3	103.7	123.4	0.8
8	Pitești - Rm. Valcea - Răcovița	Altă rețea	Trans Regio	100.0	67.4	80.2	0.7
9	Brăila - Slobozia - Călărași - Chiciu	Altă rețea	Trans Regio	142.0	71.0	84.5	0.5
10	Constanța - Vama Veche	Comprehensive	Trans Regio	49.0	36.7	43.7	0.7
11	Alternativa Techirghiol	Comprehensive	Trans Regio	22.0	52.8	62.8	2.4
12	Botoșani - Tg. Frumos	Altă rețea	Trans Regio	73.0	36.5	43.4	0.5
13	Vaslui - Galați (+ Tîșîța)	Parțial Comprehensive	Trans Regio	199.0	99.5	118.4	0.5
14	Iași - Vaslui - Bacău	Altă rețea	Trans Regio	151.0	99.5	118.4	0.7
15	Corabia - Rm. Vâlcea	Altă rețea	Trans Regio	152.0	76.0	90.4	0.5
17	Sf. Gheorghe - Miercurea Ciuc - Ditrău	Altă rețea	Trans Regio	147.0	79.1	94.1	0.5
18	Beclean (Bistrița) - Salva - Moisei - Cărlibaba	Altă rețea	Trans Regio	203.0	165.5	196.9	0.8
19	Oradea - Satu Mare	Altă rețea	Trans Regio	137.0	68.5	81.5	0.5
20	Sărățel - Tg. Mureș	Altă rețea	Trans Regio	78.0	44.0	52.4	0.6
21	Focșani - Tg. Secuiesc	Altă rețea	Trans Regio	114.0	80.3	95.6	0.7
22	Piatra Neamț - Tg. Neamț	Altă rețea	Trans Regio	35.0	19.1	22.7	0.5
23	Zalău - Satu Mare	Comprehensive	Trans Regio	95.0	49.3	58.7	0.5
24	Suceava - Bistrița	Altă rețea	Trans Regio	178.0	124.9	148.6	0.7
25	Filiași - Tg. Jiu - Petroșani - Hațeg - Deva - A1	Comprehensive	Trans Regio	226.0	136.5	162.4	0.6
26	Iacobeni - Borșa - Negrești Oaș	Altă rețea	Trans Regio	235.0	129.1	153.6	0.5
27	Dr. Tr. Severin - Tg. Jiu - Rm. Vâlcea	Altă rețea	Trans Regio	185.0	99.3	118.2	0.5
28	Deva - Oradea	Altă rețea	Trans Regio	224.0	124.3	147.9	0.6
29	Caransebeș - Reșița - Voiteg	Altă rețea	Trans Regio	104.0	62.6	74.5	0.6
30	Gilău - Cluj Napoca - Apahida	Altă rețea	Trans Regio	38.0	126.4	150.4	3.3
31	Transfăgărașan	Altă rețea	Trans Regio	91.0	32.0	38.0	0.4
32	Transalpina	Altă rețea	Trans Regio	131.0	46.1	54.9	0.4
33	Crasna - Albița	Comprehensive	Euro Trans	50.0	27.0	32.1	0.5
	Total			3640.1	4309.9	5128.8	

ANEXA NR. 2 OBIECTIVE DE INVESTIȚII ÎN SECTORUL FERROVIAR

Proiecte noi de modernizare cale ferată

Nr. Crt.	Proiect rețea primară (proiecte care vor fi prioritizate)	Rețea TEN-T	Tip Intervenție	Lungime (km)	Cost estimat (mil.Euro fără TVA)	Cost estimat (mil.Euro cu TVA)	Cost mediu (mil.euro / km)
1	Port Constanța - Palas	Core	M+D	180.0	300.0	357.0	1.7
2	Centura Feroviara București (est)	Core	M+E	50.0	145.0	172.6	2.9
3	Predeal - Brașov	Core	M	33.0	418.0	497.4	12.7
4	Giurgiu Frontieră - București	Core	M+E	96.0	577.7	687.4	6.0
5	Ploiești Triaj - Focșani	Core	M	143.0	572.0	680.7	4.0
6	Focșani - Roman	Core	M	147.0	588.0	699.7	4.0
7	Roman - Pașcani	Core	M	41.0	164.0	195.2	4.0
8	Pașcani - Suceava - Dărmănești	Core	M	71.0	284.0	338.0	4.0
9	Dărmănești - Vicșani Frontieră	Core	M+E	30.0	57.0	67.8	1.9
10	București - Craiova	Core	M	209.0	836.0	994.8	4.0
11	Craiova - Dr.Tr.Severin - Caransebeș	Core	M	234.0	1657.9	1972.9	7.1
12	Caransebeș - Timișoara - Arad	Core	M	155.0	1548.0	1842.1	10.0
13	Suceava - Ilva Mică	Core	M	191.0	687.2	817.8	3.6
14	Ilva Mică - Cluj Napoca	Core	M	131.0	452.0	537.9	3.5
15	Cluj Napoca - Ep. Bihor Frontieră	Comprehensive	M	156.0	1616.4	1923.5	10.4
16	Coșlariu - Cp. Turzii	Core	M	55.0	241.0	286.8	4.4
17	Cp. Turzii - Apahida (Cluj Napoca)	Core	M	39.0	245.7	292.4	6.3
18	Buzău - Făurei	Comprehensive	M	40.0	160.0	190.4	4.0
19	Făurei - Fetești	Comprehensive	M	89.0	356.0	423.6	4.0
20	Pașcani - Iași - Ungheni	Core	M+E	97.0	388.0	461.7	4.0
21	Timișoara - Stamora Moravița Fr.	Core	M+E	56.0	106.4	126.6	1.9
22	Craiova - Calafat	Core	M+E	107.8	561.3	667.9	5.2
23	Videle - Giurgiu	Core	M+E	67.0	127.3	151.5	1.9
	Total			2417.8	12088.8	14385.7	

Proiecte de modernizare a căilor ferate aflate în implementare

Nr. Crt.	Proiect rețea primară (scenariul de referință)	Rețea TEN-T	Tip Intervenție	Lungime (km)	Cost estimat (mil.Euro fără TVA)	Cost estimat (mil.Euro cu TVA)	Cost mediu (mil.euro / km)
1	Constanța - București	Core	M	225.0	64.8	77.1	0.3
2	Brașov - Sighișoara	Core	M	112.6	1244.0	1480.4	11.0
3	Sighișoara - Coșlariu	Core	C	99.0	72.0	85.7	0.7
4	Coșlariu - Simeria	Core	C	75.3	45.4	54.0	0.6
5	Simeria - Gurasada - km.614	Core	C	141.2	1596.3	1899.5	11.3
6	București - Aeroport Otopeni	Core	CN	2.9	57.7	68.6	19.9
	Total			656.0	3080.1	3665.3	

ANEXA NR. 3 OBIECTIVE DE INVESTIȚII PENTRU TRANSPORTUL CU METROUL

Proiecte de dezvoltare a noilor magistrale de metrou – București

Nr.	Magistrala	Traseu	Status	km	Stații	Valoare (mil. euro fără TVA)	Perioadă estimată
1	MAGISTRALA 4	Gara de Nord - Gara Progresu	P	10.6	14	950	2020-2027
2	MAGISTRALA 5	Râul Doamnei-Eroilor	C	6.2	9	1530	2011-2030
3		Romancierilor-Valea Ialomiței	C	1	1		
4		Eroilor-Universitate	P	2.8	3		
5		Universitate - Iancului - Pantelimon	P	8.7	9		
6	MAGISTRALA 6	1 Mai-Aeroport Otopeni	P	14.2	12	1051	2020-2023
7	MAGISTRALA 7	Voluntari - Bragadiru	P	26	27	2470	2027-2037
8	MAGISTRALA 8	Semi-inel Sud (Crângași - Dristor 2)	P	19	18	1805	2027-2037
Total				88.5	93	7806	

Proiecte de dezvoltare a noilor magistrale de metrou/tren metropolitan – Cluj

Nr.	Magistrala	Traseu	Status	Km	Stații	Valoare (mil. Euro)
1	Magistrala 1	Gilău – Florești – Cluj-Napoca	P	13	14	1.000

Proiecte de extindere a actualelor magistrale de metrou

Nr.	Magistrala	Traseu	Status	km	Stații
1	MAGISTRALA 1	Pacii - Linia de Centură Vest	P	3.7	4
2	MAGISTRALA 2	Pipera - Petricani	P	1.6	2
3		Berceni - Linia de Centură Sud	P	2.4	2
4	MAGISTRALA 4	Străulești - Mogoșoaia	P	2	2
Total				9.7	10

ANEXA NR. 4

OBIECTIVE DE INVESTIȚII PENTRU SECTORUL PORTUAR

Proiecte de modernizare a infrastructurii portuare pentru porturile maritime

Nr. crt.	Denumire proiect (proiecte noi)	Port	Rețea TEN-T	Cost total (milioane euro cu TVA)
1.	Studiu privind dezvoltarea obiectivelor individuale în cadrul porturilor maritime din România	Constanța, Mangalia, Midia	Core Alte	5
2.	Extinderea la 4 benzi a drumului dintre poarta 7 și joncțiunea cu obiectivul Pod rutier la km 0+540 a CDMN cu drumul care realizează legătura între poarta 9 și poarta 8 spre zona de Nord a Portului Constanța	Constanța	Core	23
3.	Modernizarea infrastructurii de distribuție a energiei electrice	Constanța	Core	23
4.	Extindere la 4 benzi a drumului de circulație între poarta 10 bis și poarta 10	Constanța	Core	11
5.	Extinderea și modernizarea infrastructurii de apă și canalizare prin preluarea de ape pluviale și stabilizarea zonei adiacente	Constanța	Core	21
6.	Asistență tehnică pentru pregătirea proiectelor din Master-plan pentru infrastructura rutieră și de acces	Constanța	Core	0,5
7.	Realizarea unei infrastructuri-rețea de tip port-community-system, în vederea operaționalizării sistemului de digitalizare	Constanța	Core	23
8.	Cheu de acostare adiacent - canal de legătura între danele 85-89	Constanța	Core	24
9.	Dezvoltarea insulei artificiale	Constanța	Core	70
10.	Dezvoltarea molurilor 3 și 4	Constanța	Core	500
11.	Proiecte de dezvoltare în conformitate cu rezultatele studiului de identificare a obiectivelor individuale	Constanța	Core	500
12.	Proiecte de dezvoltare în conformitate cu rezultatele studiului de identificare a obiectivelor individuale	Midia	Alte	40
13.	Proiecte de dezvoltare în conformitate cu rezultatele studiului de identificare a obiectivelor individuale	Mangalia	Alte	40
14.	Proiecte de siguranță, securitate și depoluare în porturile fluviale	Toate	Toate	50
TOTAL				1,33 miliarde de euro

Proiecte de modernizare a infrastructurii portuare pentru porturile dunărene

Nr. crt.	Denumire proiect (proiecte noi)	Cost total (milioane euro cu TVA)
1.	Studiu privind obiectivele individuale de investiții în cadrul porturilor rețelei primare și secundare	10
2.	D.A.N.U.B.E. - Rețea de acces la Dunăre - Deblocarea circulației în Europa prin dezvoltarea în România a unei infrastructuri de porturi TEN-T de înaltă calitate în condiții economice optime - Port Giurgiu	24
3.	„Extinderea infrastructurii portului Calafat (km 795) și sistematizarea dispozitivului feroviar al portului” - Etapa I	14
4.	Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport naval în porturile din afara rețelei TEN-T - Port Corabia	31.3
5.	Modernizare și extindere capacitate operare Port Ovidiu	14.8
6.	Modernizare și extindere capacitate operare Port Medgidia	21.3
7.	Modernizare și extindere capacitate operare Port Luminița	20.5
8.	”Port Brăila - Lucrări de infrastructura a sectorului portuar din Incinta Bazin Docuri	26.5
9.	Modernizare și dezvoltare Port Sulina	100
10.	Modernizare și dezvoltare Port Tulcea	100
11.	Modernizare și dezvoltare Port Galați	100
12.	Modernizare și dezvoltare Port Brăila	73.5
13.	Modernizare și dezvoltare Port Cernavodă	100
14.	Modernizare și dezvoltare Port Călărași	100
15.	Modernizare și dezvoltare Port Oltenița	100
16.	Modernizare și dezvoltare Port Giurgiu	76
17.	Modernizare și dezvoltare Port Corabia	68.7
18.	Modernizare și dezvoltare Port Calafat	85.6
19.	Modernizare și dezvoltare Port Drobeta T. Severin	100
20.	Modernizare și dezvoltare Port Orșova	100
21.	Modernizare și dezvoltare Port Moldova Veche	100
22.	Modernizare și dezvoltare Port Mahmudia	50
23.	Modernizare și dezvoltare Port Chilia Veche	50
24.	Modernizare și dezvoltare Port Isaccea	50
25.	Modernizare și dezvoltare Port Măcin-Turcoaia	50
26.	Modernizare și dezvoltare Port Hârșova	50
27.	Modernizare și dezvoltare Port Fetești	50
28.	Modernizare și dezvoltare Port Medgidia	28.7
29.	Modernizare și dezvoltare Port Basarabi(Murfatlar)	50
30.	Modernizare și dezvoltare Port Ovidiu	35.2
31.	Modernizare și dezvoltare Port Luminița	29.5
32.	Modernizare și dezvoltare Port Zimnicea	50
33.	Modernizare și dezvoltare Port Turnu Măgurele	50
34.	Modernizare și dezvoltare Port Bechet	50
35.	Proiecte de siguranță, securitate și depoluare în porturile fluviale	100
	TOTAL	2,06 miliarde de euro

ANEXA NR. 5 OBIECTIVE DE INVESTIȚII PENTRU SECTORUL AEROPORTUAR

Proiecte de modernizare a infrastructurii aeroportuare

Nr. crt.	Denumire proiect (proiecte noi)	Aeroport	Rețea TEN-T	Cost total (milioane de euro cu TVA)
1.	Creșterea securității și siguranței traficului de pasageri pe Aeroportul Internațional Mihail Kogălniceanu	Constanța	Comprehensive	15,6
2.	Alte proiecte de dezvoltare, siguranță și securitate aeroportuară	Constanța	Comprehensive	184,3
3.	Construire terminal plecări curse externe	Timișoara	Core	38,4
4.	Alte proiecte de dezvoltare, siguranță și securitate aeroportuară	Timișoara	Core	161,5
5.	Extindere și modernizare Aeroportul Internațional Craiova	Craiova	Comprehensive	73,2
6.	Alte proiecte de dezvoltare, siguranță și securitate aeroportuară	Craiova	Comprehensive	126,7
7.	Proiecte de dezvoltare, siguranță și securitate aeroportuară	Cluj Napoca	Comprehensive	200
8.	Proiecte de dezvoltare, siguranță și securitate aeroportuară	București	Core	1.000
TOTAL REȚEA PRIMARĂ				1,8 miliarde de euro
1.	Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii aeroportuare – activități economice	Sibiu	Comprehensive	100
2.	Creșterea gradului de siguranță și securitate al pasagerilor	Oradea	Comprehensive	7.6
3.	Alte proiecte de dezvoltare, siguranță și securitate aeroportuară	Oradea	Comprehensive	92.3
4.	Proiecte noi de investiții în infrastructura aeroportuară având ca obiectiv construcția / extinderea / modernizarea de terminale, respectiv reabilitarea-modernizarea/extinderea de suprafețe de mișcare (piste, căi de rulare, platforme etc.), însoțite de măsuri de protecția mediului și proiecte noi de investiții în infrastructura aeroportuară care vizează activități de natură non - economică din domeniul siguranței și securității	Târgu Mureș	Alte	49.8

5.	Alte proiecte de dezvoltare, siguranță și securitate aeroportuară	Târgu Mureș	Alte	50.1
6.	Proiecte de dezvoltare, siguranță și securitate aeroportuară	Arad	Alte	100
7.	Proiecte de dezvoltare, siguranță și securitate aeroportuară	Satu Mare	Alte	100
8.	Proiecte de dezvoltare, siguranță și securitate aeroportuară	Baia Mare	Comprehensive	100
9.	Proiecte de dezvoltare, siguranță și securitate aeroportuară	Suceava	Comprehensive	100
10.	Proiecte de dezvoltare, siguranță și securitate aeroportuară	Bacău	Comprehensive	100
11.	Proiecte de dezvoltare, siguranță și securitate aeroportuară	Brașov	Alte	100
12.	Proiecte de dezvoltare, siguranță și securitate aeroportuară	Tulcea	Comprehensive	100
13.	Proiecte de dezvoltare, siguranță și securitate aeroportuară	Tuzla	Alte	100
TOTAL REȚEA SECUNDARĂ				1,1 miliarde de euro
1.	Investiții în dezvoltarea aerodromurilor	Ploiești-Strejnic, Pitești, Deva și Caransebeș		50
TOTAL REȚEA TERȚIARĂ				50
TOTAL GENERAL 2020-2030				2,95 miliarde de euro

ANEXA NR. 6

OBIECTIVE DE INVESTIȚII ÎN SISTEMUL ENERGETIC NAȚIONAL

Nr. crt.	Societatea Energetică	Valoare investiții (2020-2025) lei	Valoare investiții (2020-2025) euro
1.	Complexul Energetic Oltenia S.A.	10.068.502.000 lei	2.080.440.946 euro
2.	Conpet S.A.	450.000.000 lei	92.982.891 euro
3.	Societatea Energetică Electrica S.A.	678.200.000 lei	140.135.548 euro
4.	Electrocentrale Grup S.A.	254.000.000 lei	52.483.676 euro
5.	Hidroelectrică S.A.	26.042.000.000 lei	5.381.023.225 euro
6.	Societatea Națională Nuclearelectrică S.A.	2.254.626.543 lei	465.870.432 euro
7.	Oil Terminal S.A.	168.650.000 lei	34.847.921 euro
8.	Societatea Națională de Gaze Naturale Romgaz S.A. Mediaș	15.693.000.000 lei	3.242.623.357 euro
9.	Societatea de Administrare a Participațiilor în Energie S.A.	4.488.082.000 lei	927.366.311 euro
10.	Uzina Termoelectrică Midia S.A.	309.920.000 lei	64.038.350 euro
	TOTAL GENERAL	60.406.980.543 lei	12.481.812.659 euro

ANEXA NR. 7

OBIECTIVE DE INVESTIȚII ÎN SISTEMUL NAȚIONAL DE TRANSPORT ENERGETIC

Proiecte majore FID*

Nr. crt.	Proiectul	Importanța proiectului
1.	Dezvoltarea pe teritoriul României a Sistemului Național de Transport Gaze Naturale pe Coridorul Bulgaria-România-Ungaria-Austria (Faza I)	Asigurarea unei capacități de transport gaze naturale spre Ungaria de 1,75 mld. mc/an, respectiv de 1,5 mld. mc/an spre Bulgaria.
2.	Interconectarea sistemului național de transport gaze naturale cu conducta de transport internațional gaze naturale T1 și reverse flow Isaccea	Creșterea siguranței în alimentarea cu gaze naturale.
3.	Dezvoltări ale S.N.T. în zona de Nord-Est a României în scopul îmbunătățirii aprovizionării cu gaze naturale a zonei precum și a asigurării capacităților de transport spre Republica Moldova	Asigurarea unei capacități de transport de 1,5 mld.mc/an în punctul de interconectare dintre sistemele de transport gaze naturale ale României și Republicii Moldova.
4.	Noi dezvoltări ale S.N.T. în scopul preluării gazelor de la țărmul Mării Negre	Crearea unui punct suplimentar de preluare gaze naturale din perimetrele de exploatare off-shore ale Mării Negre.
5.	Modernizarea S.M.G. Isaccea 1 și Negru Vodă 1	Modernizarea stațiilor de măsurare gaze din punctele de interconectare pentru creșterea gradului de asigurare a securității energetice în regiune.

*pentru care s-a luat decizia de finanțare.

Proiecte majore A non FID*

Nr. crt.	Proiectul	Importanța proiectului
1.	Dezvoltarea pe teritoriul României a Sistemului Național de Transport Gaze Naturale pe Coridorul Bulgaria-România-Ungaria-Austria (Faza II)	Asigurarea unei capacități de transport gaze naturale spre Ungaria de 4,4 mld. mc/an, respectiv de 1,5 mld. mc/an spre Bulgaria.
2.	Dezvoltarea pe teritoriul României a Coridorului Sudic de Transport pentru preluarea gazelor naturale de la țărmul Mării Negre	Preluarea gazelor naturale ce urmează a fi produse în Marea Neagră în SNT în vederea transportului lor în România și pe piețele europene
3.	Interconectare România-Serbia	Realizarea unei conducte de interconectare cu Serbia în vederea diversificării surselor de aprovizionare și creșterea gradului de asigurare a securității energetice în regiune.

*proiecte aflate într-o fază avansată de dezvoltare pentru care nu s-a luat decizia de finanțare.

ANEXA NR. 7 – continuare**OBIECTIVE DE INVESTIȚII ÎN SISTEMUL NAȚIONAL DE TRANSPORT ENERGETIC****Proiecte majore LA non FID***

Nr. crt.	Proiectul	Importanța proiectului
1.	Amplificarea coridorului bidirecțional de transport gaze naturale Bulgaria–România– Ungaria–Austria (BRUA-Faza III)	În funcție de creșterea producției din off-shore Marea Neagră, se are în vedere dezvoltarea suplimentară a rețelei: o rută suplimentară prin centrul României și o nouă interconectare cu Ungaria.
2.	Interconectarea sistemului național de transport gaze naturale cu sistemul de transport gaze naturale din Ucraina, pe direcția Gherăești– Siret	Realizarea unui interconectări cu Ucraina pe direcția Gherăești-Siret, în completarea proiectului privind dezvoltări ale S.N.T. în zona de Nord-Est a României, în scopul îmbunătățirii aprovizionării cu gaze naturale a zonei.
3.	Dezvoltarea/Modernizarea infrastructurii de transport gaze naturale în zona de Nord-Vest a României	Creșterea capacităților de transport gaze naturale din zona de Nord-Vest a României
4.	Creșterea capacității de transport gaze naturale a interconectării România-Bulgaria pe direcția Giurgiu-Ruse	Îmbunătățirea aprovizionării cu gaze naturale a zonei și diversificarea surselor.
5.	Eastring–România	Asigură aprovizionarea Europei de Sud-Est din HUB-urile de gaze europene. Capacitatea totală va fi disponibilă oricărui transportator sau furnizor.
6.	Sistem de monitorizare, control și achiziție de date pentru stațiile de protecție catodică aferente S.N.T.	Asigură reducerea costurile cu operarea și mentenanța.
7.	Dezvoltarea Sistemului SCADA pentru S.N.T.	Modernizarea infrastructurii de transport gaze naturale.

* aflate într-un stadiu mai puțin avansat de dezvoltare;

ANEXA NR. 8

OBIECTIVE DE INVESTIȚII LA NIVEL LOCAL

Domeniul	Număr de obiective			Valoarea finanțării			Indicator de rezultat
	Total	În mediul rural	În mediul urban	Total	În mediul rural	În mediul urban	
Extindere rețele de alimentare cu apă și canalizare	750	600	150	8.000.000.000 lei	7.000.000.000 lei	1.000.000.000 lei	750 comunități cu acces la rețele de alimentare cu apă și colectare apă uzată
Microstații de tratare, fose septice	500	500	0	250.000.000 lei	250.000.000 lei	0	500 comunități cu acces la rețele de alimentare cu apă și colectare apă uzată
Modernizare și reabilitare drumuri județene	200			12.000.000.000 lei			modernizarea a 7000 km drumuri județene
Modernizare și reabilitare drumuri locale	2.500	2.000	500	20.000.000.000 lei	16.000.000.000 lei	4.000.000.000 lei	modernizarea a 20.000 km drumuri locale
Extindere rețele de distribuție gaze naturale	1.000	950	50	9.600.000.000 lei	8.600.000.000 lei	1.000.000.000 lei	70% din locuințe la nivel național racordate la rețea de gaze
Cadastru general	2.400	2.100	300	7.680.000.000 lei	3.840.000.000 lei	1.920.000.000 lei	15,5 milioane ha de teren cadastrat
Scanare 3D reședințe de județ și cadastru subteran	42	0	42	624.000.000 lei	0	624.000.000 lei	42 municipii cu cadastru subteran și scanare 3D
Bănci de date urbane	800	481	319	2.500.000.000 lei	1.250.000.000 lei	1.250.000.000 lei	800 UAT (5 milioane ha) cu bănci de date urbane
Infrastructură sportivă - sport de performanță	30	5	25	6.000.000.000 lei	1.000.000.000 lei	5.000.000.000 lei	5 săli polivalente, 8 bazine olimpice, 5 patinoare artificiale, 12 complexuri sportive
Infrastructură sportivă - sport de masă	705	655	50	7.500.000.000 lei	7.000.000.000 lei	500.000.000 lei	250 săli de sport școlare, 45 bazine didactice, 400 baze sportive, 10 centre sportive de performanță
Locuințe pentru specialiști și tineri	500	200	300	3.000.000.000 lei	1.000.000.000 lei	2.000.000.000 lei	10.000 locuințe pentru specialiști și 5.000 locuințe pentru tineri
Monumente istorice / sedii administrative				2.000.000.000 lei	500.000.000 lei	1.500.000.000 lei	monumente istorice conservate/patrimoniul cultural
Reabilitare termică	45.000	5.000	40.000	8.000.000.000 lei	800.000.000 lei	7.200.000.000 lei	45.000 clădiri reabilitate termic

ANEXA NR. 8 – continuare

OBIECTIVE DE INVESTIȚII LA NIVEL LOCAL

Domeniul	Număr de obiective			Valoarea finanțării			Indicator de rezultat
	Total	În mediul rural	În mediul urban	Total	În mediul rural	În mediul urban	
Consolidare	300		300	1.000.000.000 lei	0	1.000.000.000 lei	300 imobile cu risc seismic ridicat consolidate
Modernizarea infrastructurii de termoficare	15		15	650.000.000 lei	0	650.000.000 lei	15 sisteme de termoficare modernizate
Reabilitare clădiri justiție (tribunale)				2.500.000.000 lei	0.00	2.500.000.000 lei	sedii parchete, tribunale, judecătoria și curți de apel reabilitate
Total investiții*				91.304.000.000 lei	47.240.000.000 lei	30.144.000.000 lei	

* la acestea se adaugă obiectivele de investiții în infrastructura de sănătate și de educație la nivel local

